

312492

వ త్రి ది న ము వ్ర క టి ం వ ర బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ జూన్ నెల 24వ తేది మంగళవారము } సంచిక ౬౭
Vol. 17. } MADRAS, TUESDAY 24th JUNE 1930. } No. 67.
శ్రీ ప్రమోదాతనామ సంవత్సర శ్వేతమాస బహుళ త్రయోదశి

అమృతాంజనము

అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బావును. పాఝుపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీర మందలి దుష్పదార్థములను
తొలగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
వత్తములు పొందియున్నది

పంచభావ చీటి జూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహ నీపా 1-కి 0-10-0
డబ్బక్ 1-కి రు 64-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండుదగినది.

అమృతాంజనండ్రిపో

6, 7 తంటు కెట్టివీధి, మద్రాసు,
తేక

109, ఫేరిరోడ్డు, ఫోర్ట్ - బొంబాయి

ర సాయన చాయశాల

మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి. మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయుడములో "ఇండియాలో" నెల్లను
మొదటివా రని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కా రంగులు నలీనుగా చిక్కును.

ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, మరి
యితర రకములను ముట్టరు.

130

కాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

అనుశ్చయోగ రత్నాకరము 8-0-0
చరక చికిత్సాసహ (1) 6-0-0
ఆంధ్రవైద్య రత్నాంబి 2-0-0 భిష్మకకాళిక 1-0-0
డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ

కొంపులు, పచ్చలు, మంచిముత్యములు వగై గాలకు
వీకంసి చబిల్ దాను అందు సన్ను,
నీమకమలములు, నగలవర్తకులు,
112, 113 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు. 4

గ వ ర్న మె ం టు హా మీ

రెండు లక్షలు వూర్తి యైనది

1929 సంవత్సరములో జారీకొబడిన పట్టాలు 19 లక్షలు.

తత్తణం మీ జీవితములను మా కంపెనీలోనే భీమాచేయండి.

ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్,

చందరు.

మదన కామేశ్వరి తేవ్యాము

బలహీనులపాటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కాళ్ళ,
నిప్పుపువ్వు, శుక్లవర్ణము, అతిమాత్రము మొదలగువాటిని హరించు
చుండు బలమును, వీర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తి, సంతానమును గలి
గించును. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 తులముల డబ్బీ రు 1-4-0.
కాలసుగంధి లేవ్యాము—రక్తకల్మష శ్లేష్మమయినది
నివా మేహము, మేహాదలు, మచ్చలు, యితరచర్మరోగములు,
శీర్షనొప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 3 డబ్బీలు చాలును.
20 రు॥ డబ్బీ రు. 1-4-0. వి. పి. ఖర్చులు చేయ.
వి. పి. నందుకోఆయుర్వేదపరమజ్ఞం, పెరియార్-నెలూరుజిల్లా.

అ మ్మ క ము న కు

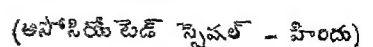
హరన్నదీ ఆయుర్ ఇంజన్లు 5; 6½; 7½; 10½; 12
లి హెచ్. పి. స్క్వా; గియస్స్ పెంటిఫ్యూగ్ వంపులు
8", 4", 5", పాడవు గలవాటితో పహ యిచ్చుచును. మరి
యు ఒక చెరువరసము తీయు మిల్లు వగైరా (మద్రా
సుకు 16 మైళ్ల దూరములో ఉత్తర భాగమున నెల్లూరు బోవు
మార్గమున గల) నూరవేట గ్రామమున గలవు.
పూర్తివివరములకు:—

మిస్టర్ భనపాలశెట్టియర్
140--కోరల్ మచ్చెంటు వీధి
మద్రాసు, జి. టి.

ఆ నం దా మృ తం

రెండవ భాగం ప్రతిములు సహా అతిశృంగారముగాను,
వైవిధ్యక్రిగాను శ్రీలకు బాటికలకు చదువులను వినోదముగాను
అచ్చుకేసీయున్నది. యిది ప్రతి హస్తానుమదు సలంకరింపవల
సిన పుస్తకము.

విస్తరితము, కొరిజిప్రతులే అచ్చుకేసీయున్నది.
భర పుస్తకం 1-కి రు. 0-12-0 వి. పి. డబ్బీలు రు. 0-2-0
బి. వి. నరసింహులు,
సం 12, కృష్ణయ్యరు వీధి, జి. టి. మద్రాసు.

కొన్ని వర్షరతుల కొకసారి భారతీయుల రాజకీయ
వ్యవస్థలనుగూర్చి పరిశీలించుచుఉండుటవలన భారతీయుల రాజకీ
యజీవితములకును, నూతన సంస్కరణముల ఆభివృద్ధిని చాలన
వైపు గలుగునని మాకు గట్టివన్నుకము గలిగినది. నేనుక
మాంటేగ్ పెన్స్కొవ్డ్ గాల్గు చెసిన సూచనలలో గణదోషము
తెలుసుండినను పదివీండ్లవరకును అవిధానము పరిశీలపడునని
నిర్ణయింపబడుటవలన అది ఆస్థిరములను భావము ఎల్లవారికి వీర
డినది. అందువలన ఆట్టివిధానము నెరవేర్చుటలో చాల అనర్థము
లు కల్గుట నిశ్చయము. ఈపదివీండ్ల అనంతరము ఎచ్చెడి నూతన
సంస్కరణములలో తనుకట్టి లాభనష్టములు కలుగునని యే ప్ర
తిసంఘము వారుగూడ నూతనసంస్కరణముల కొరకు ఎదుగు
జూచుట తటస్థించినది. అందువలన ప్రతిసంఘమును తనస్థాన
మును బలపరచుటకు తీవ్రప్రయత్నములు చేయసాగెను. అందు
వలన వివిధసంఘములలో స్పర్ధలు చాలప్రబలిమైనవి. చిన్న
చిన్న సంఘములన్నియును; ఒకపెద్ద సంఘముగా ఏర్పడుట
తటస్థించినది. పదివీండ్ల అనంతరము లభించెడి సంస్కరణములు
యందు, ఆధిపత్యపరిపాలనము బడి తుగ్లక్ కి యొద్దెక్కిన
లతో ప్రజలు వెల్లడించెడి భాగములట్టి వేరువేరుపక్షములుగా
నాడు విభజింపబడిరి.

మాంటుఫర్డుని వేదిక విఫలమగుట

భారత ప్రభుత్వమున కడపటి ఆశయమును పూర్ణస్వరాజ్యమును బడయుటను దేశమునందు క్రమాభివృద్ధి కలుగుటకు తగిన ఏర్పాటులేనియును 1919 లో చేయబడిన మాంటుఫర్డు నివేదికలో నూనించబడి యుండలేదు. ఆ యొక్కరణముల ఉద్దేశ్యము యిట్టి క్రమాభివృద్ధిచేయెను దానిని బడయుటకు తగిన ఏర్పాటును నూనించుట. అది పూర్తిగా విఫలమైనదియే. కావున యీసాధనల అమలును అట్టి ప్రత్యేక పరిష్కారము చేయవలసిన ఆ తర్వాత పరిష్కారము చేయవలసిన ఉద్దేశ్యములతోనే మేము పూర్వము నూనించుచున్నాము. వీనిని బట్టి సహజముగానే క్రమాభివృద్ధి కలుగుచుండదు. రాష్ట్రములలో యిప్పుడుగల్గియున్న అభివృద్ధినిబట్టి కొన్నిటికి ఎక్కువసౌకర్యములు, కొన్నిటికి తక్కువ సౌకర్యములకలగించుట అనుచితమును, రాజకీయమున అసాధ్యమగునని మేము తలచుచున్నాము. కావున ఆయా రాష్ట్రములలో ఆయా కాలములందు గల్గియున్న అభివృద్ధిని బట్టి సహజముగానే తగిన మార్పులను చేయబడు తగిన అవకాశము రాజ్యాంగ విధానమునందే యుండవలెనని మేము నూనించుచున్నాము.

భారత ప్రభుత్వ పరమావధి

పర్యవసానముందు భారత ప్రభుత్వము బడయునలసిన స్వరూపమును నిర్ణయించుట అనేక విషయములపై ఆధారపడి యుండును. ప్రస్తుతము వాటి నన్నిటిని తెలుసుకొనుటసాధ్యము. ముందు జరుగనున్న అభివృద్ధిని ఆనుగుణ్యముల నూనినలను యిప్పుడు చేయుటయును, వానినిబట్టి తగిన రాజ్యాంగవిధానము నమలులో తెల్పుటయును సాధ్యముగాని దేశమునందలి అభివృద్ధియొక్కయు నామరస్వముయొక్కయు విధానమును బట్టి భారత ప్రభుత్వము క్రమాభివృద్ధిని జెందుటకు తగిన ఏర్పాటులను ఒక్కచెట్టును నూనించు. అసంభవమని మేము ఎప్పుడును నానుము. భారతదేశము యొక్క రాజకీయ స్వరూప పరమావధిని 1917 ఆగష్టు 20 వ తేదీని చేయబడిన ప్రకటనలో బ్రి. క. దొరతనమువారే నిర్ధారించిన యున్నాడు. కావున క్రమముగా ఆ పరమావధి లభించ గల్గుటకు తగిన ఏర్పాటులన్నియును యిప్పుడు చేయబడుచున్న రాజ్యాంగ విధానమునందు చేరియుండవలెను. కేవలము బ్రిటిష్ ఇండియా మాత్రమేగాక భారతదేశము యావత్తునుకూడ అట్టి అభివృద్ధిని బడయు గల్గిన పుట్టి బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యమునందలి యితరదేశములలో నమానమున సంసానమును భారతదేశము బడయుగలదు. ప్రపంచమునందలి వివిధదేశములలో భారతదేశము కూడ నొక్కటియని ప్రకటించబడునలసిన మాకిక ఎక్కువ బలము చేయబడుచున్నది. భారతదేశమునందు వేరు వేరు ప్రాంతములలో జాతి, మతము, భాష, విజ్ఞానము శరీర దాదాభ్యుత్సాహ, శీతోష్ణ భేదము మున్నగునన్నియుండినను, యీ ధైర్యములు ఎంతమాత్రమును పరిగణించబడినవిగావు. భారత ఖండమునందు గల భిన్నత్వములందు ప్రధానమైనదియు ఏకత్వముగలవల్లును, ఆఖండమునందయు ఒక్కదేశముగానే భావించవలసియుండును. కావున, భారతదేశమునందంతటను, కాంతియును, సంపదయును నెలకొనవలెనని, ముందుగా బ్రిటిష్ ఇండియాలోని ప్రజలకును, సంసానములలోని ప్రజలకును సామరస్యము చేయవలెను.

రాజకీయముగాను, ఆర్థికముగాను భూగోళసంబంధముగాను వికృతిమీరిన ఏర్పడియున్నది. భారతదేశమునందలి ప్రజలలో ప్రస్తుతము రెండు వంతువాని ఆర్థికముగా తక్కినవాని వంతువానికిని లోబడియుండుట తలస్థించినది. దీనికి భారత ప్రభుత్వమునందు ప్రజలకు కొంతఅధికారము లభించుటయే ముఖ్యకారణము. ఆర్థికవిషయమునందు, సంసానములకును, బ్రిటిష్ ఇండియాకును, లాభనష్టములు సమానమే. అందులన ప్రత్యేక సంఘములకును, సంస్థలకును సామరస్యము గల్గుటకే రాష్ట్రము చేయబడనిచో ఆర్థికసంబంధమున వికృతత్వము ముఖ్యముగా కావలసిన ప్రాంతములందు అనేకములను పన్నుల నిరోధములు, స్థిరపడుట తలస్థించును. దేశసంరక్షణము, రాకపోకలు, సాంఘికవిషయములు మున్నగునవి అందరికి సమానవిషయములే. వీనిలో కొన్నిటిని రాయబారములననుచు కట్టెట్టుకొనవచ్చును గాని చివరకు స్థిరముగ సౌకర్యమును సేర్పరచుట విధానముకేయవలెను.

ఫెడరల్ రాజ్యాంగవిధానము

బ్రిటిష్ ఇండియా దేశమునకు సంబంధించిన ఏదేనియే కృత్యలనననే మొదలు భారతదేశమునందు ఏకీభావము ప్రవేశపెట్టబడినదిగాని యిప్పుడు ఆదేశమునందు ప్రజలలో జాతీయభావము క్రమక్రమముగా అధికమగుచుండుటచే యీవికృతత్వమునకు మరింత బలము చేయబడినది. జాతీయభావముయొక్క శక్తిప్రబలతయు, అది లాభకరముగను, హానికరముగను వినియోగించబడుటకు కనకాశముగలదు గావున ఆజాతీయత్వని నిర్మాణవిధానమునందు వినియోగించుటకే యిటుపైని గట్టిప్రయత్నములను చేయవలసియున్నది.

భారత జాతీయతయను నీ మహాశక్తిని బ్రిటిష్ ఇండియాను పరిపాలించువారను సంసానములను పరిపాలించువారును ఎంతమాత్రమును నలక్ష్యముచేయరాదుగావున, ఫెడరల్ సిస్టము అనగా స్థానిక స్వతంత్రముగల వివిధరాష్ట్రముల సంఘభావముతో కూడిన ప్రభుత్వము సేర్పరచిననే జాతీయోద్యమమునం దిమిడియున్న భావము బాగుగానర్థము కాగలదు. పర్యవసానముందు బ్రిటిష్ ఇండియాను సంసానములను ఏకీకరించుట ముఖ్యమై యుండినను, ప్రస్తుతము సంసానాధిపతులు బ్రిటిష్ ఇండియా ప్రజలతో ఏకీకరించుటకై సన్ని సంసానాధిపతులను నిర్బంధించుట కెట్టి అవకాశములేదు. అటుల ఏకీకరించుట తమకు లాభదాయకమని సంసానాధిపతులు గ్రహించగల్గినపుడు, సహేతుకములను, న్యాయబద్ధములను, మరతులపైని వారటుల బ్రిటిష్ ఇండియా ప్రజలతో ఏకీకరించుటకు తగిన అవకాశమును నూతనరాజ్యాంగవిధానములో గలగజేయవలెను. ఈవిషయమును గూర్చి సంసానాధిపతుల అభిప్రాయముల తెలిసికొనుట మాత్రవశము లభించలేదు. కావున ముందు జరుగబోయెడి రాండుపేబిల్ సభలోనే యీ విషయము కూడ చర్చింపవలసి యుండును. కావున సంసానాధిపతులు వేరువేరుగాగాని, అందరు నొక్కటిగాగాని, ఫెడరల్ కన్ స్టిట్యూషనులో చేరగోరవలెను వెంటనే వారట్లు చేరుటకు తగిన అవకాశముగల ఫెడరల్ రాజ్యాంగ విధానమును ప్రస్తుతం ఏర్పాటుచేసినచో యీకలితము కడు శీఘ్రముగా చేయగలరు. ఫెడరల్ విధానమునే ఏర్పరచుటకు యీ కారణ మొక్కటియే గాక వేరు కారణములు గలవు. యూనిటరీ విధానమునందు ఫెడరల్ విధానమునకు మార్పుల అపూర్వమని మేమెరుకుచుము. ఒకసారి ఫెడరల్ విధాన మేర్పడినచో, సర్వాధికారమును ప్రధాన ప్రభుత్వమునకే యొసగుట సర్వసాధారణమైయున్నది. అట్టిచో మేమిరీతిగా నూనించుట కేమి కారణమని అడుగవచ్చును. భారతదేశము యొక్క ప్రత్యేకపరిస్థితులే, యందుకు ముఖ్యకారణము. భారతదేశము నిరంకుశ ప్రభుత్వ విధానమునండి క్రమక్రమముగా ప్రజా ప్రభుత్వ విధానమునకు మారుచున్నది. బ్రిటిష్ దేశమునందు ముఖ్యముగా పట్టణములందు నివసించుచుండిన 450 లక్షలమంది ప్రజలకు పనికివచ్చిన రాజ్యాంగవిధానమే, ఒక అర్థఖండమునగల భారతదేశమునందు రి లక్షల గ్రామములలో నివసించుచున్న 2,500 లక్షలమంది ప్రజలకు గూడ పనికివచ్చునని భావించుట సంగతము. స్వపరిపాలనను సార్వభౌమముగా కొనసాగవలెనని అంగులకుతగిన పరిమితిగల జనసంఘమునకే దానిని వర్తింపజేయవలెను. తదనుగుణ్యమున నితర పరిస్థితులనుగూడ యోచింపవలెను. బ్రిటిష్ దేశమునందు అమలమైన ప్రానిధ్యముతో కూడిన ప్రజాస్వామ్యపరిపాలనను కొనసాగవలెనని ఎన్నుకొనెడివారికిని ఎన్నుకొనబడెడువారికిని అధికసంబంధముండవలెను. అది జరిగిననేగాని ఆ ప్రానిధ్యము యథార్థమైనది గాజాలరు.

రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనము

ప్రజలు రాష్ట్రీయస్వపరిపాలనను నిపుడుపొందుగా కొడుచుండుటకు రాష్ట్రీయభివృద్ధి ముఖ్యకారణమైయున్నది అందులకు కొంతవరకు యితర కారణములు కూడ తోడ్పడుచున్నవి. మొదటిది భారత ప్రభుత్వ స్థానమున ఢిల్లీనగరము మిక్కిలి దూరముగానున్నది. రెండవది భారతసాంఘికభవన లభించిన సౌకర్యములకంటె రాష్ట్రీయసంఘటనలకు యిదివరకు పొచ్చు సౌకర్యములన్నియుంబయియుండుటచే తమకు సంపూర్ణ స్వపరిపాలనముకూడ కొనగవలెనని వారు కోరుట కవకాశము గల్గినది. మూడవది ఆయా రాష్ట్రములందున్న ప్రజలలో అధికసంఖ్యాకులగువారు ఎక్కువ సమపాపములను బడయవలెనను ఆత్రో యుండుటవలనకూడ రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనము కొరబడుచున్నది. కాని రాష్ట్రీయ లో స్వపరిపాలనమును ఏర్పరచుటకు ప్రస్తుతమున్న రాష్ట్రీ విభజనము అనుకూలముగాలేదు. అందులన రాష్ట్రీయములను మరిల విభజించుట అవసరమై యున్నది.

బర్మాదేశము ఇండియాదేశములోనిది కాదు. ఈరెండు దేశములకు లాభనష్టములు సమానములు గావు. కావున వెంటనే యీ రెండుదేశములను విడదీయు టత్యవసరము.

రాష్ట్రీయములకు అంత్య పరిమాణ స్వపరిపాలనము

“మే మిప్పుడు ఫెడరల్ రాజ్యాంగ విధానమునే ర్పరచుటకు పూనుకొనలేదు. నూతన సాధనము నిర్మించుటకు ముందు పురాతన సాధనము కూలగట్టుట ముఖ్యకర్తవ్యమగుటచే అపసినే మేమిప్పుడు చేయబూనితిమి. భావికాలమున, ఏర్పడనున్న ఫెడరల్ భారతసంఘలో సభ్యులుగా నుండగల రాష్ట్రీయసంస్థలకు మే మిప్పుడు ప్రత్యేక స్వాతంత్ర్య జీవితమును గలగజేయుచున్నాము. అది మాంటుఫర్డు నివేదికలో వ్రాయబడియుండెను. గావున భావు తలపెట్టిన యీనిర్మాణ విధానమును పూర్తిచేసి వెంటనే ముందు ఏర్పడనున్న ఫెడరల్ విధానమునకు, సామాన్యస్వరూప నిర్ణయమునుగూడ చేయబూనితిమి. అందులకు అధికారమును పూర్తిగా విభజింపవలెను. మొత్తము భారతదేశముయొక్క సమానాభివృద్ధికి అనుగుణ్యమైన కనిష్ఠపరిపాలనముగల స్వ

పరిపాలనము ప్రస్తుతము రాష్ట్రీయముల కొనగవలెను. అటుల చేసినచో రాష్ట్రీయములకు ప్రత్యేక స్వతంత్రజీవితము లభింపగలదు అని నూతన ఫెడరల్ రాజ్యాంగవిధానమునకు మూలాధారములు కాగలవు.

ఓటర్ల సంఖ్యను వృద్ధిచేయించుట

ముందుగా ఓటర్ల సంఖ్యను, పరిపాలనసంఖ్యను వృద్ధిచేయించినచే గాని, జనసామాన్యము లో ముఖ్యసంఘములకు తమ రాష్ట్రీయ సమగ్రబంధించిన పరిపాలనమును పరిశీలించుటకై అవకాశము లభించును. గావున ఓటర్ల సంఖ్యను ప్రతినిధుల సంఖ్యను వృద్ధిచేయించినవనగలవు లేకుండ రాజకీయ సౌకర్యములను మాత్రమే హెచ్చించుచు నూనించుట మాకు న్యాయము కాకనబడలేదు.

భారత ప్రభుత్వాభివృద్ధి (సెంట్రల్ గవర్నమెంటు) కి యితర విధానములను నూనించుట

రాష్ట్రీయ విషయమున బ్రిటిష్ దేశమునందలి పార్లమెంటు విధానమును అమలులో తెల్పుటకు తగిన అవకాశమును కలుగజేయుటకు మేము ప్రయత్నించితిమి గాని, అందులన ఏర్పడునట్టి అధికసంఖ్యాకుల అభిప్రాయానుగుణమున పరిపాలనములన గల్గిన అనగముల నిరోధించుటకు గవర్నరు యందు కొన్ని ప్రత్యేకాధికారము లుండవలెనని మేము నూనించితిమి. ముఖ్యముగా అల్పసంఖ్యాకులను కాపాడుటకును, క్రమ విధానమును సంరక్షించుటకును గవర్నరుకు ప్రత్యేకాధికారముండవలెను గాని, ఇండియా ప్రభుత్వమునందు గూడ క్రమముగా బాధ్యతాయుతప్రభుత్వవిధానము వృద్ధిచేయించుటకు యీపద్ధతి పనికిరాదనియే మేము తలచుచున్నాము. ఒక పక్షమువారే కార్యనిర్వాహకవర్గమునగు నుండుటయును, ప్రజలచేతనే ఎన్నుకొనబడిన ఫెడరల్ అసాసియేట్ సభ్యులలో అధిక సంఖ్యాకుల తీర్మానముపైనే ప్రతి విషయమునందును ఎగ్జిక్యూటివ్ వర్గమువారు ఆధారపడి యుండుటయును, ప్రస్తుతస్థితిలో భారతదేశమునందు ప్రవేశపెట్టవలసిన పద్ధతిగాదు. అటుల చేసినచో భారతీయులు లండన్ నగరమునందలి పార్లమెంటు సభనే తమ దృక్పథమునందుంచుకొని ఢిల్లీలోని ఫెడరల్ అసెంబ్లీకూడ చెట్టుమీసపైయుండి పార్లమెంటులనే యావద్భారత ప్రధానరాజ్యాంగసభగా (ఆటయిండియా పార్లమెంటు) అభివృద్ధిచేయవలెనను దుర్మమకు పాల్పడుట తలస్థించగలరు. కాని భారతదేశమునందు ఎప్పటికైన సంసానాధిపతులుకూడ యీ ఫెడరేషన్ లో చేరవలసియుండును గాన భారతరాజ్యాంగసభ లండన్ పార్లమెంటును ఆచర్యముగా కొనుట యుచితముగాదని మేము తలచుచున్నాము. మొట్టమొదట రాష్ట్రీయములలో సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము పూర్తిగా నెలకొనవలెను. స్వదేశసంసానముల ప్రభుత్వములు నిరంకుశములైయున్నవి. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు ప్రజాస్వామ్యములైయున్నవి. కావున సంసానములను రాష్ట్రీయములను ఫెడరల్ అసెంబ్లీలో పాల్గొనవలెననిన, రాష్ట్రీయములకు అత్యధికమును స్వాతంత్ర్యమును, ముఖ్యముగా నొనగవలసియుండును. అటుల చేసినచే, యావద్భారతసంఘభావము ఎప్పటికైనను చేయరచిన ఆశించుటకు వీలుండును. అప్పుడు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు స్వపరిపాలనము గల వివిధ రాష్ట్రీయముల పక్షమున దేశమునకంతటికిరి సంబంధించిన కొన్ని విషయములనుమాత్రమే పరిష్కరింపదగిన సంస్థగా నుండదగును. కావున ఫెడరల్ అసెంబ్లీలో సభ్యులు రాష్ట్రీయసంఘములచేతనే ఎన్నుకొనబడవలయును గాని, ప్రజలందరిచేత ఎన్నుకొనబడకూడదు. అందులన వివిధరాష్ట్రీయల అభివృద్ధినిబట్టియే భారత ప్రభుత్వాభివృద్ధి ఏర్పడవలసి యున్నదిగాన యిప్పుడే భారత ప్రభుత్వమునకు సంపూర్ణవివరములుకూడ ఒక నూతనవిధానమును నిర్ణయించుట కెట్టి అవకాశములేదని మేము తలచుచున్నాము.

అదియునుగాక భారతదేశమునందు ఫెడరల్ గవర్నమెంటు సంపూర్ణముగా ఏర్పడగలవరకును, ప్రభుత్వవిధాన సౌష్ఠవమున కెంతమాత్రము భేదము కాకుండుగాన అందులకు గట్టి ఏర్పాటును చేయవలెనని మేముకొరుచున్నాము.

రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల అధిపతులకు ప్రబలాధికారముల నొసగుట

స్వపరిపాలనమునకు, సత్పరిపాలన మొంతమాత్రము యీదుకాదు అను సిద్ధాంతమును మేముకూడ ఆమోదించుచుండినను అరాజకము ప్రభుత్వమును తొలగించి తాను అధికారమును బడయుటకు మేము ఎంతమాత్రమును సమ్మతించజాలము. మొట్టమొదటిది దేశసంరక్షణము. భారతదేశము కాంతియుతముగా వృద్ధిచేయవలెనని విదేశీయులవలన ఎట్టి ఉపద్రవము గలగకుండ భారతదేశమును కాపాడుట ముఖ్యకర్తవ్యమై యున్నది. రెండవది దేశములోపల కాంతిని నెలకొల్పుట. యిదికూడ సామాన్యమైన విషయము కాదు. వీలనగా పరిశ్రమబట్టి చూడగా భారతదేశమునందు, ప్రజాకలకములు లేనవిషయములు మిక్కిలి అరుదుగా కనబడుచుండును. మిక్కిలి దైర్యముతోను, మిక్కిలి చురుకుగను పనిచేయవలసిన అవశ్యకత భారతదేశ

మనందు గల్గుచున్నంత తరువాత మరీ ఏదేమనదును గల్గుటలేదు. పాఠకులు మనోదృష్ట్యములను చురుకుగా పనిచేయక సంక్షేమముగ నుండిన భారత దేశమునందు గల్గునట్లు కంటే అధికుల నష్టము మరే దేశమునందు గల్గి యుండలేదు. భారతదేశమునందు కోట్లకొలది ప్రజలు ప్రాణనీతములు ముఖ్యముగా సమగ్రము ప్రభుత్వముచేసినే పూర్తిగా ఆధారపడియున్నది. స్వతంత్రతలను బడయుటకు తగిన ఆధికారము నను ప్రజలకు హెచ్చుగా నొసంగవలెనని నూచించుటకు మా కెట్టి సంక్షేమము లేదు. ప్రజలు చేసిన పనుల ముక్కు ఫలితములు వారిచే బాధ్యులగా చేయబడినవారైనా బాధ్యులకు సరిగా గ్రహించి గల్గుటకు మరెయ్యక మార్గ మేదియును లేదనికూడ మేము నమ్మెముగాని, యీతిగా పరిపాలనా విధానమున ప్రజలకు నిపుణ్యమును గలిగించుటలో ప్రజలకు నష్టము గలుగకుండ చేయవలెననియే మేము కోరుతున్నాము. అందు కొనుగొనిన ప్రభుత్వములో గవర్నరులకు ఇండియా ప్రభుత్వములో గవర్నరు జనరల్ నకును, సంపూర్ణమును, విస్తారమునకు ఆధికారము ముఖ్యముగా నుండవలెను. స్వతంత్రతలను సంతృప్తిగావక మొసంగవలెననియే మేము కోరుతున్నాము. కాని, దానికి భంగము కల్గించుటకు పరిపాలనము నిరంతరాయముగా కొనసాగించుటకు పరియోగ ఆధికారియొండక తప్పదు. భారతదేశమునందు అల్పపంఖ్యాకములగు సంఘములు మిక్కిలి హెచ్చుగా నున్నవి. అట్టి బలహీనములు, లేక అల్ప సంఖ్యాకములగు సంఘములను కాపాడుటకు, ప్రయోజనకరముగా సాధన మొక్కటియే కలదు. గవర్నరు జనరల్ ను గవర్నరును తమ ఆధికారమును యీ విషయమున నిష్పాక్షికముగా విచారించి పరిశీలించుట, అని సంఘమువారు నూచించిరి.

రాష్ట్రముల సరిహద్దుల నిర్ణయించుట

జాయింటు పార్లమెంటరీ సెషన్ కు 12 వత్సరములకు పూర్వము వ్రాసినవారు, భారత దేశమునందు రాష్ట్రములలో అభివృద్ధి మిక్కిలి చురుకుగా కల్గుట కవకాశము గలదని నూచించిరి.

ఇప్పుడు నైనుకో సంఘమువారు చెందన ప్రకరణములో గవర్నరులకు రాష్ట్రములను వివరించుచున్నాడు. మొదటి భాగమునందు వివరింపబడిన నిర్ధారణములకు గుర్తులుగా నిర్ధారణయైన నూచనలు యీ రెండవభాగమునందే చేయబడిన.

రాష్ట్రములను మరల విభజింపవలెను. అని నైనుకో సంఘమువారు నూచుచు సింధు రాష్ట్రమును, ముఖ్యముగా ఉత్తర రాష్ట్రములను నివర్తనములుగా చూపియున్నాడు.

సింధు రాష్ట్రము

చేరార్ రాష్ట్రమునందు ఎట్టి లెక్కలేకనీ కమిటీ ఏర్పరచబడియున్నది. అట్టి కమిటీచే సింధు రాష్ట్రమునందు కూడ ఏర్పరచవలెను. మూతన సంస్కరణము అమలులోనికి వచ్చుటకుమండే రాష్ట్రవిభజనము జరుగవలెను. ఇందులకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రముల సరిహద్దులను నిర్ణయించుట కొక సంఘమును ఏర్పరచవలెను. దేరాష్ట్రములలో నెట్టి విభజనమనవలెనని తోచునో, ఆయా రాష్ట్రములకు సంబంధించిన వారిని అవట విచారణసంఘమునకు అధ్యక్షునిగా నియమించవలెను. ఆసంఘమువారు ప్రజల కనుకూలముగరీతిని రాష్ట్ర విభజనము గావించవలెను. అని వీరు నూచించిరి.

రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములో మార్పులు

రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములను గూర్చి నూచించుట సాత్త్వికమిచ్చినవారును మాకు స్టేటు మెంటుల పంపినవాడను, ఎల్లవారును కూడ రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములో మార్పు కలుగవలెననియే మాకు తెలియున్నాడు. ముడిమక నివేదిక వెలువడినప్పటి నుండియు ప్రసర్ని రాజకీయముగూర్చి భారతీయుల అభిప్రాయము మరింత దృఢపడినది. అందువలన మరీ కొంతమార్పు కలగవలెనని భారతీయ ప్రజలు అందరూ ఇప్పుడు కోరుట సహజమే యగును. ఈవిషయమున రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకును పరస్పర వంగికార మేదియును మదరలేదు. కాని, ఏదో కొంత మార్పు కలుగవలెనని కోరుటలో వారు అందరూ ఏకీభవించిరి. అని సంఘమువారు వివరించి యీ విషయమున రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమును, రాష్ట్రీయ నైనుకో సహాయసంఘములను, భారత నైనుకో సహాయసంఘమువారును ఇతరసాత్త్విక తెలిసిన విషయములను సంఘమువారు చర్చించిరి.

“వీనినన్నిటిని చర్చించినవిషయములను మేము స్వయముగా పరిశీలించినదానివలన, ప్రతిరాష్ట్రీయమునకును తగిన అభివృద్ధి కల్గుటకు వికాలావకాశముల నొసంగును, అన్ని రాష్ట్రీయముల కలసి పనిచేయుటకు తగిన రాజ్యాంగవిధానము నేర్పరుచుటయే ఉత్తమపద్ధతియని మేము నమ్ముచున్నాము. ఇది సహజముగా క్రమాభివృద్ధివలననే కలుగును గాని ఒక్కసారిగా సర్వాధికార మొసంగునట్టి కృత్రిమపద్ధతివలన లభింపజాలదు.

ద్వంద్వపరిపాలనము తొలగిపోవలెను

ప్రారంభమునందు ప్రజలకు బోధించుటకు ద్వంద్వ పరిపాలనము అవసరమే యగును. అంతకుపూర్వము ప్రభుత్వవిధానము సంజెట్టి పరిచయము లేనివారికి పరిపాలన లోగల కష్టనిష్ఠులములను బాధ్యులయొక్క స్వభావమును, ద్వంద్వ పరిపాలనము

వలన బాగుగా బోధపడును కాని యీ ద్వంద్వపరిపాలనమును కఠినముగా ఎల్లకాలమును, కొనసాగించుచున్నయెడల మంత్రులకు, కాన్సర్వేటర్లకు సంఘ సభ్యులకు, ప్రాతిపదికము కలుగుటయైనను, లేక మంత్రులు లేలము ప్రభుత్వమువారి చేతి కీలకములై యున్నారని ప్రజలు మంత్రులను నిరంకుశములైనట్లు తలచియుంటు నిష్పత్తియు. అందువలన నిజమైన అభివృద్ధి ఎంతమాత్రము కొనసాగజాలదు కావున యిట్లు చేసి రాష్ట్రీయములో మంత్రులకు యజ్ఞానిలగానే యుండవలెను. అవగా రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముయొక్క విధానమునకు మంత్రులగు లోని వారి రిండనకూడ బాధ్యులను విమోచించుట ఉపయోగపడును. రాష్ట్రీయ పరిపాలనమంతయును, రాష్ట్రీయ మంత్రులకుమైననే ఆధారపడియుండును. ఈ మంత్రులకువారిని గవర్నరులే నియమించుచుండును. ప్రతి రాష్ట్రీయమునందును రాష్ట్రీయసభకు ఎన్నుకొన బడిన వారే మంత్రులుగా నూడవలెనని మా ఆభిప్రాయము. ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులను ఏకాభిప్రాయ మంత్రులగానుండుటకు న్యాయశాస్త్రరీతి అభ్యంతరము కలుగజేయునట్లు అమాకాఖలును చట్టములకారం భజింపబడదనియే మా అభిప్రాయము. ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడినవారినికూడ ఒకరిద్దరిని గవర్నరు, మంత్రులకును నియమించవచ్చును. అటుల నియమించబడినవారు కాసనసంఘమునందు ఆధికారిత్వ సభ్యులగుదురు. వారుకూడ మంత్రులనియే పిలువబడుదురు. ఇట్టి నియమమును ఏ గవర్నరున చేయగోరెనో రాజ్యపరి నిధియొక్క పరిశీలనక్రిందను ఆజ్ఞప్రకారమును రెడదీయగల చేయవలసియుండును. ఈ విషయమున కొన్ని రాష్ట్రీయములలో కొన్ని భేషములు గలుగవచ్చును. కాని మంత్రులను ఏర్పరచుటగానే సంజెట్టి బాధ్యతకూడ ఏర్పరచుటకు, మంత్రులకు లోని వారి రిండన, తమస్థానముల నిలుకొనగలుగుటకును, ఏకగ్రీవముగా పనిచేయుటకును రెండుమార్పులు ముఖ్యముగా జరుగవలసి యున్నవి (1) కాసనసభలవారు మంత్రులజీతములను తగ్గించుటకును, తీసివేయుటకును వచ్చెనోటవారి కెట్టి ఆధికారమును యుండరాదు. ఇప్పుడు మంత్రులజీతములను మార్పుచేసినప్పటిను చట్టము స్టాట్యూట్ వలననే దానిని మార్పుచేసెను.

2 మంత్రులనుమై కాసనసభవారు అవిశ్వాసమును ప్రకటించగోరెనో, ముందుగా తగినంత వ్యవధి యొంగి మంత్రులను మంత్రులజీతమును ప్రకటించవలెననిగాని, మంత్రులకు లోని వ్యవధివై అవిశ్వాసము ప్రకటించబడదు. తాము చేయవలసినవిషయముల నిరంతరాయముగా కొంతకాలము వరకు తాము నిర్వహించుటకు తమకెట్టి అధ్యంతరము కలిగింపబడదని ధయ్యరము మంత్రులకు ముఖ్యముగా గలుగవలసి యున్నది. అటుల మంత్రుల ఆధికార కాలనిర్ణయము నిర్దేశించినవారిని, వారే చేసినవిషయము ఫలితమును సరిగా గ్రహించుటకు వీలు దగు ప్రస్తుతియు మంత్రులలో చాలమంది తమస్థానములను కాపాడుకొనుటకు తాత్కాలికముగా కాసనసంఘ సభ్యులతో కొన్ని వ్యవధి వారి సహాయముపైని ఆధారములను నిచ్చుచున్నది. అందువలన వారు తమతమ కాఖలకు సంబంధించిన విషయము సరిగా నెరవేర్చుటకే ఆకాశము లేకుండ పోవుచున్నది.

3, కొన్ని కొన్ని సందర్భములలో మతకలహములను అణచి వేయుటకు మంత్రుల జీతములకు అత్యధికముగా హెచ్చింపకుండ చేసవలసియుండును. లేక సహాయకార్యకర్తలను నియమించుట అనుకూలముగానే యుండవచ్చునని తోచుచున్నదిగాని, యిదిగూడ అశాచింపదగిన విషయమే యగును.

కాసనసభలకు అన్ని విషయములపైనను పరిపాలనాధికారముండును. అది ప్రతిమైదిగాక, యధార మైనదిగా యుండునని సంఘమువారు నూచించిరి.

కాసనసభవారిచే నెన్నుకొనబడిన మంత్రులు

కాసనసభవారిచే నెన్నుకొనబడిన మంత్రులు, సాధారణముగా నమభిప్రాయము ఆధికారులుగా నుండురు. కాని, కొన్ని సందర్భములయందు మంత్రులమునకు కాసనసభసభ్యులకు కాసట్టి అధికారియొక్క నియమించ బడవచ్చును. ఇతడు హైందువుడు కావచ్చును. లేక బ్రిటిషునునిసిగా నుండవచ్చును. కాసనసభవారిచే నెన్నుకొనబడిన మంత్రులకి, తన పరిపాలనలో బడియున్న విషయములలో యితరమంత్రులకు గల యధికారములకుమించి యాఖరునిర్ణయమును గావించుట కెట్టి ఆధికారముండదు. కాని, మంత్రులగుంతయు పరిపాలించవలసిన సాత్త్వికముల యొగయిననూ నుడయించిన నా సందర్భములందు మంత్రులగువారే యా విషయములో నిష్పాక్షికమునకు చాలయెను.

మంత్రులగువారి నిర్ణయములకు ప్రోసిచుచుటకు గవర్నరునకు గల యధికారమునుగూర్చి వ్రాయుచు, తన సలహాకు బదుడజేయి యీ విషయములలోను తప్పని సరిగా సంబంధించునని దేరాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముగాని, రాష్ట్రీయ కాసనసభలచే తమ కుపాంగముగా నియమించబడిన సంఘములలో నేయొక సంఘముగాని నూచించి యుండలేదని కమిషనువారు వాడుచుచున్నాడు. కేంద్ర సైన్యమునందును కేంద్రకావాయుగార్య

క్షేత్ర వహించినసంఘము) వారయిననూ నట్లు నుడివియుండలేదు. “ప్రస్తుతపరిస్థితులలో నట్టి యాచారమును నెలొల్పటం విశాకముగా పరిణమించునని మా నిశ్చితాభిప్రాయము. ఈ మంత్రులను కనుగొనగనేగాక, కిచ్చితిరేకముగానూడా చర్చించినినబట్టి కాజ్ఞా యొగవలెనని పరిపాలనావిషయములలో చట్టములకముగనే గవర్నరున కధికార మొసంగబడవలయునని మాయభిప్రాయము. (గవర్నరు జెనరలు యొక్క ప్రై యధికారమునకు లోబడితే గవర్నరు యధికారమును వినియోగించునని చేకగ నుడువనక్కరలేదు) ఈక్రింది కారణములకారకై నాతడెట్టి యధికారమును వినియోగించవచ్చును:—(1) రాష్ట్రీయమును కాపాడుటకు, అంగరీ కాంతిని సంగ్రహించుటకు (2) కొన్ని సంఘములనుమాత్రము తీర్మానము చేసి సంబంధించునట్లు చేయుటకు.

మరికూ, కొన్ని విషయములలో గవర్నరునకు ప్రత్యేకాధికార ముండవలయును. ధనవ్యవహారములో నవసరమునకు పనికివచ్చునధికార మాత్రని కుండవలయును. కాసనసభయొక్కయు మంత్రులకు యొక్కయు తీర్మానములకు ప్రోసిచుచుటకు యీ క్రిందిసందర్భములయందు కూడా గవర్నరున కధికార ముండవలయును:—

(1) కాసనసభవారి నిర్ణయమునకు లోబడియుండని ధనవ్యయవిషయములలో ప్రభుత్వమువారు నిర్వర్తించవలసి యున్న ధర్మమును నిర్వర్తించుటకు (2) ఇండియా ప్రభుత్వము యొక్కయు, ఇండియా మంత్రులయొక్కయు యాజ్ఞల నాచరణలో పెట్టుటకు (3) సర్వీసులకు సంబంధించినట్టియు, జను కబడియున్నట్టి ప్రాంతములకు సంబంధించినట్టియు విధులను గవర్నరు చట్టముప్రకారము గర్హించునట్లును; వీనిని నిర్వర్తించుటకు.

మంత్రులగువారి నిధులు

మంత్రులగువారు కభజేనపుడు సభావ్యవహారము లేట్లు జరగవలసినది వివేచింపవలెను నూచించుచున్నది. ఒక్కొక్కప్పుడు మంత్రులగువారి సభాజీతము లన్నిటికిని గవర్నరు ధర్మక్షేత్ర వహించునట్లు పాడెయ్యెను, సాధారణముగా నాతడు వాడెయ్యకా నవసరములేకయే చాలామట్టును పని నిర్వర్తించవలసవచ్చునని మాయానా. మంత్రులగువారేములకు నెట్లు నది మామనది గవర్నరునకే బడివేయబడవలయును. మంత్రులగువారి కార్యదర్శి నిలిచి సర్వీసులకు చెందిన యుద్యోగిగల గురుగా నుండును. సభావ్యవహారములకు గూర్చిన వివరముల నీయుద్యోగి బాగ్ తెలియించుచును. మరియు: జేరొకరితో ప్రమేయము లేకనే నాటిక గవర్నరువద్దకు వెళ్లగలిగియుండును. ఇందులకు ఫలితముగా గవర్నరు కొన్ని సభలకు వెళ్లకపోయిననూ సభావ్యవహారముల గూర్చి యాచరింపే పూర్తియయినట్టియు నిష్పాక్షికమైనట్టియు వివరములు తెలియచుండును.

ప్రస్తుతము కార్యవివరములకు ఎప్పుడునూ సభ్యుల వోట్ల ప్రకారము యధ్యంత్ర ప్రామాఖ్యములను విషయములను కూడ పరిష్కరించుచున్నాడు. దీనిని నైనుకుకమిషనువారు రానూ దించక యీ క్రింది నిశ్చయము గావించుచున్నాడు:— కొత్తచట్టములో గవర్నరు మెంటు ఆఫ్ ఇండియా చట్టము నందలి రి సెక్షన్ 1 వ భాగమును పోలిన నిబంధన యుండజనదు. అభిప్రాయభేదము కలిగినప్పుడు అధికసంఖ్యాకుల నిర్ణయమే యాఖరునట్లుగా నుండరాదని కాదు మాయభిప్రాయము. అధికసంఖ్యాకులచే నాచరింపబడిన విధానము స్వల్పసంఖ్యాకుల యాచారముతో వారుకూడా బాధ్యత వహించుటచే నమలులోనికి రావలయుననియే మాయభిప్రాయము. తనమంత్రులమును వారినిగూడ మును ప్రోసిచుచుటకు గవర్నరున కెట్టిసందర్భములయందు చట్టప్రకారము నొక్కగలదో అట్టి సందర్భములందు కాసనసభవారి వోటునకు లోబడియున్న ఖర్చును తానే స్వతంత్రించి చేయుటకును, సర్టిఫికేట్ అధికారము మూలకముగా చట్టములను గావించుటకును గవర్నరునకు ఆధికారముండవలయునని మేము స్పష్టముగా నుడువచ్చును. ఇంతకు మించి, యాచారభేదములకారకై కావలసిన సభనము మంత్రులగువారి కాసనసభవారి యంగికారమును బడసి పొందవలయును. పరిపాలనామంత్రము సరిగానడుచునట్లు జేయుటకు గవర్నరు ప్రమేయము కలుగజేసికొనవలసిన యవసరము యంతరించినప్పుడే రాష్ట్రీయములలో యధారమును స్వతంత్రతలను యేర్పడగలదు నూతన ప్రణాళికను గూర్చి ముఖ్యముగా మేమాతృత నొందువిషయము మొకటిగలదు. ప్రస్తుతపు గవర్నరులకు గల సానభూతి నిర్ణయకై దైర్ఘ్యము మొదలగు సుగుణములను గర్హించునూ యికమొందునూ చాలకాలమువరకు గవర్నరు పదవియందునన్నె యీ నూతనప్రణాళిక ఒక్కగా పనిచేయును.

స్వల్పసంఖ్యాకులు, మంత్రులగువారు

మంత్రులగువారి స్వల్పసంఖ్యాక సంఘములకు ప్రాతినిధ్య మొసలాగుటకు ప్రత్యేక మును ఖచ్చితము ను నగు నిబంధనలను గావించుటకు వీలులేదని కమిషనువారు భిప్రాయపడుచున్నాడు. కాని కార్మిట్టి నూతన నిరాకరించుచున్నాడు. స్వల్పసంఖ్యాకులకు సంబంధించి జేరొకరిని నొసంగవలసియున్నది.

“స్వల్పసంఖ్యాకములగు పార్టీలలో ముఖ్యమయిన వాని యొక్క ప్రతినిధులను తేలి మంత్రివర్గము చాలకాలము నిలుచుట కొన్ని శాసనసభలలో రమారమి యనంభవమని మాకుతోచుచున్నది. ఇతర రాష్ట్రములలోనూ ఇట్టి భావము నవలంబించుటచే విచేతనము. సాధారణముగా ప్రధానమంత్రియొక్క యొక్క ఉండవలయుననియు యితరమంత్రిులను నియమించుటకు పూర్వము గవర్నరు సలహాను గైకొనవలయుననియు మేము నూచించియుంటిమి. కాని యిట్లు జరుగవలయునని రాజ్యాంగ ప్రకారముగా నెట్టి నిబంధనయునుండరాదు. ఏలనన, నానావిధములగు సంఘములలో నుండియు మంత్రిులను నియమించుటలో ప్రధానమంత్రియని యొక్కదు తేకపోయిననే కొన్ని సందర్భములలో చిక్క తక్కువగా నుండవచ్చును. గవర్నరు మాత్ర మొక్కవాడు కనుక, తన ప్రత్యేక సామమనుబట్టి యుండు కచ్చుకు, మంత్రివర్గము మారినపుడు ఆధికారమంత్రిగూర్చి చిక్క లేర్పడవచ్చునట నిజమే. సాధారణముగా నాతడు నూతన మంత్రివర్గమునందనూ నుండవచ్చును. కాని యిట్లుజరుగుట మంచిదికా దనియు సందర్భములను నుడయింపవచ్చును.”

చట్టప్రాబల్యము, క్రమము

ఏమట్లు కమిషనరులూ, అడ్డరులనుగూర్చి విపులముగా చర్చించియున్నాడు. పోలీసుశాఖ రిజర్వు శాఖగా ముందుండరాదనట అభిప్రాయభేదముల కవకాశమిచ్చియున్నది. గనుక, యిరుపక్షములవారి వాదననూ కమిషనరులూ నూచించియున్నాడు. సెక్యూరిటీసర్వీసుల ఖరవాదాలో ఇండియాలో కాంతిక్రమముల ముఖ్యముగా సంగ్రహించుచున్నదని వారు నుడువుచున్నాడు. కాని, పోలీసుశాఖ మందనూ రిజర్వు శాఖగానే యుండినచో, ద్వంద్వపరిపాలనకూడాకొనసాగుననుటచే కాంతి, క్రమసంగ్రహణ కేంద్రప్రభుత్వమువారికి చెందవలయుననెడి నూతన యాచరణ సాధ్యమైనదికాదు. రాష్ట్రప్రభుత్వముయొక్క శాఖలన్నిటియొక్క పట్టుత్వము దీనిపై సాధారణమైయున్నది. పోలీసుపరిపాలన సరియైనదిని జరిగిన నే యితర శాఖలు పనిచేయుటకు వీలుండును. పోలీసుశాఖ ప్రజాయుత్ర శాఖ యగుట కభ్యంతర మున్నవారిలో చాల మంది యితర శాఖలలో కొన్ని యట్లుగుటకు సమ్మతించుట, ప్రమాదకరమగు నన్నిటిని మానుటచే యుద్దేశముననో, లాంఛురిమ్యా, ఇరిగేషన్ శాఖలను మార్చుటలో కూడా నెక్కుడు ప్రమాదము కలదు. కాని, పోలీసు శాఖను మార్చుక, యితర శాఖలను మాత్రము మార్చుట వలన స్థితిగతులు మరింత చెడవచ్చును. రాష్ట్ర శాసనసభల యందలి పార్టీలన్నియు లా, అడ్డరు శాఖపై కత్తికట్టి, పూర్తియగు స్వపరిపాలనమును కాంతించువార లయినందున బాధ్యతారహితముగా యా శాఖపై విమర్శలను గానింపవచ్చును. ఈమార్పు లేకుండా రాష్ట్ర ములలో స్వపరిపాలన యేర్పడజాలదను సంగతిని మనము గుర్తించవలసియున్నది. హైందవమంత్రి యొక్కర మానవత్వమున సాక్ష్యమొందునచో, తమస్థితిలోనన్న వారుకూడా లా అడ్డరులను పాలింపలేనిచో వారింతర విధమైనట్టి పరిపాలనకూడా తగియుండజాలరని నుడివరి. వారిట్లునుడువుట సహజమే. పట్టణములలో నై ననేమి గ్రామములలో నై ననేమి హైందవులకు లా అడ్డరులే ముఖ్యములు. నాగరిక ప్రభుత్వముల మూలసాధనమును కాంతిక్రమముల సంగ్రహించుచున్నయధికారులను విచేత్రప్రభుత్వము వారిచేతిలోని బామ్మలని నిందించుటకు యికముం చెంతమాత్రము వీలులేకండ జేయవలయును.”

“స్వపరిపాలనమును నిరాకరించినచో—”

ఆధికారవర్గమునుండి గాని, ఎన్నుకొనబడినట్టి తదితరవర్గమునుండి గాని, మంత్రిులను నియమించుటలో వారిసంఖ్యాక పరిమితియందరాదని తయ్యభిప్రాయ మనియు, ప్రతిరాష్ట్రములలోను మంత్రివర్గములో నొకటిరెండు స్థానములు ఆధికారులకు ప్రత్యేకింపవలయుననుటచే యనియు, కాని, యా యధికారుల పరిపాలనక్రిందనుండగల శాఖలనుగూర్చి చట్టములో నెట్టినిబంధనయైనను నుండవలయుననుట లేదనియుకమిషనరులూ నుడువుచున్నాడు. మంత్రివర్గము నేర్పరచుటకు వీలులేకపోయిననూ, రాజ్యాంగ ప్రకారము ప్రయోగించుటకు కధిక సంఖ్యాకులునిరాకరించిననూ, ప్రభుత్వము కొనసాగవలసియేయుండునగున గవర్నరునకు ప్రత్యేకాధికార ముండవలయును. సాధారణముగా గవర్నరును మంత్రివర్గమునుకలిసి చేలాయించు సధికారమును గవర్నరుకడే చేలాయించ గలిగి యుండవలయును. తనకు సహాయ మొనరించుటకై శాసనసభసభ్యుల నాతడు నియమింపగలిగి యుండవలయును. ఇట్టి పరిస్థితు లుదయించినవని గవర్నరు ప్రకటించుటకుగల కారణములను పార్లమెంటువారికి చెబుట తేలియబరచవలెను. పార్లమెంటుసభవారి యనుమతి లేకుండా యీ ప్రత్యేకాధికారము 12 నెలలకు మించి గవర్నరునకు చెందరాదను. “ఈయధికారమును సమకూర్చుటకై రాజ్యాంగ ప్రకారముగా నిబంధన నొందున తేర్పుల స్వపరిపాలన నొసంగక పోవుట గానీరదు. స్వపరిపాలనమును ప్రజలు స్వీకరింపనిచో, విడి యాఖరు కరణ్య మగును.”

ఏమట్లు నిశ్చయించి రాష్ట్ర శాసనసభలనుగూర్చి విచారములు గలవు. రాష్ట్ర శాసనసభల కాలపరిమితి సాధారణముగా ర సంవత్సరములుగా నుండవలయునని కమిషనరులూ నూచించుచున్నాడు.

రాష్ట్ర శాసనసభసభ్యుల సంఖ్య

రాష్ట్ర విభజన మరల జరుగుటవలన గవర్నరుల పరిపాలనకు లోబడియున్న రాష్ట్రముల కై శాఖలను తగ్గవని యూహించుచు, ప్రస్తుత స్థితిగతులలోనూడా ముఖ్యములగు రాష్ట్రములలో సభ్యులసంఖ్యను 200 లేక 250 వరకు హెచ్చించిన చాలావని కమిషనరులూ నుడువుచున్నాడు.

ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము

“మామీన, ఛాన్సెల్లరుగారు నెమ్మొన్న సమస్యయే ముమ్మలనుకూడా నెదుర్కొనియున్నది. ముహమ్మదీయులలో న్యాయిక సంఖ్యాకులు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును పొందుటకు సమ్మతించుటలేదనుటయు, తమ సమ్మతిని గైకొనక దానిని బాపినచో తమ తేనుమునకు భంగముకల్గునని వారు తలచుటయుగాక, తా మాధారపడి యుండిన వాగ్దానములకు కూడా భంగము వాటిలైనవి వారు తలచెదవనుటయు నిర్వాహణములు. ఈకారణములవలననే నెహ్రూనిశ్చేషికుగూర్చి వివాదము లేర్పడినది. వంగరాష్ట్రమునందునూ, పంజాబునందునూ పలుమతనలకగల సంఖ్యాబలమునుగూర్చి నెహ్రూసంఘమువారు చాలయుక్తితో విమర్శించిననూ యావివాదము తప్పలేదు. మాంజీగూడెమ్మొన్న నిశ్చేషి వ్రాయబడినపుడు వారికి లక్ష్మీ యొడంబడిక నెక్కుడుగా పనికివచ్చెను. కాని, నేను దానికి విలువలేదు. కాని, పలు సంఘములవారి కుండవలసిన ప్రాతినిధ్యము ముఖ్యముగా వారిలో వారే నిర్ణయించుకొనవలసియున్నది. కావున కొత్త యొడంబడిక లేనందులన, ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మింకనూ కొనసాగవలసియే యున్నది. కొన్ని స్థానములను ప్రత్యేకించుటవలన మాత్రము, ముహమ్మదీయుల సంఘమునకు నచ్చిన ప్రతినిధులు ఎన్నుకొనబడజాలరు. స్వల్ప సంఖ్యాకులు తమకు నచ్చిన యధ్యధ్యులను మొదట నెన్నుకొనవలయుననియు, వీరిలో నుండి యీ సంఘములకు ప్రత్యేకింపబడిన స్థానములకు సమిష్టి నియోజకవర్గమువారు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనవలయుననియు నొక నూతన గావింపబడి యున్నది. దీనినిగూర్చిన వివరములు నేరొకనోట నిశ్చేషిలో చేర్చబడియున్నది.

ఈ ప్రకారము ఆచరణలో పెట్టుటకు వీలున్నదనియు మేజర్ ఆట్లీగారభిప్రాయపడుచున్నాడు. కాని యితరసభ్యులు మాత్రము యీ ప్రకారమునొకనూ పరిశీలించవలసి యున్నదనుచున్నాడు. సిక్కుల ప్రాతినిధ్యమును గూర్చి చర్చించుట వారికి 100కి 80 ఫలముల నొసగినచో పంజాబునందలి యితర జాతుల కన్యాయము జరుగవలసియు కాని సిక్కులు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును పదిలేని తమకని కొన్ని స్థానములను ప్రత్యేకించుటకై ప్రపదినచో వారికి వానిని మించి మరీ కొన్ని యధికఫలములు కూడా లభించుట సంభవనియును.

చెన్నరాష్ట్ర బ్రాహ్మణేతరులు

చెన్నరాష్ట్ర బ్రాహ్మణేతరులకు ఫలముల నికముందు ప్రత్యేకింప వసపరము లేదనియు, కాని, బొంబాయి శాసనసభలో మాత్రము మహారాష్ట్రులకు స్థానములను ప్రత్యేకించుట మానుటకు యింక నూకాలము పరిపక్వము కాలేదనియు, కమిషనరు వారు నుడువుచున్నాడు. నిమ్నజాతులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము నొసంగ కమిషనరులూ నిరాకరించిరి. ఏలనన, నట్లునరించుచో, సాంఘికముగనూ, ఆర్థికముగనూ వారభివృద్ధిచెందుటకు అభ్యంతరములు కలుగును. కావున నన్ని రాష్ట్రములలోను ముహమ్మదీయేతర నియోజకవర్గములలో నిమ్నజాతులకు కొన్ని స్థానములు ప్రత్యేకింపవలయునని కమిషనరు వారు నూచించుచున్నాడు. రాష్ట్రమునందలి జనాభాలో నిమ్నజాతుల సంఖ్య యెన్నో భాగమో ఆభాగములో మూడవభాగమువరకు శాసనసభలలోని నిమ్నజాతులకు స్థానములు ప్రత్యేకింపవలయునను, నిమ్నజాతుల తరపున నెన్నికకు నిలువగోరువారు గవర్నరుగారి యామోదమును బడయవలయును. నిమ్నజాతికి చెందిన వారిలో తగినవారు లేకున్న వారి తేనుమునందు శ్రద్ధను బూపిన మరియే యితరజాతి వానిని గాని గవర్నరు నిమ్నజాతుల ప్రతినిధిగా నెన్నికకు నిలువనియచ్చును. అవసరమయినచో నిమ్నజాతుల ప్రత్యేక స్థానములలో సగమువరకు ప్రతినిధులను తానీ నియమించుటకు గవర్నరునకు 10 ఏండ్లవరకు ఆధికారముండవలయును. దీనియొద్దే తేనుమన, అగ్రజాతుల వారి కీలుబామ్మలుగా నుండగల నిద్రయోజకుల ఎన్నికను నివారించుటచే.

విరోధియులకు ప్రత్యేక నియోజకవర్గములుండును, వారి ప్రాతినిధ్యమునకు యిదివరకేగల యే త్రుమగమును సంగ్రహించుట చాలముఖ్యమని కమిషనరులూ రభిప్రాయపడుచున్నాడు.

ఆంగ్లో ఇండియనులకు నియోజకమునకు బదులు, ఎన్నికలేయుండవలయును. తపాలుద్వారా ఎన్నిక జరుగవచ్చును. బొంబాయి, చెన్నరాష్ట్ర సభలలో వీరికి రెండు స్థానములును, యితర స్థలముల యందు ప్రస్తుతమున్న ప్రాతినిధ్యమునూ ముందుండవలయునని కమిషనరులూ నిశ్చయించుచున్నాడు. మధ్య పరగణాలలో మాత్రము ఆంగ్లో ఇండియనులకు, విరోధియులకును వేరువేరు స్థానములను గలిగియుండవలయును. ప్రస్తుతము వారికి వునికి కలిసి యొక స్థాన మొంగబడియున్నది.

హైందవ క్రైస్తవులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము గాక, స్థానములమాత్రమే ప్రత్యేకింపవలయునని కమిషనరులూ నుడువుచున్నాడు. చెన్నరాజధానిలో వారి కిష్టమున్న స్థానములే ముందునూ నుండవలయును. ఇతర ప్రాంతములందు, ఒక్కసలమునకు బదులు రెండునూ, మధ్య రాష్ట్ర ఆసామలలో నొక్కక స్థలమునూ నుండవలయును.

ముహమ్మదీయుల స్థానములకుగూర్చి కమిషనరు వారిట్లు లనుడువుచున్నాడు.

రాష్ట్రము లారింటిలో ముహమ్మదీయులకు నేడు గల ప్రాతినిధ్యము ముందును యుండి, హిందువులకును, సిక్కులకును నిష్టము లేకున్న పంజాబు వంగరాష్ట్రములలో వారికి అత్యధికఫలము లుండవలయుననుట న్యాయముకాదు. ఎన్నికలు జరిగిననూ యీ ప్రాబల్యము మారదు. ఒడంబడికకు ఫలితముగా వంగరాష్ట్రమున ప్రత్యేక నియోజకవర్గము లంతమొంది అన్ని సంఘములవారునూ సమిష్టి నియోజక వర్గములందే సాధ్యమై నన్ని స్థానములను పొందుటకు యత్నించిననూ, ముహమ్మదీయులు స్వల్పసంఖ్యాకులుగ నున్న యారురాష్ట్రములలో వారికిష్టమగు ప్రాతినిధ్యమును తగ్గించుటకు మేము సమకట్టలేము. ఇటులనే, పంజాబులో ముహమ్మదీయులను, సిక్కులను, హిందువులను సమిష్టి నియోజక వర్గముల కొప్పుకొనిననూ, యితర రాష్ట్రములలో రిండిలో ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము ద్వారా ముహమ్మదీయులకు చాలినంత ప్రాతినిధ్యముండుటకు మేము సమ్మతించుము. ముహమ్మదీయులు రెండుమార్గములలో నేదోయొకటి యెన్నుకొనవలయుననియే యాఖరు నూతనయొక్క భావము. ఈనూతన నెందులకు గావించియున్నా మనగా, ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును సాధ్యమైనంతవరకు తగ్గించుటకును, సమిష్టినియోజకవర్గములయొక్క ప్రయోజనమును గుర్తించుటకును మార్గముల న్యేపింపవలయునని మేము యధార్థముగా వాంఛించుచున్నాము.

ఆఫీసర్లు సంచయము

శాసనసభలో ఆఫీసర్ల సంరయమును తీసివేయవలెనని కమిషన్ నూచించుచు, ఏవిషయములైనను చర్చించునప్పుడు ఆయా శాస్త్రజ్ఞులను నియమించుటకు రాజ్యాంగములో ఆపకాళి మేర్పరించవలెనని కమిషనర్లు కోరుచున్నాడు. విశ్వవిద్యాలయములు సభ్యుల నెన్నుకొనటకు హక్కుండవలెనని, సంకయించుచునే కమిషనరు నూచించుచున్నది. హైందవవాణిజ్య పారిశ్రామిక ప్రాతినిధ్యమును ప్రస్తుతమందువలెనే యుంచవలెను. ఇల్లే గనులు, తోటలు, వర్తకము సంఘములకు కూడ ప్రస్తుత ప్రాతినిధ్య ముండవలెను. అస్సామలో మాత్రము విరోధియులకు ప్రాతినిధ్య మెక్కువచేయవలెను.

కార్మిక ప్రాతినిధ్యము

కార్మిక ప్రాతినిధ్య విషయమున విల్లీకమిషన్ వారు ఉచితమైన నూతనలు చేయగలుగుదురు. కార్మిక ప్రతినిధుల రొగ్గును గవర్నరుగారు నిజముగా కార్మికుల విశ్వాసము ననుభవించువారిని నేర్పొనవలెను. తగిన ప్రతినిధులు దొరకుచున్నచో వారి ప్రాతినిధ్యము నెక్కువచేయుటచే కమిషన్ ఆభీప్రాయమేజరు ఆట్లీగారు మాత్రము వేరుగా భావించుచు, వాణిజ్యము నకుగాని, కార్మికులకుగాని ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య ముండగూడదనుచున్నాడు. సామాన్య నియోజక వర్గములలోనే వర్తకులు ప్రాతినిధ్యము గలిగించుకొనవలెననియు, కొన్ని ప్రత్యేకములలో ముఖ్య రాజధాని పట్టణములలో వయసువచ్చినవారి కెల్లను వోటిచ్చునధికారము నొసగుట సాధ్యమైనదియు, అప్పుడు కార్మికులు తమ హక్కుల కనుకూలురగువారిని పంపుట కవకాళము కలుగుననియును నభిప్రాయపడుచున్నాడు. విరోధియుల వాణిజ్యము, తోటలు, గనులు మొదలైనవానికి ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మొసగుటకన్న, విరోధియుల ప్రతినిధుల సంఖ్యను హెచ్చించుట మేలని వారి యభిప్రాయము.

మరి జమీందారులు తమకు ప్రత్యేకింపబడినదానికి నాలుగింతలుగా ప్రాతినిధ్యము సంపాదించుకొన్నాడు. కావున వారికి ప్రత్యేకరక్షణ నుపసంహరింపవలెను. కాని, ఇప్పుడు నిర్ణయమైనంత మంది జమీందారులు రానిచో, గవర్నరు తన బుద్ధికి తోచినట్లు నియమముచేసి నిర్ణీతసంఖ్యను నిలుపవచ్చును.

భారత శాసన సభలో లేనివారిని సమావేశపరచుట
ఒక్కటే స్టేట్ కాన్సిల్ ఉంటుంటే ఉత్తేజము. ఈ ఒక్క
కారణమువల్ల ఈ సభకు ఉద్బుతుడు భారత లెనియన్ లేవు
మీరు ఈ సభ రద్దుచేయాలెని యొప్పుకుంటేలేదు, భారత
శాసన సభ గాదు త్వరపడి చేరిన సమయం నిర్ణయించుటయింక
ఈ సభ సమావేశం కారిగానుండేను గనుక
నికముందుగూడ ఈ సభ ఉంచుట లెనిన
దు సమయముగాను వాడుచున్నాడు కాని ఈసభకు ఎన్నికలు
చేర్చి-భారత సభలచేతి జనపబడవలెను, రాష్ట్రమున కిన్ని
సమయని నిర్ణయించవలెను ఈసభ 7 సమావేశములవరకు ఆను
కలలో నుండును. శీల ప్రశాసనసభయొక్క కానివాడికారములలో
మాన్యమియ్యనుండవను, ఆంగ్ల వేత్తలులో ఆములలో నన్న
పద్ధతిని అభిమానించును సంఘముగా రిన్ని గ్రాయుచున్నాది
“ఆయా రాష్ట్రములలో ఆములలో నుండును పూర్వము
గార్ల మెలించునా సాసనము వేదములెవరిట ఆంగ్ల వేత్తలులోని
అచారము ఈ అచారమును భారతాశ్రయలో మాడ ప్రవేశ
పెట్టుట నుంచెది, కేసుంబడికి ఒక్క శాసనము చేయొ
టకు పూర్వము సాంఘికవిషయములలో గారి, యితర విషయ
ములలో గాని ఆయా రాష్ట్రములలో యిచ్చేయ శాసనములు
చేయాలెను. ఈవిషయముగా శీల ప్రశాసనసభ ఆయా భాగములకు
సమావేశం కారి కావచ్చును.

పక్షపాతము కనిపించు శాసనములను గూర్చియు, అట్లు సంఖ్యలకు రక్షణనుకూర్చును సంఖ్యలవారు ఈ క్రింది విషయముగా చెప్పున వచ్చును. గవర్నరు-జనరలుకును, గవర్నరు లకును ఈవిషయము అధికారము లేదనియు, తన పరిధి ర్భములన్నిటిలోను ఈ అధికారము లను పక్షాగింపవచ్చునని గవర్నరులకు అభ్యంతరముల నివ్వవలెను. మొదట నిర్ణయము రాష్ట్రములకు హానికరమని సంఖ్యలవారు చూచుచున్నారు. మరియు బాధ్యతలన్నిటిని నిర్వహించుటకు కేంద్రప్రభుత్వమునకు కేంద్రముండవలెనని చెప్పుచు రాష్ట్రములు గూడ కా... కలిగియుండవలెనని వారు తలచుచున్నారు. ఫెడరల్ అసెంబ్లీ అభిలభ్యతదేవుయొక్క అవసరములకు పన్నులవేయటమునాద్రమే అధికారము కలిగియుండక, రాష్ట్రము ప్రభుత్వములకు (జనాభా దాహమైనట్టి పంచెట్ట బడవలెను) కాని నిజమైన సమకూర్చవలెను.

ఫెడరల్ శాసనసభయొక్క అధికారములు

భారత దేశమున కంగిటికి పన్నులువేయు శాసనములు చేయు అధికారము కార్యనిర్వాహకవర్గమువారిమీదనే యుండును. సర్టిఫై చేయు అధికారము గవర్నరు జనరలుకు ఉండును. వోటు చేయు గినివాటికిని, వోటు చేయదగినవాటికిని విభాగము యిచ్చుచున్నట్లేయుండును కాని యేమియు మారదు. ఆర్థిక స్థాయి సంఖ్యలలోగాని, పబ్లిక్ అకౌంట్సు సంఖ్యలలోగాని మార్పుయొనుండదు.

రాష్ట్రీయసంఖ్యలమీద రాష్ట్రము యేర్పరుపబడుపన్నులు శాసనబంధములలో నిర్ణయింపబడును. ఈపన్ను అర్హతపరమము తప్ప అభిలభ్యతయొనునట్లే వినియోగింపబడదు. పోర్ ఛార్జీ వేడవచ్చును. అగర్ మెన్చో యేపన్ను విషయమైగూడ గవర్నరు సర్టిఫైచేయవచ్చును. ఇదిగాక షెడ్యూలు నమోదించి రాష్ట్రీయప్రభుత్వములు వేయని వానిమీద కేంద్రప్రభుత్వమువారు అవసరపన్నులను విధింపవచ్చును. ఈపన్ను అనుబంధము అధికారము ప్రత్యేక అసెంబ్లీ సమావేశమునకే ఉండవలెను వివి రాష్ట్రముల ఆర్థికవేత్తలగుటకు తోపబంధించి కేంద్రప్రభుత్వముయొక్క ఆర్థికభక్తులకు యిట్టి శాసనము ప్రవేశపెట్టును. మాగ్నెటగాని అంతకంటె మైగాగానిరాష్ట్రీయ ప్రతినిధులు ఆమోదించినచో శాసనసభ యొందు నీశాసనము ప్రతిపాదించబడును. శాసనసభయొక్క ప్రత్యేక సమావేశములో రాష్ట్రీయ ఆర్థికసభ్యులుగాని, అని ప్రతినిధిగాని మాటలాడవచ్చును. కాని వోటుచేయరాదు. శాసనసభవారు ఈ సమావేశము ఆమోదించవచ్చును. నిరకరింపవచ్చును. శాసనసభవారి యిష్టముకను న్యతికేతముగా చేయుటకు గవర్నరు జనరలుకు అధికార ముండరాదు. గవర్నరు రాష్ట్రీయ ప్రతినిధులలో 2 వంతులు ఆమోదించనిది ఒక రాష్ట్రీయ ద్రవ్యోపకర్తి పార్లమెంటు కేంద్రప్రభుత్వమునకు మార్చుగాదని శాసనములో నిక నిబంధన యుండవలెను ఈ రాష్ట్రీయలలో పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు రాష్ట్రములకూడ చేరియుండను, ఈ విధముగానే ఫెడరల్ శాసనసభలో 2/3 వంతులను అంగీకరించనిచో రాష్ట్రీయ ద్రవ్యోపకర్తి మాగ్నెటలు యింకొకరికి మార్పులు వీలుకాదని కూడ, శాసనసభ్యులముగా నిర్ణయించవలెను.

రాజప్రతినిధి కార్యనిర్వాహకవర్గము

ద్వంద్వ ప్రభుత్వము యంతమాత్రమును పనికిరాదనియు బలీయమగు ఒక్క ప్రభుత్వమే ప్రభుత్వము చేయవలెననియు సంఖ్యలవారు స్పష్టము చేయుచున్నారు. గవర్నరుజనరలు ప్రభుత్వమునకే అర్హతగల నుండును, కార్యనిర్వాహకసభ్యులకు గవర్నరు జనరలు యొక్క శాసనవేగగాని, యిప్పటివదిరిగా రాజాగారివలన నియమింపబడరాదని వారు నూచించుచున్నారు. కార్యనిర్వాహక సంఖ్యలలోని ముగ్గురు సభ్యులు 10 ఏండ్లు అనుభవముల ఉద్యోగములై యుండవలెనని శాసనములో నుండవలెనని వారు. కాని ఉపనిబంధములలో నుంచవచ్చును. దీని మార్పువచ్చినచో అసలుశాసనమునే మార్పునవరము లేకుండ ఈయెగ్గాటు చేయవలెను. శాసనములోని నిబంధనలు పార్లమెంటువారి యెందుట చర్చింపబడి వారిసమ్మతిని బడయును, గవర్నరు జనరలు క్రొత్తరాజ్యాంగములో కార్యనిర్వాహకసభ్యులుగాని, శాసనసభ్యులుగా గానియుండదు. కానివాటి ప్రాయము అవసరమైన నాటి యన్నిటి యందును శాసనమును కేంద్రప్రభుత్వ శాసన సభలో నివిత అధికారి కేంద్రమును. సాధారణముగా ఫెడరల్ శాసనసభా నాయకుడు ఈ విధిని నిర్వహించవలెను. చాలవనిచేయుచు సామాన్యము గల సభ్యులై యీపదవియుం దుండవలెను. ఒక్క-కాళు పరిపాలించు బాధ్యతలేక అన్ని విషయములను గూడ విచారించగల యిట్టి విషయములు జూచుట అవసరము భారతీయుల యొక్కయు, విరోధి కలయుక్కయు దామహము (గ్రూపు) యొక్క పద్ధతిని పన్నికొని రెండువారు. ఈ శాసనము అధికారపద్ధతి. అధికారపద్ధతికూడరాదు. ఇప్పుడు మదిల కాళు గవర్నరు జనరలువారిచేతనే నిర్ణయింపబడునని నిలబడికొన్నాడు యేరీయలు హైకోర్టు కేంద్రప్రభుత్వ

రాజులుగా చేయబడవలెను. ఫెడరల్ శాసనసభ కేంద్రమునకే జరిగిగాని, హెచ్చుపంచిగాని కార్యనిర్వాహకవర్గమున కెన్నుకొనిన బాగుండునని నివేదికకొనుచున్నది. కార్యనిర్వాహక సభ్యులగుటతోడనే అతడు ఫెడరల్ శాసనసభకు ఒక నామానిచ్చును. ఈ రాజ్యాంగాభివృద్ధి సమయమున అంగికారముండు అంగములైన గవర్నరు మాపు బాధ్యతలు భారత కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు ఫెడరల్ శాసనసభకు చూపవీల రేదని సంఖ్యలవారు భిప్రాయపడుచున్నారు. కాని శాసనసభ యొక్క పలుకబడి కాల క్రమేన వృద్ధి బొందునని వారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈ సందర్భములో అంగికారము తప్ప మొక్కటే ఆదర్శము కాదనియు, ప్రపంచములో సమాఖ్య పద్ధతులు అనేకములు కలవనియు వాటిలో వేటివైనను భారతీయుల అంగీకరింపవచ్చుననియు సంఖ్యలవారు చెప్పుచున్నారు. ముందుకేంద్ర ప్రభుత్వమును మార్పు అధికారమును పార్లమెంటు వారు వదిలుకొనవలెనని యడుగుట మాంటెగ్యూ ప్రకటనకు విరుద్ధముగా ఉండును. వోటు చేయదగినవాటికిని రక్షణవాటికిని భేదము అట్లే యుండగా, సర్టిఫై చేయు, ఆర్టికెయిన్ చేయు అధికారములే యుండగా కనిపించువారి పద్ధతివలన కేంద్రప్రభుత్వములో అభివృద్ధి నిరోధకమును నూచన లేమియులేవు. ఈపద్ధతి అంత కఠినమైనది కూడ కాదు. శాసనసభ రక్షణవిషయములలో మంచి కేంద్రీని పలుకుబడిని సంపాదించినది. కావున అధికారులు హెచ్చుగా నుండునట్లు యేర్పరుచుట గాని, శాసనసభయొక్క అధికారములను తగ్గించుటగాని వలనపడదు. ఒక్క అంగ పద్ధతి నే అనుసరింపవలెననియు లేదు. ప్రపంచములో అనేకపద్ధతులున్నవి. కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు శాసనసభకు బాధ్యులగు యేదో ఒకపద్ధతి నవలంబించవచ్చును. జాతీయత క్షులన్నియు ఈముగ్గురుగా నడవవలెను. వీలనగా సమాఖ్యపద్ధతికూడ ఒకవిధమైన జాతీయతయే. ఒక ప్రభుత్వము ప్రజల రాజకీయ భిప్రాయములను వ్యక్తపరచవలెను అంగికారములోని పార్టీ ప్రభుత్వమును రాష్ట్రీయశాసనసభలలో నెంత కాలమునకు ప్రవేశపెట్ట వీలునో చెప్పవీలులేదు. కొన్ని జట్లుగా చేరుట భారతీయ భిప్రాయములకు సుగుణ్యముగా నుండవచ్చును. ఒక్క విషయమే మాయెదుట సాక్ష్యమిచ్చినవారందరూ యేకభావించిరి. రాష్ట్రీయలో రక్షణలుండవలెనని అందరూ కోరుచు బలీయమగు కేంద్ర ప్రభుత్వముండవలెనని అందరూ కోరిరి. వీరియభిప్రాయము సరసమని మేము తలపము. మాక్రొత్తయొ, భారమెట్టియు బాధ్యతలను నిర్వహించుటకు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు సేకరించునట్లుగా అభిలభ్యత రాజ్యాంగములో స్థిరమైయుండవలెనని వారు కోరిరి. కార్యనిర్వాహకవర్గమునకు శాసనసభవారికి హెచ్చుపన్నులతో కలగజేయుటకై కమిటీపద్ధతిని వృద్ధిచేయవలెనని ఒక సాక్షి చెప్పుచున్నాడు.

కేంద్రప్రభుత్వము, రాష్ట్రములు

కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు రెండ్రియ ప్రభుత్వముల కెట్టి సరిబంధబాంధవ్యము యుండవలయునో ప్రత్యేక ప్రకరణములో చర్చించబడినది. రెండ్రములకు కేంద్రమునకు సహకార మత్వంసరమనియు, దేశాభివృద్ధిదాయకములగు వ్యవసాయ విద్యావైద్యవిధానములకు వ్యవసాయ పరిశోధనసంఖ్యలకు మొదలైన వాని సాయము నుచితరీతిని సమకూర్చవలెననియు కమిషన్ వారు తలచుచున్నారు. కేంద్రవిద్యాసంఖ్యల సూత్రము విరోధియనుటకును, అంగ్లీ ఇండియనులకును విద్యనిచ్చు విషయమున సెక్కు-ప తోడ్పడగలదు. విశ్వవిద్యాలయములు కూడ కేంద్రము రాష్ట్రీయములు కాకండజేయుటకును, కేంద్ర సంస్కారసహకారము లనవరము. రాష్ట్రీయదర్శులకు కేంద్ర ప్రభుత్వదనములను, అదేరీతిని కేంద్రాదర్శులకు రాష్ట్రీయదనములను వ్యయపఱచుటకు రాజ్యాంగముండున కాళముండవలెనని కమిషన్ గోరుచున్నారు. రాష్ట్రీయలకు అంగీకరింపవలెను గూర్చి, గవర్నరుగారి శాసనబడిన ప్రత్యేకాధికారము బాధ్యతకంతరాయమైనను, కేంద్ర ప్రభుత్వము రాష్ట్రీయముల అప్పలిచ్చియున్నవి విషయములో వైచితరణ కలియుండుటవలన కొంత ప్రతిబంధకము తగ్గలదనియు, అట్లే పక్షపాతపు వడ్డీలకు అన్నపుచ్చుకొనుటగూడ కేంద్ర ప్రభుత్వమే పరిష్కరించుట మేలనియు కమిషన్ వారు వ్రాయుచున్నారు. కాని యీ అధికారము కేంద్రప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రీయల ఖర్చులవిషయమై తమ యిష్టాయుక్తులచే బడ్జెటును చేయుటకు దుర్వినియోగము చేయునట్లు కూడ హెచ్చరించుచున్నారు. ప్రస్తుతము కేంద్రరాష్ట్రీయప్రభుత్వములకు గల విషయవిభజన సంత్పత్తికరముగానే యానను. రాష్ట్రీయలందు బాధ్యతాయత్యప్రభుత్వము రాగానే, జి. వి. డి. కాళును, పోలీసుకాళును పరస్పర బాంధవ్యము సడలును గావున, పోలీసు కాళును రాష్ట్రీయల కోరియు దేయు వాక్యమున, జి. వి. డి. కాళునుకాళును గవర్నరు-జనరలు వారు వారి కాన్సిలును నిర్ణయించు రీతిగా వినియోజించవలెనని చెప్పుటకు కమిషన్ వారు ముందుచున్నారు.

వార్తాపత్రికలు

ప్రభుత్వపద్ధతులను సమర్థించు ప్రచురణలు అనుశ్లోకము గూర్చి కమిషన్ వారు విశేషముగా వ్రాయుచున్నారు. ఈ దేశపుపట్టును లేరీతిని మార్పులు వారి కిష్టమో చెప్పకపోయినను, ప్రస్తుతము హైందవ వార్తాపత్రికలలో కొన్ని ప్రభుత్వవిధానమును ఏదెన్నియొకటి వ్యవస్థ విమర్శించుటయు, దుజ్జాపుచున్న తీరులను హద్దులు పెట్టినచో, బాధ్యతాయత్య ప్రభుత్వమునకే ముగ్గురకలు గవచ్చునని కమిషన్ వారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. బాధ్యతాయత్య ప్రభుత్వమునకు లభ్యమిచ్చా ప్రసంగములచేతను, అసత్యపు వార్తా ప్రకారములచేతను, విషమూరితమైన ప్రదేశమునకు ప్రింపక నిలువజాలదు. ప్రభుత్వవిధానమును విచితరీతిని ప్రచురించుట, పక్ష్యములను సమర్థింప జలంబులయును నవి హిందూదేశమునకుమాత్రమే అనవరములేను. ప్రపంచమందంతటను అభిప్రాయ మెట్లులేదన్నచోయును విషయమునగూడ అవసరములగుచున్నవి.

హిందూదేశ సంగతులు

విషయభాగమున హిందూదేశసంగతులను సమర్థింపగలదు. పరిశీలించబడినది. రెండుదేశములను, బ్రిటన్ ఇండియలు యీదుర్బట్టమైన సమస్యలకు పరిష్కరించుటలో తమ రాజకీయ నంతము వినియోగించుటవలన కమిషన్ వారు నొక్కి వ్రాయుచున్నారు. మనోదృష్టిగతమును భావికాలములో హిందూదేశ సైన్యము బ్రిటిష్ సైన్యముతోను బ్రిటిష్ ఆయుధములతోను విస్తరణ కలిగించుకొనుట సాధ్యముకానివనియు తాము విన్న సాక్ష్యములవలన కమిషన్ వారు మనస్సులో దృఢముగా నాటిపోయినది. సైన్యములో పటాలాధికారులను, ఇతర ఉన్నతోద్యోగులను, సామాన్యపు సైనికులను అన్ని రాష్ట్రీయములనుండియు సమకూర్చబడినవారు కారు. చాలావరకును కొన్ని మారబాతులకుచెందినవారు. వీరు పూర్వము హిందూదేశ పరిపాలకులుగా నున్నవారు. కావున బ్రిటిష్ వారికి బదులుగా సైన్యాధికారుల నియమించుటలో విశేషమైనవిన్న గలదు. ఎనిమిది పటాలముల స్క్విమున గూర్చి కమిషన్ వారు భిప్రాయ మిచ్చుటలేదు. కాని, చివరకు పూర్తిగా హైందవ సైన్యమే తయారగునట్లుచేయవలెనని సుద్దేశ్యమునకొనసాగించుటకు ప్రయత్నిములు జరగవలెను. విషయము ఆయుధపుట్టునంటిది, ఆచరణలో కట్టములు పెట్టులగుట. కావున తొందరపడి మొత్తముగా బ్రిటిష్ వారిని తొలగించి హైందవులనియమించుట అపాయకరము. హిందూదేశమునకును, నెలపలనున్న విపత్తులకును మధ్య నిలిచియున్నది సైన్యమే. హైందవసామ్రాజ్యశక్తికతల మనము నందుచు కొన్నచో పార్లమెంటు సైన్యము విషయమును పరిలకరగతముచేయుట తలపరానిది. ఒకవేళ అట్లుజరిగిన బ్రిటిష్ వారినితే సైన్యమునకు సమకూర్చుటెట్లు? కావున ఇచ్చట సందిగ్ధమేర్పడుచున్నది. 1917 ఆగష్టు ప్రకటన, తద్రామభావములతో కూడుకొని అట్లులే నిలిచియున్నది. బ్రిటిష్ పార్లమెంటును, బ్రిటిష్ ప్రజలను ఆ వాదనమును ప్రోత్సహిస్తున్నారనియులేదు. కాని ఇచ్చట దాటరాని అంతరాయము తగులుచున్నది. ఎడతెగక బ్రిటిష్ వారు హిందూదేశ సైన్యముందు గలరు, ఎన్ని కలవలన ఏర్పడిన శాసనసభలకుంట్రిలకు బ్రిటిష్ వారితో కూడుకొన్న సైన్యముతోపుజెప్పుట దుస్సాధ్యము. సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారిచే సమకూర్చబడిన బ్రిటిష్ వారెవరును లేనప్పుడే సైన్యము నాధికారము కరగతముచేయుటకు తల పెట్టవచ్చును. ఇది యెప్పుడు సంభించునో మేము చెప్పజాలము. కాని చాల సంవత్సరములకు ఇది జరుగునట్లు మాకు తోచదు. కమిషన్ వారు, కాప్టెన్ కంటె ఉన్నతపదవిలో భారతీయులైనను రాజాగారి సైన్యమున లేకుండుటయు, స్క్వి-కమిటీవారుకూడ ప్రతిమెట్టునను జయము కలుగుట శోకవరమైనా పెట్టియుండుటను నొక్కి చెప్పుచున్నారు. ప్రస్తుతమున్న భారతీయోద్యోగులనుండి ఉన్నతపదవులకు తగిన సైన్యాధికారులు కిదము కాజాలరు. అధికారపదవికిపుడు వచ్చుచున్న భారతీయులధార-ఇది ఎక్కవగుటయే మేమును వాఙ్చించుచున్నాము-వృద్ధిగాంచిన సేగాని, తగినంతమంది భారతీయులు కొన్ని పటాలములైనను సంపూర్ణముగా భారతీయధికారులనే సమకూర్చుటకు తగిన కిక్కులు అనుభవమును పొందిన సేగాని, అట్టి పటాలములను సామర్థ్యము సగ్గుపరీక్షలో నిరూపించిన సేగాని, హైందవోద్యోగులు సైన్యంలోందు జయముల గాంచి ఉన్న రాధికారముల కర్తవ్యంపాదించిన సేగాని, సంపూర్ణముగా సహజీయమైన హైందవ సైన్యము మాపుమేరలోనికి రాజాలరు. అప్పుడు కూడ హైందవాభివృద్ధివిధానము పూర్తి యగుటకు సంవత్సరములు పట్టును.

బ్రిటిషు సైన్యము దేశములోని భద్రము

దేశములోని భద్రకారణముగ గూడ, అంతరీక్షలములచే మాటిమాటికిని భంగమొందుచున్న కాంతిని పునరధారించుటకు నిష్పాక్షికులైన బ్రిటిష్ సైన్య మవసరముగనున్నది. జనసామాన్యం చే ఎన్నుకొనబడి, వారికి బాధ్యత విహించు మంత్రులు అంతరీక్షలముల నణండులలో బ్రిటిష్ పటాలముల నియోగించుటకు పూర్ణాధికారము కలిగియుండుట కమిషన్ వారు తలపరానిదై యున్నది. ఇంకొకవిక్కు మాడ కలదు. భార

తీయ సంస్థానములను రాజుగారి బాధ్యత గలను. నైస్యములను ననే, రాజుగారు సంస్థానముల రక్షింప గలిగియున్నార.

భావికాలము

సరిహద్దుతూట, ధనవ్యయమును కలిపినట్లు జాగ్రత్తగా పరిశీలించి ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—ఇండియా బ్రతుకు అవి గాభాపనబంధమునుబట్టి చూడగా, మాపుమేరగానున్న కాలములోపల హిందూదేశసంరక్షణ కేవలము ప్రాచీన కాలముగా పరిగణించుటకు సాధ్యపడదు.

ఫెడరల్ అసెంబ్లీ - నైస్యవ్యయము

నైస్యమునకు బాధ్యత సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునకు చెందవలెనని ఆ సామ్రాజ్య ప్రతినిధి గవర్నరు జెరలగారే కాద గురురు. దైనిక విచారణాధికారము కమాండరు ఇన్-చీఫ్ నా చెందును. కమాండరు-ఇన్-చీఫ్ గారు కాసనపథులలో సభ్యులుగా నికనుండవలెను.

హిందూదేశపు సరిహద్దు-అంతస్సంరక్షణ

బర్మాను హిందూదేశమునుండి వేరుచేయవలెనను మూల నను ప్రతిఫలముగా ఆంగ్లేయ సరిహద్దుసమస్య కలుగుచున్నదని కలిపినట్లు గుర్తించుచున్నాడు.

బంట్లమధ్య పరిమార్చుమైనానక, దీనిపరమైనానక సామ్రాజ్యధర్మమైనచోపాకర్మము కలదు. లా, అర్ధమును బాధ్యత యొక్కతన ముగ్రులకు మార్చుచేసినను, దేశముగాని పౌర కాంతిని పదురించుటకు కడపటిబాధ్యత పార్లమెంటున కే కలదని కలిపినట్లు వ్రాయుచున్నాడు.

సంస్థానములు-సంరక్షణ

యావద్భారత సమాఖ్య (ఆర్ ఇండియా ఫెడరేషన్) కును, తమ స్వీయమునకును సంబంధమును చూపుచు, తాము నూచించిన సంరక్షణ సంఘమున సంస్థా ప్రతినిధులనుడ చేరుట శ్రేయస్కరమని కలిపినట్లు తలచుచున్నాడు.

బర్మాను వేరుజేయవలెను

బర్మానుకు భావినితిని గూర్చి ౧౭ భాగమునందు చర్చించబడినది. బర్మాను వెంటనే ఇండియానుండి వేరు జేయవలెనని కలిపినట్లు ఇంగ్లాండు జేసిరి. బర్మాదేశము యొక్క వర్తకము పరిశ్రమల అన్నియు భారతీయ కార్మికులపై నాధారపడి యుండుటచే, బర్మాలో పెట్టుబడి చాలవలెను.

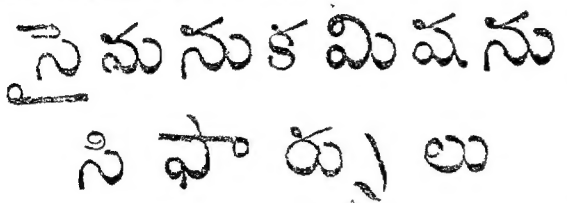
భారత పరిశ్రమల సంరక్షణ విధానము ప్రారంభింపబడినప్పటినుండి భారతీయుల ఆర్థికపదాములకును, బర్మీయుల ఆర్థికపాకర్మకులకును గల భేదము స్పష్టమయ్యెను. ఈకు-సంరక్షణ ట్రమునంటిని యీ రెంటిభేదమును యెక్కువ చేయగలవు.

విద్యమంగనుదురు. విదేదీయులకు గల ప్రతికూలాభిప్రాయమును చూపుచుచు కమిషనరు ముగ్గురె.పిరి. విదేదీయులపైసమిష్టులు బర్మాసంరక్షణకై ఇండియా నైస్యములపై నాధారపడియున్నచో దానికగుండును.

దీనిని సంస్థానములు

దేశీయసంస్థానములతో సంబంధపడిన సంబంధముగూర్చి 7 వ భాగములో చర్చింపబడినది. భారతీయ సమస్యలన్నియు యావద్భారత సంబంధించినవి.

ఈనిజేషక ప్రకటించబడినవిషయ సారాంశము ప్రభుత్వమువారు సమావేశపరచునట్లుకు సంస్థానాధీశులు రానంగీకరించి నందుకు కమిషనరులు సంతసము చెప్పుచున్నాడు.

“నైహూరిపోర్టులో రాష్ట్రనిర్మాణముగూర్చి
మనోహరముగు అధ్యాయము గలదు. భాషాభాగ
ముల నేర్పరుపవలయునను కఠినసమస్య దీనియందు
దర్శింపబడెను. వివరములు పెక్కులు
వేర్కొనబడెను. కాని, స్థిరనిర్ణయముల
గానివలేదు ఏకభాష మాటలాడువారు ఒక్క
నిర్ణయముగు ప్రదేశముననుండి, ప్రత్యేకరాష్ట్రము
నేర్పరచుటకు వీలగుచో, సామాన్యభాష రాష్ట్ర
వ్యక్తిత్వమునకు బలమై సహజముగు సాధారణుగ
నుండు ననుటకు నలదియము లేదు. కాని, భాష
యొక్కటే యీక్ష గాదు. జాతి, మతము, ఆర్థిక
యోజనము, భూగోళ సంబంధము, పట్టణముల
సమన్వయములను సామరస్యము, సముద్రతీరమున

కును లోపలిభాగమునకును నామరస్యము, మున్నగు విషయములుగూడ మఖ్యమయినవే. అన్నిటి కన్నను, ఏభాగమునకు లాభముండునో, ఏభాగ మునకు నష్టము గలుగనో గూడ విచారణవల యును. క్రొత్తప్రతి ననుసరించి హిందూదేశపు భూగోళవలయును తిరిగి వ్రాయించగోరుట అసం భవము."

పైవాక్యములబట్టి పైమను కమిషను వారికి భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర నిర్మాణాధితి అర్థము గా లేదని భావించవచ్చును. భాషాప్రయుక్తవిభాగము వలన, పరిపాలనమునందు జనసామాన్యము పాల్గొ నుటకు వీలగును. జాతీయపరిపాలన మేర్పడును. ఈసంగతిని పైమనుకమిషనువారు గుర్తించలేదు. కాని ఉత్కళరాష్ట్రవశ్యకత గల దనియు, సింధు దేశమును ప్రత్యేకింపవలెనను ఆంధ్రోళనము కలదనియు, వీరు సూచించి, రాష్ట్రములనరిహద్దులను నిర్ణయించుటకు నరిహద్దులకమిషను మరియొకటి ఏర్పడవలయునని, కోరుచున్నారు.

బర్మా విభాగము
కాని, బర్మాను హిందూదేశమునుండి వేరు జేయవలయునను విషయమై వీరి కెట్టి సందియము గలుగలేదు. వెస్టేంటనే యిక్కార్యము జరుగ వలయునని వీరు గోరుచున్నారు. ఇండియానుండి బర్మా విడిపోవుచో, భౌతికము లడుపడరు. కాని బర్మాకు పూర్వమగు బాధ్యత నొసగి, హిందూ దేశమునుండి వేరుజేయుచో, లాభ ముండును. అందుకుమార్గ, స్వపరిపాలనావిహీనమగు బర్మా నీనబులమున వేరుజేయుటవలన, బర్మాలో యూ రపియనుప్రాబల్య మధికమై, హిందూదేశముతో పాటు త్వరలో స్వపరిపాలనము బడసెడియోగ్యత అడుగంటును. ఈవిషయమై వేరువిచారణ జరుగ వలయునని, కాని, ఇతరులతో యోచింపవలయునని గాని, పైమనుకమిషనువారు దెలుపక, స్పష్టనిర్ణయ ము గావించిరి. ఇతరవిషయములగూర్చి వీరు చూపిన అనుమానములను సంజేహములను బర్మావిషయ మున జూపరయిరి. బర్మాలో నయినను దేశస్వాతంత్ర్యాభిలాషులు వీరి ఏర్పాటు నామోదింపరని నమ్మెదము.

రాష్ట్రములు : స్వపరిపాలనారాహిత్యము
రాష్ట్రములను ఛడగోలపరిపాలనమునకు బునా దులుగ నుంచవలయునని కోరుచున్నపుడు, వానికి స్వపరిపాలన మిచ్చుట కసీనధర్మ మగుచున్నది. అయినను పైమనుకమిషనువారు ద్వంద్వప్రభుత్వపు ఏర్పాటులను తొలగించి, దానిస్థానమున మరింత నిరం కుశత్వము నేర్పరచి, గవర్నరుగారి అసాధారణాధి కారములను పెంపు జేసిరి. ద్వంద్వప్రభుత్వమును తొలగింపవలయునని భారతీయు లింతకాలమునుండియు గోరుటకు దాని స్థానమున సంపూర్ణ స్వపరి పాలనమును స్థాపింపవలయునను నుద్దేశ్యమే కారణముగాని, ఏకపరిపాలనపు పేరుతో నిరంకుశ పరిపాలనమును కొనసాగించు తలంపు గాదు. పైమను కమిషనువారి సిఫార్సుల ప్రకారము, ఎన్నోకొనబడిన సభ్యులనుండి మంత్రుల నేర్పర చుట సామాన్యధర్మ మయినను, ఎన్నికొనబడని సభ్యులు కొందరుగూడ మంత్రులుగ నుండుట సంభవించగలదు. కడపటివాడు అధికారులుగ నుండ వచ్చును, లేక ప్రభుత్వ నియమితానధికారులుగ

నుండవచ్చును. వీరు యూరపియను లయినను గావచ్చును భారతీయులయినను గావచ్చును. ఇట్టి ఏర్పాటు ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకసభకు సంబంధించిన ప్రస్తుతపు ఏర్పాటును పరోక్షముగ ప్రవేశ పెట్టుచున్నది. అదికరసభయొక్క మంత్రులలో నిలిచి యుండుట కవకాశ మిచ్చుచున్నది. ఇట్టి మంత్రులకు సంయుక్తబాధ్యత పిచ్చినను ప్రయోజన ముండదు. ఇతరమంత్రులు మారినను అధికారసభ్యులు మార నక్కరలేదు. ఇంతవరకు మంత్రులందరిపై గాని, కొందరిపైగాని లభింపనతీర్మానము దెచ్చుటకు, వారి జీతములను తగ్గింపవలయునను ప్రతిపాదన గావించ వీలగుచున్నది. పైమను కమిషను సిఫార్సుల ప్రకారము, మంత్రులందరిపై అభిశం సనతీర్మానము చే వీలగునుగాని, కొందరు మంత్రు లపై చే వీలులేదు. ఇట్టినియమము, ఇంతకుపూర్వ మున్న హక్కునుగూడ తొలగించుటకు తోడ్పడ గలదు. ఇంతియ గాక, మంత్రులవేతనములను తగ్గింపవలయునని ప్రతిపాదన గావించుట కనలే వీలులేకుండ జేయబడెను. ఈకారణముచే, ప్రాత హక్కులుగూడ అంతరించగలవు. ఇంగ్లండులో నయినను, ప్రత్యేకమంత్రులవేతనములను తగ్గింప వలయునని కోరవచ్చును ఇటీవల ధామసుమం గారి జీతమును తగ్గింపవలయునను తీర్మానము చేబడెను. పైమనుకమిషను సిఫార్సు ఇంగ్లండు లో అమలులో నున్నవియు గావు. హిందూదేశ ములో నమలులో నున్నవియు గావు. మంత్రుల బాధ్యతను నామమాత్రము గావించుటకు, కమిషను వారు మూడవమార్గము నేర్పరచిరి. మంత్రులు గాక, సహాయమంత్రులనుగూడ నియమించుట మేలని, కమిషనువారు గోరుచున్నారు. ఇట్టివారి సంఖ్య నెంత పెంచినను, సంపూర్ణబాధ్యత లేనది ఏమిలాభ ముండును? లా-ఉర్దరులను మంత్రులే నిర్వహింపవలయునని, రిపోర్టు చెలిపినను, ఇమ్యుది మంత్రవర్గములోని అధికారసభ్యునికి ఒప్పింపబడు ననియు, వీరి నిర్ణయము మంత్రవర్గనిర్ణయ మగు ననియు, సూచించబడెను. మంత్రుల బాధ్యత యిటుల సంకుచితపరచబడుచుండ, గవర్నరుగారికి మంత్రుల నిర్ణయములను నిరాకరించుట కధికార మొనగబడినది. రాష్ట్ర శాంతికొర కును, మైనారిటీసంఘముల రక్షణకొరకును, గవ ర్నరుగారు స్వతంత్రచర్యను దీసికొనవచ్చును. ఇం తియగాక, వీరికి అసాధారణాధికారముగూడ గలదు. వీరికి సర్టిఫికేట్లు అధికారము గలదు. శాసన సభవారు ఆమోదింపని శాసనమును వీరు సర్టిఫై జేసి అమలులో పెట్టగలరు. మంత్రవర్గకార్యదర్శికి గూడ సరాసరి గవర్నరుతో సంప్రతించుటకు వీలు గలదు. మంత్రులపై వీరధికారము చలాయించు చుండురు. గవర్నరుగారు శాసనసభ నిరాకరించిన గ్రాంటులను పునరుద్ధరింపగలరు. ఇంతకుపూర్వము బ్రాన్సుఫర్డుశాఖలకు సంబంధించిన చట్టములను నిరాకరింప వీలు లేకుండెడిది. ఇకముందట్టిసాకార్య ముగూడ తొలగిపోవును. మైనారిటీసంఘములనుండి మంత్రుల నియమింప వీలగును. ఇకమీద ప్రత్యేక ముగ ప్రధానమంత్రి యొక రుండరు. వీరిస్థానమును గవర్నరుగారే ఆక్రమించెదరు. మంత్రులు తిన్నగ పాలన నలుపుటలేనని తోచుచో, గవర్నరుగారే వీరి అధికారముల నన్నిటిని స్వీకరించి, యచ్చ

దేశోద్ధారక విశ్వదాత కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు
కారాగృహం నము
నేటికి 65 దినములు
నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930
వచ్చినవారిని మంత్రులుగ నేర్పరచి, యచ్చవచ్చిన వారిని శాసనసభ్యులుగ నియమించి, పరిపాలనాధి కారము నంతను చలాయించ వీలగును. ఇటుల ఒకసంవత్సర కాలము వీరిపరిపాలనము కొనసాగును. ఇట్టి ఏర్పాటు స్వపరిపాలనమునకు ప్రతిబంధకము గాదని, పైమనుకమిషనువారు వాదించుట చోద్య ము. యుక్త వయస్సు వచ్చినవారి కె రకును వోటుజేయు హక్కుండవలయునని, నైహూ రిపోర్టు గోరెను. ఇది పనికిరాదని, పైమను కమి షనువారి తలంపు. ఇప్పటికన్నను నియోజకవర్గ మును కొందిగ విస్తరింపజేయుటకు మాత్రము, వీరు నమ్మశించిరి. మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేక నియోజకవర్గములు నిలిచియుండవలె నని, వీరు ప్రవృత్తుగ గోరుచున్నారు స్వల్పవిషయములలో మహమ్మదీయులను తృప్తిపరచుటకు, వీరు ప్రత్యేక క్రేడ వహించినటుల దోచును. సామాన్య హ జకవర్గములలో స్థానములను ప్రత్యేకిం చునని, మహమ్మదీయ నాయకులు పూవురు సూచించియు వీరి కది రుచింపలేక. చెన్నరాష్ట్రపు బ్రాహ్మణ రులకు స్థానములను ప్రత్యేకింప నవసరము లేదని నను, బాంబాయి రాష్ట్రపు బ్రాహ్మణేతరుల కిట్టి ఏర్పాటుండవలయునని వీరు గోరిరి. యూరపియనులకు ఆంగ్లో హైందవులకును త్యేక నియోజకవర్గముల యవసరమును వీరు పించినను, అట్టి ఏర్పాటును నిమ్నజాతులకు అమ్యు దింపక, వారికి స్థానములను కొన్నిటిని ప్రత్యేక వలయు ననియు, మరికొన్ని స్థానములకు సోన నేషనులను గావించవలయు ననియు, వీరు గోరి నియోజన స్వాతంత్ర్యముగూర్చి విచారించుటకు మరియొకకవిటీ ఏర్పడవలయునని, వీరు సూచించు చున్నారు. ఇటులనే రాష్ట్రములలో రెండవసభ ఏర్పాటుగూర్చి గూడ పి రెట్టి నిర్ణయము గావించక, మరియొక కమిటీవారి కి పనిని ఒప్పగింపగోరి దీనిని బట్టి పైమను కమిషనువారు ఇదమిత్యమని నిర్ణయించి సమస్యలు స్వల్పమని గ్రహింపవచ్చుకై బ్రిటీషు విధానాదర్శము
మాంటుఫర్డు గ్రంథకర్తలు బ్రిటీషు మారడ మాదర్శముగ నుండవలయునని తెలిపి, క ర్నిగవిధానమందు కనుగుణముగ లేదని పాలిషి విరి. పైమను కమిషనువారు బ్రిటీషువిధానశిక్షప్రతి హిందూదేశమునకు మరియొక ఆదర్శముండ పని తెలుపుచున్నారు. ఆ కారణముచేతనే, తక్కి కేంద్రప్రభుత్వమున బాధ్యత ననలే లేకుం భారతశాసనసభలో పరోక్షపు ఎన్నికలను ప్రభా కి, పెట్టడలచిరి. పైన్యము విషయమై వీరు మొదల సంపుటములో సూచించిన ప్రతిబంధకముల సే రెండవ సంపుటము నందును సూచించిరి.

హైదరాబాద్ నగర మేయరువరకు, ఇండియా ప్రభుత్వమునకు బాధ్యత నొసగ వీలు లేదని వీరి వాదము. ఇటులనే, సివిలునర్వసు, పోలీసు నర్వసు, ఐ. యం. యా. శాఖలలో బ్రిటిషు ఉద్యోగులకు లీకమిషనువారు చేసిన సౌకర్యముల నెల్లకాలము నిలిపియుంచవలయునని వీరు కోరుచున్నారు. దీని యర్థ మేమి? హిందూదేశపరిపాలనము నర్వసులను ఉక్కుచట్టముపై నాధారపడవలయు ననియేగద. పైన్యాధికారి యికమిద ఇండియా ప్రభుత్వసభ్యులుగనుండక, బ్రిటిషు ప్రతినిధిగ నుండగలడు. ఇంత వరకు పశ్చిమోత్తరభాగములందే యుద్ధవము గలదని సూచించబడుచుండెను. ఇకమిద అస్సాం బర్మా సరిహద్దులలోగూడ ఉద్ధవ ముండు నని, సూచించబడుచున్నది. బ్రిటిషు పైన్యాధికారి మిందు వలన విస్తరింపగలడు.

ముగింపు
పైమను కమిషను సిఫార్సులను వివరించినంత వరకు, ఇవి ఎంత సంకుచితమో, నిరుపయోగమో, మాంటుఫర్డు సంస్కరణములకు గూడ ఎటుల కొరవడుచున్నవో, సులభముగ గ్రహింప వీలగును. పైమను కమిషనువారి యాహ జూచిన, హిందూదేశమునకు పూర్ణస్వపరిపాలనము లభించునప్పటికి ఎన్ని కతాబుద్ధులలో గడువవలసి యుండును. వీరి సంకుచితబుద్ధి గాంచి, పరలోక గురు నున్న మాంటూగూ గారయినను ట్టి లగుచుండక మానరు. దేశములో నేపత్తువారును పైమను కమిషను సిఫార్సుల నా మోదింపగలుగుట నర్హము. ఇట్టిరిపోర్టుతో హిందూదేశమును తృప్తిపరుపదలచినచో, పైమనుకమిషనువారు తిరచి ప్రమాదమునకు లోనయిరి జెప్ప వచ్చును. రెండవ సంపుటముతో భారతీయుల విశ్వాసము పూర్తిగ నడుగంటగలదు. దీని నాధారము చేసి కొనడి రాంకుటేబిలునమావేశముపట్ట ఏమాత్రము నిశ్వాస మేర్పడజాలదు. అధినివేశ స్వాతంత్ర్యవిధానమును తయారుజేయుటకు మాత్రమే ఈ సమావేశము గూడవలయు నని, శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు ఇంగ్లండులో ప్రసంగించిరి. ఇటుల జరుగనియెడల, మితవాదులయినను, ఈ సమావేశమునందు పాల్గొనబోయి పైమను కమిషను రిపోర్టు నామోదింపుట అనలే అసంభవము.

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ

మహాత్ముని సందర్శించుటకు ప్యాసు పంపబడుట బొంబాయి, జూన్ 23:—పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ వారు నేటిదినము రాత్రి ఆలహాబాదునకు వెళ్లుటకు అన్ని రైలులు గావించుకొని యుండిరి. ఆలహాబాదు మెయిలు 2 క్లాస్సును వారికి రిజర్వు చేయబడెను. కాని, ఎరవాడ రాగ్వహమునకు వెళ్లి ఆచ్చట మహాత్ముని సందర్శించుటకు 2 క్లాస్సు నేటిదినము మధ్యాహ్నము పంపబడెను. మహాత్ముని సందర్శించుటకై వీరు ప్రభుత్వమువారిని కోరలేదు. కావున వీరు ఆలహాబాదు ప్రయాణము మానుకొని రేపటికినను ఉదయము పూసాకు ప్రయాణమై నెల్లుచున్నారు. ఎరవాడ కారాగృహమునందున్న బైడితో రెండుదినములు సంభాషించి గురువారము తిరుగా పంపిర నెహ్రూగారు బొంబాయి చేరెదరు. ఇది సంధిరాయబారములకు ప్రారంభమా అను సందేహ మయించుచున్నదిని హిందూపత్రిక బొంబాయి రేవింగుకు ఆపత్రికకు వ్రాయుచున్నారు.

విజిలండు పార్లమెంటు 1000 వ వార్షికోత్సవము నేడు జరిగెను. డెన్మార్కులో రాజదంపతులు, యువరాజును ఇందు పాల్గొనెదరు.

సానికవార్తలు

డాక్టరు జి. సి. కామేశ్వరరావు పంతులుగారు:— పచ్చయప్పకళాశాలయందు పదార్థశాస్త్రాధ్యాపకులుగనున్న డాక్టరు జనుంతి చివకామేశ్వరరావు పంతులుగారు పైజాము చాలేటికి ఎక్కువతీతమునూడ జూలై మొదటి తేదీని వెలసపోవుచున్నారని తెలియుచున్నది.

పి. డబ్ల్యూ. కనివాండ్ర సంఘము:— పి. డబ్ల్యూ. కనివాండ్రసంఘము ప్రత్యేకసభ రేపు 25 వ తేదీని సాయంకాలము 4-15 గం చాకల టిటలోని దక్షిణమూర్తి దేవాలయ మైదానమున జరుగును. శ్రీయుతులు పి. యం. రామస్వామిమొదలియారు, యస్. పి. వై. సురేంద్రనాథ ఆర్యా, పి.ఆర్. కేశవగౌడ్లు ఉపన్యసింపెదరు.

రాకపోకలు:— శ్రీ పి. రంగస్వామి అయ్యంగార్ గారు సిహనుండి నిన్న సాయంకాలము మద్రాసునకు తిరిగివచ్చిరి.

డి. బి. పి. రామస్వామిమొదలియార్ గారును టెర్రీ గారును నిన్న రాత్రి ఉదకుండులమునకు వెళ్లిరి. రామ్మడు రాజా యస్. పి. అజ్ఞానులచెట్టిగారు నిన్న రాత్రి బెంగళూరుకు వెళ్లిరి.

శ్రీయుత దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు గారు ఖులాసాగా నుండుట

వారి న్యూనతలైఖ చేరుట
తిరుచినాపల్లి చెరసాలనుండి శ్రీయుత నాగేశ్వరరావు గారు వ్రాసిన లేఖ నేడు చేరినది. దానివలన వారు ఖులాసాగానే యున్నారని తెలియుచున్నది.

ఉత్సవసందర్భమున నాగస్వరవాద్యము
మద్రాసు పూవులంగడిలోనున్న చెన్నకేశవమఠముకు దేవాలయమునందున్న సందర్భమున రాబోవు 26 వ తేదీ మొదలు జూలై 5 వ తేదీవరకు ప్రతిదినము సాయంకాలము 4 మొదల 6 గం. వరకు ప్రసిద్ధిగాంచిన కిరానూరు సోదరులు శ్రీయుతులు యం. కణ్ణప్పప్పిళ్ళ, జి. చిన్నతంబిప్పిళ్ళగార్లు నాగస్వరవాద్య ప్రదర్శనమును వారికి పక్కవాద్యముగా శ్రీ టి. రామస్వామిప్పిళ్ళ పళళిప్పిళ్ళగార్లు డోలవాద్య ప్రదర్శనమును జరుగను.

అవసర సమావేశము
25-6-30 తేదీ బుధవారం 12 గంటలకు పెద్దాపురంలో నిర్వహించబడునట్లుగా నియంత్రిలో తూర్పుగోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘసభ అవసరసమావేశము జరుగును. కాకినాడ చెలికాని వెంకటరామారావు, కార్తీకదర్శి.

చెన్నపురి సత్యాగ్రహము
వాలంటీర్స్ అరెస్టుజేసి వదలివేయుట

మద్రాసు, జూన్ 24:—చింతాడిపేట పొన్నియమ్మ కోటల సమావేశమున నిన్న అరెస్టుకాలబడిన శ్రీయుత నటరాజును గారును మరి 11గురు సత్యాగ్రహవాలంటీర్లును పోలీసుకమిషనరు ఆఫీసునందు రాత్రి 9 గం. వరకు నిర్బంధములో ఉంచబడి వీడవ వదలివేయబడిరి. పోలీసులు సత్యాగ్రహ వాలంటీర్లు గా వింపు ప్రబోధకార్యమును ఆటంకపరచు నుద్దేశ్యముతో వారిని తాత్కాలికముగ నిర్బంధపరచి వీడవవదలివేయుపద్ధతిని అవలంబించుచున్నారు. వాలంటీర్లు ప్రాసీక్యూటరుచేయు అభిప్రాయము పోలీసులకులేదు.

విద్యార్థులు పాఠశాలలను ఖాళీ చేయవలయును

పండిత నెహ్రూగారి ఉద్బోధనము
బొంబాయి, జూన్ 23:—నేటిదినము సాయంకాలము మాధవభాగనందు జరిగిన విద్యార్థుల సభయందు చుపన్యసించుచు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారిట్లు చెప్పిరి:—ఇట్టి తరుణము మరల రాదు. మీరు మనకు దృఢము చేసికొనవలెను. కళాశాలలను పాఠశాలలను వదలి స్వాతంత్ర్యము సంపాదించుటకు అఖండత్యాగము గావించుచున్న మీసోదర సోదరియెబులకు భుజ వివ్రవలెను.

పండిత మోతీలాలునెహ్రూగారి హితము వినుటకై నేటిదినము మధ్యాహ్నము విద్యార్థులు పాఠశాలలను నెళ్ళక పట్టవ వచ్చిరి. గ్రాంటు మెడికలుకాలేజీ విద్యార్థులు సాయంకాలము ఉత్సవము జరిగిరి. (శ్రీ వెంక.)

ఆంధ్ర రాష్ట్రము ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షుని అరెస్టు బందరులో శ్రీయుత ముట్నూరి కృష్ణారావు గారిని అరెస్టుచేయుట

బందరు, జూన్ 24:—బందరులో కృష్ణాపత్రికాధిపతియును ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షుడును ఆంధ్ర రాష్ట్ర సత్యాగ్రహ నియంతయు నగు శ్రీయుత ముట్నూరి కృష్ణారావుగారిని యిటీవల అమలులో పెట్టబడిన క్రిమినలు లాఅమెండుమెంటు యాక్టు 17 వ సెక్షను 2 వ క్లాజుప్రకారము నేడు ఉదయమున 10 గం 45 గం. బందరులో అరెస్టు చేసిరి. (స్వ.వి.)

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి రాజీనామా
బందరు, జూన్ 23:—ఆం. రా. కాం. సంఘకార్యదర్శియైన శ్రీయుత మల్లెల శివరామకృష్ణయ్యగారు అధ్యక్షుల కీర్తింది రాజీనామా ఉత్తరము పంపిరి.

అయ్యూ.
22-6-30 తేదీనాటి సందేహముపై కనుబట్టి మదరాసు ప్రభుత్వమువారు ఆం. రా. కాం. సంఘమును 1907 సం॥ ఫు క్రిమినలు లామెండుమెంటు ఆక్టుక్రింద ఆశాస్త్రియ సంఘముగా నిర్ణయించినట్లు తెలియవచ్చినది. నేను ప్రాక్టీసు చేయుచున్నవకీలునయినందువల్ల గవర్నమెంటువారు ఆశాస్త్రియమని నిర్ణయించిన సంఘముగా సభ్యుడుగా నుండకాలను. అందుచే నా ఆం. రా. కాం. సంఘసభ్యత్వమునకును కార్యదర్శి పదవికిని రాజీనామా ఇచ్చుచున్నాను- అని వారు వ్రాసిరి.

అధ్యక్షులగు శ్రీయుత ముట్నూరి కృష్ణారావుగారి సత్కుత్తరము
బెజవాడలోని కార్యాలయమును ఇదివరకే పోలీసువారు స్వాధీనపరచుకొని యుండుటచేతను ఆం. రా. కాం. సంఘము ఆశాస్త్రియసంఘముగా నిర్ణయింపబడుటచేతను ఆసంఘమునకు పై అమలులో నుండజాలదు. కాబట్టి మీరాజీనామావిషయమున నేనేమియు చేయజాలను అని కృష్ణారావుగారు బదులు వ్రాసిరి.

(న్యకీయవితేఖరి)
తాజేపల్లి గూడెంతాలూకా నల్లజర్లలో యీత చెట్లు సరికిన కేసు

పెంటాపాడు, జూన్ 22:—21-6-30 తేదీని మరల యీకేసు యిదివరలో యిక్కడ సబుమేజిస్ట్రేటుగా పని చేసిన సారంగపాణిచెట్టిగారిని భీమవరం బదిలీచేసినందునను వారిదివరలో విచారణ యీకేసునే 18, 16 తేదీలలో చేసి నందునను వీరే యిక్కడికివచ్చి విచారణ చేసిరి. బెయిలుమీదవదలిన సత్యాగ్రహులు కాని 18 గురును హాజరైరి. కాంగ్రెసు ఆజ్ఞాప్రకారంబెయిలుయ్యకుండా సబుజైలులోనున్న 8 గురు సత్యాగ్రహులును అందు ఒకరికి 8 నెలల 21 రోజు 2 క్లాస్సులలోనే ఒక నెలముక్రింద విధించినందున వీరును సబుజైలులోనే ఉన్నారు ఈ 17 గురు జైల్లుకు హాజరైరి. ది ఫెక్చురేసుకున్న 18 గురి తరఫున గంధం వెంకయ్యనాయుడు గారు భీమవరం జైల్లు వ్యావహారి వాడిచెను. నెం 206 రు పోతవరం పోలీసుస్టేషను కాన్స్టేబులును నల్లజర్లలో కల్లు గీసేనానిని ప్లీడరుగారు క్రాసుపరీక్షను గావించిరి. క్రాసు పరీక్ష ముగిసినది. కేసును మేజిస్ట్రేటుగారు నమ్మి నేరాకో పణ చేసిరి. మరల నాయుడా 1 జూలైకి వేసిరి. 45 గురు వరకు ఉత్తరసాక్షులున్నారట. (స్వ.వి.)

ద్రవిడరాష్ట్రము శ్రీరంగంలో 144 సెక్షన్ ఉల్లంఘన

తిరుచినాపల్లి, జూన్ 22—144 వ సెక్షన్ క్రింద ఉత్తరువులొసగ బడినప్పటికిని నిన్న సాయంత్రము శ్రీరంగములో సంబంధం చెట్టి నారాయణరావుగారు సభ జరుప ప్రయత్నించిరి. ఉపన్యాసములు మొదలుపెట్టగానే పోలీసులు వచ్చివారి నిరువురిని అరెస్టుచేసిరి.

సత్యాగ్రహ ఆశ్రమముపై దాడి:— తిరుచినాపల్లి కోట సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరు సి. వి. కృష్ణస్వామయ్యగారు, సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు శ్రీనివాసయ్యగారు కొంతమంది పోలీసులతో కిలా దాడు విధిలోని సత్యాగ్రహ ఆశ్రమముపై దాడి వచ్చిరి. తమిళ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి ఆర్. నారాయణ అయ్యంగారు (వకీలు) వి. బాలముబ్రహ్మగౌడ్, ఆర్. వరసింహం (సి. రాజగోపాలాచారిగారి పుత్రుడు) గార్లు అరెస్టు చేయబడిరి.

144 వ సెక్షన్ సబ్ డివిజన్లో మేజిస్ట్రేటు హాజీము సామెలు బహుదరుగారు నిన్నటి దినము తిరుచినాపల్లి తాలూకా కంఠటికిని 144 సెక్షన్ ప్రయోగించిరి. (అ. వెం)

విదేశవాత్సల

కామన్సునభ

భారతదేశమును గూర్చి 22 ప్రశ్నలు

రాజకీయ నిర్బంధితులను విడుదలజేతురా యను విషయము నిపుడు ఆలోచింప వీలులేదు

(నూటరు)

లండన్, జూన్ 23:—కామన్సునభ సేతు ప్రారంభమైనది. ఇండియాను గూర్చి 22 ప్రశ్నలు అడుగబడును.

రాండుటేబిలు సభను సమావేశపరచుటకు ప్రాతిపదికముగ దయచేసి రాజకీయ నిర్బంధితుల సందరిని విడుదలజేతురా యని మార్డ్డొజోన్సుగారడిగిరి.

ప్రస్తుతపరిస్థితులందు ఇట్టి సూచన ఆలోచింప వీలులేదని బెన్సు గారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి

ప్రస్తుతపరిస్థితులను ఆలోచించుటకు భారతవాదులను ఎన్నుకొని వారితో సంప్రదించుటకు పూనుకొనెదరా యని ప్రీమునుగా రడుగ భారతవాదులతో రాజప్రతినిధి ఆలోచించుచున్నాడని రాజప్రతినిధి తెలిపెను.

పరిస్థితులు మరొక ప్రతినిధియందడ ప్రయత్నించుట కిదే సమయమని ప్రీముగారు సూచించి ఈ విషయములన్నిటిని రాజప్రతినిధి మనసున బెట్టుకొనే యున్నాడని బెన్సు గారు ప్రత్యుత్తరము నిడిరి.

నార్త్ వెస్ట్ బర్క్ (హంట్లీయరు (సరిహద్దు) అల్లరిలో కొంచెము కమ్యూనిస్టులహస్తమును ఇండియాకు మూలమున్న కమ్యూనిస్టుల ప్రోద్బలమును దనుటకు ప్రత్యక్ష సాక్ష్యము లేదు.

రెడ్ వార్డుల సంఘము ఇండియాలోనిదే యనియు విదేశ సంబంధము లేదనియు దీని యుద్దేశ్యము రాజకీయములే అయినను చాలవరకు సాంఘిక మతోద్దేశ్యములతో గూడుకొన్నది. కమ్యూనిస్టుల వీరికి ఆర్థిక సహాయము కలుగుచున్నదనుటకు తనకు ఋజువేదియు లేదని బెన్సు గారు వింటర్స్ నుగారికి బదులిడిరి.

నార్త్ వెస్ట్ సరిహద్దు అల్లరులను అడంచుటకు ఇండియాలో తగిన సేన యున్నదా యనియు ఆఫ్రికా మామందులను మరల తిరుగుబడునో బ్రిటిషుసేనల సంపరాయనియు క్లిప్ట ప్రభువుగారు అటుగ బెన్సుని బెన్సు గారు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి. సామ్రాజ్యప్రతిభులకు సంఘసభ్యులగు క్యాంబెలు బ్రిడ్జిమును గార్లుకు ఇండియాకేసులకు ప్యాస్ పోర్టు నీను వీలులేదని కింగ్స్ లీ ఉడగారికి బెన్సు గారు ప్రత్యుత్తరముల నొసగిరి.

విండ్యరకోటనుండి 28 తేదీ యుద్ధయమున సార్వభౌమ దంపతులు బంకింగహం నుండిరము తేరిరి.

మూల ప్రభుత్వము

(టైల్స్)

రుగ్బీ, జూన్ 23:—ప్రస్తుత పరిస్థితులందు మూలలో ఎట్టి ప్రభుత్వము చేర్చుచుటకు సక్రమముగ నున్నదేదని, కొంతకాలము ఎన్నికలు లేకనే సాగుననుకూలమున్నారని. ఈ పరిస్థితులందు మంత్రులు లేకనే ప్రభుత్వము సాగునో లేక మంత్రుల నుంచెదరో తెలిపబడు.

“బెజవాడ రామమోహన ఆయుర్వేద కళాశాల జూలై 1-న తేదీని తెరువబడును. ఆయుర్వేద వైద్యమండలియొక్కయు అఖిలభారత వైద్యమండలియొక్క అన్ని పరిశీలకును చదువుపూరు వచ్చి ప్రవేశింపవచ్చును.

బొడ్డుపాటి వెంకటప్పయ్య, వైస్ ప్రెసిడెంటు, బెజవాడ.

తూర్పు ఆఫ్రికా

ప్రభుత్వ ప్రకటనము

శ్వేతముఖుల అనమ్మతి

(నూటరు)

నెయిరోబీ, జూన్ 24:—తంగనీయకా కెన్యా నెట్టురులు ఆధినివేశమునికి తూర్పు ఆఫ్రికాదేశము విధానమును ఖండించుచు ఇట్లు తమ ఆక్షేపణను బహిరి. ఆక్షేపణనంపినవారిలో కాసనసభ్యులున్నారు. తూర్పు ఆఫ్రికా రాష్ట్రములన్నిటిని ఒకటిగ జేయు ప్రకటనము తూర్పు ఆఫ్రికాలో దేశము విధానమును మాకు సమర్థవంత గావు. సామ్రాజ్యప్రభుత్వ మిత్రులు గావించిన ప్రకటనము ఇదివరలో ఇచ్చిన అభియములకు భిన్నముగనున్నది. మిశ్రమజాతుల సేలగలవారు శ్వేతముఖులొక్కడేయని తూర్పు ఆఫ్రికా అధినివేసుల యభిప్రాయము. ఈ ప్రకటనములో డెలవబడిన దేశీయుల రాంకియ ఆర్థికాధికృత సిద్ధాంతమును సవాలుచేయుచున్నది. 1927 ప్రభుత్వ ప్రకటనము ప్రకారము బ్రిటీషువర్షలో శ్వేతముఖులు విస్తారముగ నుండవలెను. తూర్పు ఆఫ్రికాలో కాశ్యేతముగ వాసము చేర్చుచున్న శ్వేతముఖులు వెలసనచ్చిన సంఘమువారనిపించుకొన నంగీకరించరు. తూర్పు ఆఫ్రికా ప్రభుత్వములో యూరపియనులతో సమానముగ దేశీయులు పాల్గొన నిష్పవదువారముగాము. భారతీయుల యభిప్రాయములను డెలవుటకు స్థానిక కాసనసభలందు భారతీయుల ప్రాతినిధ్య మవసరము. అధ్యక్షము ఒక్క రాష్ట్రముందైన అనధికార సభ్యులు ఎక్కువగా నుండవలెను. అందరకును ఒకే నియోజకవర్గవట్టిని ఉభయజాతులతోగూడుకొన్న పెడరలుసభను అంగీకరింపజాలము ప్రభుత్వ ప్రకటనము ప్రోత్సాహికి ప్రతికూలముగ నున్నది. యూరపియనులు దీనిపట్ల వ్యతిరేకాభిప్రాయము గావలసినచిన్నందులకు చింతించుచున్నారు. డిలామేషన్లకు వీ అక్షేపణలెక్కును సలకము జేసిరి.

అమెరికా మిషనరీకి నోటీసు ఇవ్వబడుట

రెజినాల్డు రేనాల్డుగారికి అతిశయమొసగినందులకు మధురనుండి లేచిపోవలయునని కలెక్టరు నోటీసు ఇచ్చుట

మధుర, జూన్ 23:—అమెరికా మధురమిషనుకు చేరిన రాల్ఫ్ కీత్ గారు మధుర సమీపముననున్న పసుమలై క్రైస్తవ కాలనీయం దుండిరి. వీరికి గాంధీగారిపట్ల గౌరవము భక్తి ఆధిక్యముగ నుండెను. కాలనీయం దిలి విద్యార్థులకు ఆపూడవ్వడు గాంధీగారి ఆదర్శములను సరించి ఉపన్యసించుచుండెడివారు. ఆ పూడవ్వడు ఖద్దరు ఉడుపులను ధరించుచుండెడివారు. రేనాల్డు రేనాల్డుగారు కొంత ఋకు పోవునప్పుడు మధురలో నిలిచిరి. ఒక దినము రేనాల్డుగారు కీత్ గారికి అతిధిగ నుండిరి. కీత్ గారు రేనాల్డుగారిని మధుర స్టేషనువద్ద కలసికొనిరి. పసుమలైకి తీసికొనిపోయిరి. పిమ్మట మద్రాసువైచేసిన సభ్యులు ఇచ్చటికి వచ్చినపుడు వారినిగూడ తన భవనమునకు తీసికొనిపోయిరి. అమెరికా మిషనరీలు భారత దేశమునం దున్నంతకాలము తట్టముగ నుండవలయుననియు రాజకీయాందోళనములందు బోక్యము కలుగజేసికొన గూడదనియు ఒడంబడిక యున్నది. కీత్ గారు ఈ ఒడంబడికకు వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించి యుండుట చేత అమెరికా మిషనువారి ఒత్తివలన ఉద్యోగమునకు రాజీనామ ఇచ్చిరి.

మాజీస్ట్రేటుగారి నోటీసు

ఉదకమండలము, జూన్ 23:—రేనాల్డు రేనాల్డు గారికి జూన్ 23-న తేదీని అతిశయమొసగినందులకు మధుర జిల్లాలయం దుండగూడదని మధురజిల్లా కలెక్టరుగారు రాల్ఫ్ కీత్ గారికి నోటీసు ఇచ్చిరి. ఈ విషయమై గవర్నరుగారితో మాట్లాడుటకు కీత్ గారు ఉదకమండలమునకు వచ్చియున్నారు. అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధి వారిని సంప్రదించి, భారత రాజకీయ ఆందోళనముపట్ల తనకు సాంధాతి గలదనియు, ఒడంబడికల ననుసరించి తాను తట్టముగ నుండెననియు, ప్రశ్నకుముగ ఉద్యమమునం దెట్టితోక్యము కలుగజేసికొననే దనియు ఈ విషయములను గవర్నరుగారికి తెలిప, తాను ఉదకమండలము వచ్చెననియు వారు చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

18 తేదీ తెల్లం రుగ్బీయను రామమంత్రపురం శివీయ లోని కాంతివైదికులవై లారీ ప్రయోగము గావించబడినట్లు ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

ఏషియన్ ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ కంపెనీ లిమిటెడ్, ఏషియన్ బిల్డింగు, బొంబాయిలో 6-7-1930 తేదీని జరిగిన పాటా దార్ల సభలో అధ్యక్షుడొసంగిన ఉపన్యాసము

సహజముగా !
మీ కంపెనీనిదివరలో పంచి పెట్టబడిన పార్టీ రిపోర్టు, రెక్కలపట్టిని ఈ సభలో వ్యాసుచేయుటకు పూర్వము కొలది చూటల సదుపాయాలిని. ఈ కంపెనీకి చాల సంవత్సరముల నుండి యధ్యక్షుడుగను, డైరెక్టరుగ నుండిన మిస్టర్ జమ్నా దాస్ ఎమ్. మెహతే, జబల్పూరువా సభ్యులగు మిస్టర్ సేట్ గోవిందదాస్ సేతు మనమ్యులేనందలకు సేతును, నా సోదర డైరెక్టరును విచారమును వెలిబుచ్చుచు, వారు దేశముకొరకై చేసిన త్యాగమునకు మన మెంతయు గర్వపడవలసినవిషయమై యున్నది. కొలదికాలములో దేశసేవకులు చక్కబడి వారు చెరసాలనుండి విముక్తిచెందగలరని నమ్ముచున్నాను.

నూతన వ్యాపారము:— రిపోర్టులను ఈ సంవత్సరము 2748 క్రొత్త ప్రమాపములను ఏస్టాబ్లిష్మెంట్ రు 48,80,000 న్ను ఇందులో 2078 పాలసీలు రు 81,70,500 అయియున్నవి. వై విషయములను ఈ సంవత్సరము వ్యాపారము తృప్తికరముగ నుండగలదు. నేటివరకు వచ్చియున్న ప్రామాపము రు 17,18,000 లు గలవు.

ఖర్చు:— రిపోర్టులో తెలిపినట్లుగా మొత్తము ప్రీమియముల రాబడిలో నొక భాగమైన ఆఫీసు ఖర్చులు, క్రొత్త బ్రాంచి ఆఫీసులు, ఏజెన్సీలు పెట్టియున్న మహాన నూటికి 1 చొప్పున తగ్గియున్నది. డైరెక్టరు, ఉద్యమ యింకను క్షీణించుటకై ప్రయత్నించుచున్నారు.

లైఫ్ ఫండు:— లైఫ్ ఫండు యీ సంవత్సరములో రు 2,80,000 లకు మించి యుండుటచే తృప్తికరమైన విషయమని మన మెల్లరము గన నింపవలసియున్నది.

హక్కులు:— ఇండు రెండు ముఖ్య విషయములు గమనింపవలసియున్నవి. ఈ సంవత్సరము మరణ హక్కులు రు 1,19,888 మన కండుబాటులో నుండియున్నవి. రిపోర్టులో తెలుపబడిన ప్రకారము ఈ సంవత్సరము మరణహక్కులు, జోనన్సులతో సహా చెల్లించబడినది రు 1,26,884. నీనినాన కంపెనీవారు మరణహక్కులను రెక్కమే చెల్లించుచు యనవసరమైన కాలమువనచేయుటలేనని జేయుచున్నది.

జీర్ణావస్థలో నున్న భవనముల ఫండు:— రిపోర్టులో తెలుపబడిన ప్రకారము డైరెక్టరు గతసంవత్సరమున భవనముల జీర్ణావస్థకొరకై ప్రత్యేకింపబడిన సొమ్ము రు 47,772-12-0 నే యామోదించియున్నారు. ఈ సొమ్ము వలన, దీనిపైవచ్చు నూటికి రు 5 కాంపౌండు నడ్డితో కలసిన మొత్తమే సడరు పనులకు సరిపోవును.

ఇన్ సూరెన్స్ కంపెనీ కొంతకాలము పనిచేయకపోయి డైరెక్టరు ముఖ్యముగ గమనింపవలసిన విషయము, దీని నిజమ సొమ్మును సరియైనపూచీతో నుంచుటయే. రిపోర్టులను మన నిలువ సొమ్మంతయు తనమైన జాగ్రత్త నున్నటుల గమనింపగలరు.

పాలసీ దార్లకు ప్రత్యేక సౌకర్యములు:

మీ డైరెక్టరు, ఈ సంవత్సరము ప్రస్తుతముదేశములో ప్రబలియున్న యుద్ధమునుకందు కారాగృహములకు జనిన పాలసీ దార్లకు గత ప్రత్యేక సౌకర్యము లొసంగియున్నారు. వారు కారాగృహములలోనుండి ప్రీమియములు చెల్లించినచోపావు. చే సడరు ప్రీమియములు అనుబంధ సొమ్ముల కంగీకరించుచున్నాము. దేశముకొరకు త్యాగ మొనర్చినవారికొత్త యిట్టి సౌకర్యము లిచ్చుట మన విధ్యుత్తరగర్వమునకు బో మోదరము నాతో కేకీభంగించెనని తెలచెదను.

పైన తెలుపబడిన విషయములను పాటా దార్లు, పాలసీ హోల్డర్లు, ఏజెంట్లు, ఉద్యోగియుల నిరంతర సహకారమువలన కంపెనీ దుదివాళ్ళిన్నిధి గాంచుచు, ముందుగాడ ఇచ్చటి కంటే బాగుగ పనిచేయగలదని విశ్వసించుచున్నాను.

ఈ కొలది వాక్యములతోను బడిన వార్తా కవులెక్కలున్నా, దీని కెండు పంపకములమై ప్రముఖ ఆమోదముకొరకై మీ యెదుట నుంచుచున్నాను.

మిస్టర్ ఆబ్దుల్ తబ్బీ యీ సమస్యపై చె బలపరచుచి, తీర్మానము ఆమోదించబడినది.

వెచ్చిపోవు డైరెక్టరు, అహ్మద్ నూరిసానులకు క్రొత్త ఎన్నికలు జరుపబడి, అధ్యక్షునికి నందనము ల్పించుటతో సభ ముగిసెను.

9-వ పేజీ తరువాయి

జరుగుచేయును. ప్రతిభాగిని మా కృష్ణుని అనబడు యాసనిని సంఘమునందు 80 మంది సభ్యులందుకు పదిహేనిది వరకు మంజూరివారు నియమింతురు. మిగిలినవారిని కేంద్రకాసనసభకు రిజిస్ట్రేషన్ చేసి ప్రతివారము ఎన్నుకొందురు. వైస్రాయిగారు కొందరిని నియమింతురు. దీనికి వైస్రాయిగారు అధ్యక్షులుగ నుండును. వారు లేనపుడు, యితరులు సంస్థాన ప్రతినిధులు యితరులు బ్రిటిషు ఇండియా ప్రతినిధులుగ ఉపాధ్యక్ష పర్వమునందెవరో యొకరు అధ్యక్షత వహింతురు. అనంతరము వచ్చినపుడు వివరములు చెప్పించుటకై యీ సభవారిచే నియమింపబడు ఉప సంఘము వారు కేంద్రకాసన సభ ఉపసంఘముతో కలసి యోచింతురు. కాన్నిలు చర్చలవలన టారిఫ్లై త్వే విధానములు విదేశములందలి భారతీయులసమస్యము న్నుగు వానిగూర్చి సంస్థానములపలకగా కొనినట్లుగును. అట్టి సమిష్టి ఆలోచనలు అత్యవసరము. మున్ముందు రాజ్యాంగవిధానము నందలి మార్పునకుగూడ యిది అనుకూలించును.

ఆర్థికవిషయములు-లేటనుగారి నివేదిక

8 వ భాగమునందు లేటనుగారి నివేదిక గలదు. భారత దేశపు చాలనిరాబడి కుర్చి ప్రస్తుత రాష్ట్ర ప్రభుత్వముల ఆర్థిక నిధి క్రొత్తరాబడి నూతనము రాబడి పంచెడి విధముగూర్చి లేటను గారు చెలిపిరి. వారు చెందు అంశముల నిర్ధారణ జేసికొని దానిపై తమ నివేదిక నల్లిరి. ఆవేషన 1 బాతీయాభివృద్ధి పశ్చిమలకు యొక్కన ద్రవ్యమును వినియోగించినవో భారతదేశ ఆర్థిక నిధి అభివృద్ధి చెందగలదు. 2. పశ్చిమీయవారి సమర్థత నాలోచించి తరలిత క్రొత్తపన్నులు జేసి యిందుగల ద్రవ్యమును వసూలు జేయవచ్చునని. పన్ను లభికము జేసినచో 1. కార్యనిర్వాహకులకు కావలసినంత ద్రవ్యము వచ్చెడి మార్గమున్నచో లేదో యాధిపత్యము కొనవలెను. 2. సమిష్టి కార్యమునకు అన్ని ప్రాంతములవారు సరిసమానముగ ద్రవ్యమునుసంపాదించుచు. ఆర్థికవ్యయము చేయవలసిన వారికి ఆర్థిక రాబడికిగాను క్రొత్త పన్నులను విధించు వా ధ్యతను సహించవలసినట్లును నిర్ణయించవలెను. ప్రస్తుత ఆర్థికవిధానము యీవరకుల కనుగొన్నదిగా లేదు. త్వరగా అభివృద్ధిచెందునట్లు రాష్ట్రములకు రాబడి ఆర్థికముగ మార్గము లేదు. పరిశ్రమ లభికముగల రాష్ట్రములకు పరిశ్రమలపై పన్ను విధించుట కధికారములేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వపు బడ్జెటును గూర్చి లేటనుగారిట్లు చెలిపిరి. రాబడి ఆర్థికముగలవలసే ముఖ్యముగ మంకముల రాబడిపై ద్రవ్యమునిలయుండగలదు. దేశములో అల్పరివల్లగాని, విదేశములందలి అలజడివల్లగాని లేదా సంరక్షణవిధానము విఫలమగునట్లుగాని బడ్జెటులో నిలవయుండవలెను. కేంద్ర ఆయుధ్యయ పట్టికయందే మయిన మిగిలిన పన్ను చే రాష్ట్రములకు పర్వబాటు కాగలదు. కావున నూతన రాబడివిధానము కనిపెట్టవలెను. నాల్గు మార్గములు నూచింపబడెను. (1) రాబడి పన్ను ఆర్థికము జేయుటకై, మినహాయింపులు తగ్గించుట, లేదు నిర్ణయించునపుడు కనీస గరిష్ఠ మొత్తములను చూపుట విదేశములందు పెట్టుబడి పెట్టు మొత్తములపై పన్ను విధించుట, జేయవలెను. (2) వ్యవసాయపు రాబడిపైని గూడ రాబడి పన్ను విధించుట (3) సిగరెట్లు, అగ్గిపుల్లులు మున్నగువానిపై ఎక్సైజు పన్ను విధించుట (4) టెర్రిగలు టాక్సులు కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు వసూలుచేయు పన్నుల రాబడిని రాష్ట్రములకు జనసంఖ్యను బట్టియు, పశువులు స్థానమును బట్టియు తగు రీతి పంచవలెను. అట్టి పంపక విధానవివరములను లేటనుగారు యిట్లు చెలిపిరి. విదేశములందలి దిగుమతియగు సారాయిపై పన్ను నూటికి 80 వరకు తగ్గించి, దానిపై రాష్ట్ర ప్రభుత్వములవారు తమ ఎక్సైజు విధానము ననుసరించి యింకను ఆర్థికముగ పన్ను విధించుట కధికార మొసంగవలెను. కమిషియను ప్రాంతపుల పన్నుల రాబడి కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు విడచిపెట్టవలెను. రాబడిపన్నుల ద్రవ్యములో రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు సగము విడువవలెను. నూతన టాక్సు కేంద్ర ప్రభుత్వమునకే చెందును. కొన్ని ప్రత్యేక పన్నులు (1) సిగరెట్లు ఎక్సైజుపన్ను (2) అగ్గిపెట్టెల ఎక్సైజుపన్ను (3) ఉప్పు పన్నులనుండి విఫలమైన రాష్ట్రముల నిధిగ నుంచవలెను. (ఉప్పు పన్ను సెంట్రల్ లు బడ్జెటు నందు ఎప్పుడునుండి అపుడు మార్పుబడును) ఈవిధియొక్క రాబడి మొత్తము వివిధ రాష్ట్రములకు జనసంఖ్యనుబట్టి పంచి పెట్టవలెను. ఈ నూతనలన్నియు అంశములనవే 1940 సం॥ నటికి రాష్ట్రముల రాబడికి 40 కోట్లు హెచ్చును. అందు 12 కోట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వమువారికి గినది. రాష్ట్ర నిధిలవ రాష్ట్రములవారికి హెచ్చించెడి మూడవ ఫెడరల్, పద్ధతి పనులపై పన్ను సంస్థానముల ఆర్థికవిధానమునకు, బ్రిటిష్ ఇండియా ఆర్థికవిధానమునకు అన్వేషణ తరచుకట్టబడి సంపదించును.

ఉద్యోగముల నిధి

9 వ భాగమునందు ప్రభుత్వ ఉద్యోగములగూర్చి చర్చించుచున్నాము. వి. సి. ఎస్., ఐ. సి. ఎస్. అను సెక్టూరి టీ సభ్యులు యిచ్చుటలేనే ఇండియా మంత్రిగారి నిర్ణయమునందే ఆలు ఇండియా పద్ధతి నే యుండును. ఉద్యోగులకు చేర్చుకొనుట, వివిధ రాష్ట్రములకు నిర్ణయించుకొని ఇండియా మంత్రిగారి జేయుచును. ముందుగ ఇండియా ప్రభుత్వమువారిలోను, రాష్ట్ర ప్రభుత్వములలోను ఆలోచించెదరు. ఉద్యోగుల సంఖ్యను యెచ్చి "వనశ్రమ" అప్పుడు నిర్ణయించును. ఫారెస్టు ఇరిగేషను కాఖల ఉద్యోగులకు మాత్రము యితరులవలెనే యావచ్చారిత దేశమునకు ఒకేరీతి నిర్ణయించుట మంచిది కాదేమోనని కమిషనరులు సందేహ పడుచున్నారు. ఈ రెండుకాఖలను నిర్ణయించగల సమర్థులందరిని ఇండియాలోనే చేపట్టుకొనుట కష్టమనియు, యాకాఖలందు ప్రత్యేక శాస్త్రనిపుణు లుండవలెనుగావున, యూరోపియనులకు రప్పించుట, మానినను కొద్ది కాలమునకు మాత్రము అప్పుడప్పుడు కొందరినే నియమించి వను ప్రమాదముగలదని కమిషనరులు దలంచుచున్నారు. ఇండియాను సివిలుసర్వీసు, ఇండియాను పోలీసు సర్వీసులందు క్రొత్త నియమింపబడువారి జేతనపుకేట్లు భారతీయుల కొకవిధముగను యూరోపియనుల కొకవిధముగను తీకమివనవారు 1924 సం॥న నిర్ణయించిరి. ఆపద్ధతియే సివిలుసర్వీసునందు 1939 వరకును పోలీసు సర్వీసు నందు 1949 సం॥ వరకు అనుసరించుట మంచిదని కమిషనరులు దలంచుచున్నారు. "తీకమివనవారు" యేర్పరిచిన కాలనిర్ణయము మార్పు చేయవలెను అనకాకము లేదు. వారు నిర్ణయించి ఆరేండ్లయినను సెక్యూరిటీ సర్వీసులందు బ్రిటిషువారు ఉండవలసిన అవసరము తగ్గలేదు. సాంఘిక సేవ పన్నులు హెచ్చించి, అట్టి పందెములలో బ్రిటిషుఉద్యోగి నివృత్తపాతముగ నుండునట్లు ఎవ్వరును కాదనజాలరు అట్టియెడ భారతీయోద్యోగులు నిష్పాక్షికముగ ప్రార్థించజాలరని కాదు, భారతీయోద్యోగి యేదియో యొకసంఘమున కనుకముగ నున్నాడను భావము ప్రబలిపోవును. కావున ఆతడు న్యాయముచేయలేదు. అంతేకాక బ్రిటిషుఉద్యోగి యొక కొంతకాలమునకు భారతరాజ్యాంగాభివృద్ధికి తోడ్పడగలడు. స్వతంత్ర ప్రకాశాలనా భావములు తట్టుకతో అలవరుచుకొనిన బ్రిటిషు ఉద్యోగుల సలహాలను భారత రాజకీయ జీవితము బాంధవడగలదు".

ప్రస్తుతమున్న ఆలీండియా సర్వీసు ఉద్యోగుల హక్కులన్నియు అట్లేయుండును. ఈతరగతిలో నిక క్రొత్తవారు చేర్చుకొనబడుదు. అనుభవజ్ఞుల వీరినేమను భారతదేశము వలల జాలరు. వారుచెంబునే పోషిండ్ ప్రోత్సహించవలెను అందుచే ప్రవృత్తి చేయు పించును పై యెప్పుడంటే అప్పుడు చేడలి పోవుట కనుక ములముగ నున్న ప్రస్తుతవిభజన లట్లే యుండును. 1920 సం॥ సంపూర్ణకాంతరము జరిగినట్లు యిప్పుడు జరుగకేరదు యూరోపియనులకు వారికిటుంబములకు యూరోపియను వైద్యులే యుండుట త్యవసరము కావున వి.సి.ఎస్. ఉద్యోగులను నియమించు విషయమున ఇండియామంత్రిగారి కుండు హక్కులు ఏమాత్రము తగ్గింపుబడవు. గవర్నరుపని జేసి కష్టపడినవారికి ఆర్థికముగ పించు జీసంగవలెనని సిఫార్సుచేయబడెను. అధికారుల రాజకీయాభిమానములవలన ఉద్యోగులకు నష్టముకలుగకుండ సంరక్షించుట అవసరముగావున ప్రతి రాష్ట్రమునందు పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషను నియమించవలెను. ఇందువలన మంత్రులకు కొంతభాగ్యత తగ్గును.

హైకోర్టులు

పదవభాగమునందు హైకోర్టులగూర్చి చర్చించబడెను. హైకోర్టుల ఖర్చులు కేంద్రరాబడియందే పెట్టుకొనవలెను. హైకోర్టుల పరిపాలన బాధ్యతగూడ కేంద్ర ప్రభుత్వముకిందనే యుండును. దిగువకోర్టుల ప్రాంతపుల రాబడిమాత్రము రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకే చెందును.

ఇండియా కార్యాలయము

11 వ భాగమునందు సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునకును ఇండియా ప్రభుత్వము నకును గల సంబంధము గూర్చి తెలియజేయబడెను. గవర్నరుజనరలుగారును, వారికార్యనిర్వాహకసంఘము ఇండియామంత్రిగారి ఆజ్ఞకు లోబడి యుండును ఇండియా మంత్రిగారు పార్లమెంటునకు శాస్త్రులై యుండురు. రాష్ట్రములందు ఇండియామంత్రికి ఎట్టిసంపర్కముండదు. గవర్నరుమాత్రము జ్యోగినవిషయముల ఇండియా మంత్రిగారికి చెబుచుండును. ఇండియా కాన్నిలు (మంత్రిగారి కార్యాలయము) సభ్యులసంఖ్య తగ్గించబడెను. సభ్యుల అర్హతలో ఎక్కువ భారతదేశానభీనము ముఖ్యముగ గమనించబడును. ఈ కథివారి పని కేవలము సలహా జేయుట యేయేకము, ఉద్యోగుల పరతును నిర్ణయించుట, ఇండియా వ్యయమునకు నానుబోలుబువ్యయముపై అధికారమునుకావలయుండును.

ఆర్థిక విషయమున యిదివరకున్న ఆచారమును మార్పు కమిషనువారితలంపు కాదు. కాని ఇండియా శాసనసభయొక్క అభిప్రాయము అమలు జరుగవలెనా లేదా యను విషయము నిర్ణయించు అధికారము ఇండియామంత్రిగారికే యుండును. అవసరమగుచో సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారికే యుండును. ఇండియా ప్రభుత్వము వారి ఆభిప్రాయము బాగుగ ఆలోచించిన పిమ్మట శాసనసభవారి ఓటుకు పెట్టక పూర్వమే యావిషయమును మంత్రిగారు నిర్ణయించురు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని శాసనసభకు తరుచుగ ఇండియా మంత్రిగారికి ఎదురుదిరుగునట్లు చేయు ఆచారము అక్రమమయినది.

ముగింపు

అఖర ఆధ్యాత్మమునందు కమిషనరులు తమ నివేదికను భారతీయసోదరులు పూర్తిగా చదివి సానుభూతితో యోచింపవలె ననియు, అక్కడక్కడ చదివినచో తప్పు అభిప్రాయము కలుగగలదనియు విన్నవించిరి.

ఇట్లు ముగించిరి:- భారతదేశముయొక్క అభివృద్ధికి బ్రిటనుదేశీయ సహాయమును నిరాకరించెడి బుద్ధిహినులుండను. జాత్యభిమానముచేగాని సామ్రాజ్యకాంతచేగాని వర్తకలాభము కొరెగాని మేమిమాట చెప్పలేదు. భారత ఖండమునకు నుపసేదనుగు న్యాయవిచారణపద్ధతి, న్యాయభయము పారత్యపుహక్కులు, సివిలుసర్వీసు మున్నగునవి జీసంగబడెను. స్వచ్ఛ రిపాలనకుంక బోవుచున్న రాజ్యాంగమునాదినన్నియు ఉండవలసినవి. ఇండియాలో బ్రిటిషు పరిపాలనను నిరసిం చునట్టి యెట్టి వాడయినను ఇవన్నియు బ్రిటిషుదేశమువల్లనే తమకు ప్రాప్తించినవని ఆంగీకరింపక తప్పదు ఇన్ని చెప్పినను ఇంకను ముఖ్యమయిన దొకటి గలదు. ఇండియాలోని రెండు పెద్దసంఘముల సహకారము వల్లను, ఇండియా బ్రిటనుల సఖ్యమువల్లనే సేవజనుముచేరగలదు. భావి ఆభివృద్ధి యంతయు ప్రాకృత్తుడేశముల అన్వేషణసఖ్యముపైనే ఆధారపడియున్నది. భారత జాతీయోద్యమాదర్శములను మేము బోధకరయింకితిమి. ఇంగ్లాండులోని ప్రతినిధిసంఘంలో వాల్టానినవారెవ్వరును ఇతరదేశముల అశ్రమములపట్ల సానుభూతి జూపకమానడు. కాని రాజ్యాంగనిర్మాణము కేవలము కుటుంబేష్టులకాదు. నిర్మాణాధానము నూచించవలెను. భారత రాజ్యాంగనిర్మాణము కాంతముగ సక్రమముగ జరుగుటకు తమ సాధనములు నూచించుటకై యీ నివేదికను ప్రసాదించితిమి.

ప్రెస్సు ఆర్డినెన్సు

కాంగ్రెసు "పత్రిక" సంపాదకునకు

రెండుసంవత్సరములు కఠినశిక్ష

రాజమండ్రి, జూన్ 22:- కాంగ్రెసు పత్రిక సంపాదకులకు చంద్రాబట్ల హనుమంత రావుగారిని పోలీసువారు పిర్రాపురమునందు అరెస్టుచేసి నిన్నటిదినము రాజమహేంద్రవరమునకు తీసికొనివచ్చిరి. ప్రెస్ రిజిస్ట్రేషను ఆఫ్ బుక్స్ అండ్ పబ్లికేషన్స్ ననుసరించియు, ప్రెస్ ఆర్డినెన్సు 22 వ సెక్షను ననుసరించియు వీరై చార్జీ లేబడెను. నిన్నటిదినము మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు రాజమహేంద్రవరము సబ్ డివిజను మాజిస్ట్రేటు డి. ఎ. ఎల్విసు గారు విచారణ ప్రారంభించిరి.

నిందితుడు డిక్లరేషను ఇచ్చక జూన్ నెల 1-వ తేదిన కాంగ్రెసుపత్రికను ప్రకటించె ననియు, ప్రెస్ ఆర్డినెన్సు నులంఘించుటకై తా నీవిధమున పత్రికను ప్రకటించినట్లుగ ఈ పత్రిక మొదటిజేజియంగు వ్రాయబడెననియు పోలీసు డిప్యూటీ మాజిస్ట్రేటు సరింటెండ్ టు గారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. మరొకొంతుండి సాక్షులు విచారింపబడిరి. నిందితుడు విచారణయం చెట్టితోక్యము కలుగజేసికొనలేదు. మాజిస్ట్రేటుగారు నిందితుడు దోషి యని నిర్ణయించి రెండు సంవత్సరములు కఠినశిక్ష విధించిరి.

కలెక్టరుగారి హెచ్చరిక

కాంగ్రెసు నోటీసులను అచ్చువేయగూడదు

రాజమహేంద్రవరము, జూన్ 22:- రాజమహేంద్రవరము తహసీలుదార్ గారు 20-వ తేదిన సగరమునందలి ముద్రాలయముల యజమానుల కంతయు ఒకనోటీసు పంపిరి. 21-వ తేదిన ముద్రాలయముల యజమానులు కలెక్టరుగారిని సందర్శించిరి. ముద్రాలయములందు కాంగ్రెసు బుల్లెటినును గాని నోటీసులనుగాని ఎవ్వరు ప్రకటించగూడదనియు శాసనోల్లంఘనోద్యమమునకు సంబంధించిన నోటీసులను ఎవ్వరు అచ్చువేయగూడదనియు కలెక్టరుగారు హెచ్చరిక తెలిపిరి.

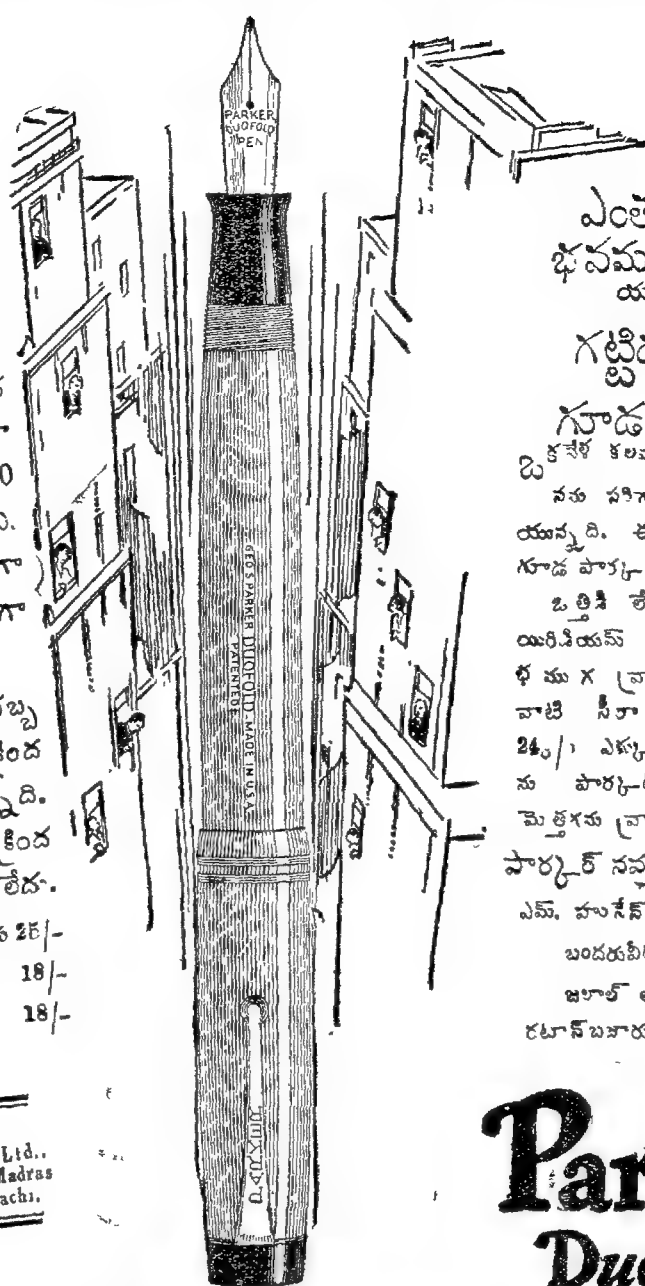
(ఒకవిలేఖరి)

క్రిటికీ
నుండి క్రింద
పడినప్పటికిని

మీరు ఎప్పుడు పాన్ లెన్
పెన్ మనః పూర్వక
ముగ కిటికీగుండ క్రింద
వేయరు. కాని పా
ర్కర్ కలమును 3,000
అడుగుల ఎత్తునున్నవి.
మానముండి పడవేయగా
ప్రమాదము లేక సరిగా
యున్నది.

పార్కర్ 28/0 రబ్బ
రు కంటే తేలికయై క్రింద
పడినను పగులకయున్నది.
మీకలమిన్ని సార్లు క్రింద
పడినను ప్రమాదములేదు.
డ్యూఫోల్డ్ ఎస్ ఆర్ రు 25/-
" జే ఆర్ 18/-
" జిడి 18/-

Distributors
Dodge & Seymour, Ltd.,
Bombay, Calcutta, Madras,
Delhi, Lahore, Karachi.

ఎంత అను
భవముగలదో
యంతటి

గట్టిదనము

గూడ గలదు

ఒకవేళ కలము పగిలిపోవండి
నను సరిగా పుచ్చేములని
యున్నది. ఈ విషయమందు
గూడ పార్కర్ శ్రేష్టమైనది.
ఒత్తిడి లేక 14 క్యారెట్స్
యిండియన్ పాల్ గలగి గుల
భముగ వ్రాయును. ప్రతి
వాటి నీరా గొట్టును కంటే
24/1 ఎక్కువ నీరా పట్టు
ను పార్కర్ క్యారికముగను
మెత్తగను వ్రాయును.
పార్కర్ నమ్ముదుకాణములు
ఎమ్. హుసేన్ అలీ అండ్ సన్స్
బందరుపేర్, చుద్రాగు
జలాల్ అండ్ సన్స్,
రటాన్ బహదూర్ డ్యు మద్రాసు

Parker
Duofold

మెనర్స్ పి. ఆర్. అండ్ సన్స్ లిమిటెడ్, మాంట్రోడ్డు, మద్రాసు. అడినన్ అండ్ కో, లిమిటెడ్, మాంట్రోడ్డు, మద్రాసు.

సంధివరతులు

రాండుచేబిలు సమావేశమునకు వెళ్లుటకు
పూర్వము కాంగ్రెసువారు కోరు పడతారు

స్లోకోంబుగారు కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు
పండిత మోతీలాలునెహ్రూగారిని సందర్శించుట

బొంబాయి, జూన్ 28:— డెయిలీ హిరార్లు పత్రిక
ప్రత్యేక ప్రతినిధియగు బార్నిస్లోకోంబుగారు నేటిదినము
పండిత మోతీలాలునెహ్రూగారిని సందర్శించిరి. ఈవిషయమై
తాను, డెయిలీ హిరార్లపత్రికకు వ్రాసిన లేఖను భారతదేశ
మున ప్రకటింపబడుటకై స్లోకోంబుగారు ఫ్రీ ప్రెస్ వారి
కిచ్చిరి.

డెయిలీ హిరార్లు పత్రికకు స్లోకోంబుగారు
వ్రాసినలేఖ

భారత కాంగ్రెసు మహాసభ తాత్కాలికపు అధ్యక్షు
డును, గాంధీగారు నిర్వహింపబడిన పిమ్మట భారతదేశము
నంతయు తీవ్రముగ కలవరపెట్టుచున్న జాతీయోద్యమమునకు
ప్రధాన నాయకులును, పండిత మోతీలాలునెహ్రూగారిని
నేను నేటిదినము ఉదయము పందర్శించి మాట్లాడితిని. 70
సంవత్సరముల వయస్సుదాటినవా రైనను ఆరోగ్యము చక్కగ
గోనన్నను భారతదేశపు రాజ్యతంత్రజ్వలలో వీరు సాటిలేని
వాడు. కుభ్రమును తెల్లటిబుద్ధుడు ఉడుపులు వీరి నిరాడంబర
త్వమును ప్రకటించుచుండెను. వీరి ముఖకాంతి తెల్లని శిరో
జములు చూడ రోమనుకాతలిక్ చర్చియందలి ప్రధానాచార్యు
లు స్ఫురణకు వచ్చును. బొంబాయి కాంగ్రెసు ప్రధాన కార్య
ాలయమున నేటిదినము ఉదయము నేను వీరిని సందర్శించితిని.
రాష్ట్రపు అన్ని భాగములనుండి వచ్చిన కాంగ్రెసు ప్రతినిధుల
తో వీరు ఉద్యమము గురించి మాట్లాడిరి.

ప్రభుత్వమువారు ప్రమోదించుచున్నారు

నన్ను చూడగనే పండిత నెహ్రూగారు నావంక తిరిగి
ఇట్లు చెప్పిరి.

“బొంబాయి రాష్ట్రమునందుతప్ప ఇతరదేశములందు
కాననోల్లంఘనోద్యమము క్షీణించి పోవుచున్నదనియు ఆర్థిక
ప్రమాదములు ఉగ్రముగనుండు రూపు

గొన్నవలెను లాఠిలఘటనములను
భూతవస్తుననియు ప్రభుత్వమువారు తలచుచున్నవో వారు

పడుచున్నారనియు పరిణామము విషాదకరముగ నుండునని
యు హెచ్చరిక తెలుపుచున్నాను. 10 సంవత్సరములకు పూర్వ
ము జరిగిన ఉద్యమమునకును ఈఉద్యమమునకును ఎంతో భేద
మున్నది. నేడు మతవిషయకముగ చిక్కు లేనియు లేవు. అన్ని
సంఘములవారు కాంగ్రెసునందు చేరి దీక్షతో పనిచేయు
చున్నారు. ఇంతకుముందెన్నడును భారతజాతీయందు ఇట్టి
వికృత కనుపడియుండలేదు.”

రాండుచేబిలు సమావేశము

“రాండుచేబిలుసమావేశమునకు మీరు ఆహ్వానింప
బడిన మీరేమిచేయుదురని” నేను ప్రశ్నించితిని. ఈప్రశ్నకు
పండితుడు ఈ క్రిందివిధమున ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

రాండుచేబిలు సమావేశము జరుపుట కుద్దేశము లేనియని
నేను ప్రశ్నించుచున్నాను. కేవలము చర్చసలపుటకు ఈ సమా
వేశము జరుగుచుండిన, లండనుకు మేము వెళ్లి డొమినియను
హక్కులు భారతదేశమున కివ్వవలయునని వాదింపవలసి వచ్చిన
చో నేను అట్టి ఆహ్వానము నెంతమాత్రము అంగీకరింపను.
స్వాతంత్ర్యభారతదేశ రాజ్యాంగనిర్మాణమును తయారు
చేయుటకై ఈ రాండుచేబిలు సమావేశపు ఉద్దేశమని స్పష్టపర
చినచో కాంగ్రెసు వారట్టి ఆహ్వానమును అంగీకరింపవలయు
నని నేను సలహా ఇచ్చెదను. మాదేశములో మేము సంపూర్ణాధి
కారము గలవారమై యుండవలెను. కాని భారతదేశమునందలి
ప్రత్యేకపరిశీలన ననుసరించి కొన్ని కట్టుదిట్టముల నేర్పర
చుట అవసరమని తోచవచ్చును. మేము మొండిపట్టుపట్టుట
లేదు. అధికారము బ్రిటిషుప్రభుత్వమునుండి భారతీయుల
పరమొనర్చుటకు అనుకూలమగు మార్గములను గురించి ఆలోచిం
చుటకు మేము సంసిద్ధులమై యున్నాము. సమానగౌరవముగల
ఒకజాతివారు మరియొకజాతివారితో సంప్రదించువిధమున
మేము బ్రిటిషుప్రతినిధులతో సంప్రదించెదము.

డి సెంటరు నెల 28 వ తేదిన గాంధీ
మహాత్ముడు రాజప్రతినిధిని సందర్శించి రాండుచేబిలు
సమావేశపు ఉద్దేశములు స్పష్టపరచవలయుననియు
లేనిచో రాండుచేబిలుసమావేశమున భారతదేశమునకు సం
పూర్ణముగ డొమినియను హక్కుల నివ్వవలయునని కోరెదమని
బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రహస్య
ముగ భారతనాయకులకు ఒక వాగ్దాన వివ్వవలయుననియు
కోరిరి. కాని రాజప్రతినిధి ఈమాటను అంగీకరించలేదు. ఈ

ఇట్టి వాగ్దాన విచ్ఛిన్నము వీలులేదనియు చెప్పిరి. బ్రిటిషు
పార్లమెంటువారి అధికారములగురించి మాట ప్రమేయము లేదు.
బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారియొక్కయు రాజప్రతినిధియొక్కయు
సదుద్దేశములను గ్రహించుటకై మహాత్ముడు మాచనగావించెను.
బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు రాజప్రతినిధి గాంధీమహా
త్ముని మాటను అంగీకరించియుండిన పార్లమెంటు నిర్ణ
యమువరకు మేము వేదియుండి పిమ్మటనే భావికార్యక్రమ
ములగురించి ఆలోచించియుండెడివారము.

కాంగ్రెసు వత్సమువారికి ఎక్కువ
ప్రాతినిధ్య ముండవలెను

కాంగ్రెసు పక్షమునకు బలము పలుకుబడి యున్నదనియు
అందుచే కాంగ్రెసువారికి రాండుచేబిలు సమావేశమున ఎక్కువ
ప్రాతినిధ్య ముండవలయునను మాచనను విశవాదులుకూడ అం
గీకరించియున్నారు. కడచిన రెండు సంవత్సరములలో కుక్క
గొడుగులవలె ఎన్నియోపక్షములు బయలుదేరినవి. ప్రభుత్వము
వారి ఆవరణయున్నను ఈ పక్షములకు పలుకుబడి లేకున్నది.
కావున రాండుచేబిలుసమావేశమున కాంగ్రెసువారికి ఎక్కువ
ప్రాతినిధ్య వివ్వకున్న కాంగ్రెసువారు ఆహ్వానముల నంగీకరింప
జాలరు. బ్రిటిషు మంత్రివర్గమువారు తమ సదుద్దేశములను స్పష్ట
పరచుటకై హృదయములో మార్పు కలిగినట్లు నిదర్శింపవలెను.
ఈ మరతులను అంగీకరించి రాజకీయపై దీలకు విడుదలచేసిన
కాంతముగ వాతావరణము ఏర్పడునని నమ్ముచున్నాను.
(ఫ్రీ ప్రెస్.)

వెద్దాపురం చందాదారుల

కొకవిజ్ఞప్తి

వెద్దాపురమునకు శ్రీయుత ఆరాధ్యుల
మూటయ్యగారిని మా ఆంధ్రపత్రికకు, భారతికి ఏజం
టుగా 1-5-30 నుండి యేర్పాటు చేసియున్నాము.
గాన వెద్దాపురమునందుండు చందాదారులు వారికి
గాని లేక వారి అనుబంధినవారికిగాని చందా
లను చెల్లించి పత్రికలను పుచ్చుకొన ప్రార్థితులు.
అ 4

విషయమున పార్లమెంటువారి నిర్ణయము భావమైనదనియు

21 వ తేదీనాడు ఉదయమున మామూలు ప్రకారం ఈ రేగింపు సంగీత ప్రబోధము జరిగిన వెనుక వెనుకటి దినములవలె నే భావురం, బరంపురములవద్ద విదేశీస్త్రుత భావదారులను అవద్ద తీవ్రమును విశ్రాంతిని నిర్ధారించుచున్నాము. సుమారు 10½ గంటలకు శిబిరమునకు సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరు, 3 సభాసభాస్పెక్టరులు 30 మంది లెట్టలతోడి పోలీసుచాక్, విజయవారు, సభామేజి స్ట్రీటు పేరునుంచి అక్రమసమావేశము శిబిరములో నున్నదని అందరిని విడిచిపొయి యిల్లు వారికి వస్తుగింపును నిలిపి, 10 గంటలకు ఇంటినుండి పోయిరి. తక్కినవారు వేరు వేరు పనులపై స్వీతి ప్రచారమునకై వెదలిపోయిరి శిబిరము విడిచిపెట్టక ఎంత కాలము నోర్చి సత్యాగ్రహము చేయ వూరికగల ఆ 10 మందిలో 5 గరు ఏజన్సీ అధిపతుల కోయవారు, 5 గరు ఆంగ్లయువక బాలకు, ఎర్రపై చేయబడిరి. శిబిరము పోలీసులు సభాపర్యవేది (సామాన్యతరీక) తాళమువేసిరి. కన్నేపల్లి సత్యనారాయణ, బంచానిధి పట్నాయకుడు అందుచే 2 నెలలరకకు బరంపురము లోను చట్టు 5 మైళ్లలోను సభలు, ఈరేగింపులు ప్రచారము నీచియు జరుగరాదని సత్యాగ్రహాలపైనే గాక ప్రజలందరిపైనను నోటిపెట్టి అక్కడక్కడ అంటింపించిరి. సాయంత్రం సభకు ఎవ్వరను రాగూడదని దండోరా వేయబడినను, దండోరావారి వెంట సత్యాగ్రహియొకడు సభ జరిగితిరును. ఎల్లరు వచ్చి తీరవలెనని ప్రార్థనా యని చాటెను. సభ ఆరంభమున న గా సమాజమండలములోనే జిల్లా కార్యదర్శి సహాయకార్యదర్శులను శ్రీ కన్నేపల్లి సత్యనారాయణ వి. ఏ. ఎల్. టి (శ్రీ కామేశ్వరంపై నెన్స్ ఎస్టేటులు, రాజీనామా నిచ్చినవచ్చిరి. భవిషి పాటి శ్రీ కృష్ణమూర్తి (తుంగతంపర) గార్లును అరెస్టుచేసి తీసుకు పోయిరి. జిల్లాకలెక్టరు, ఇద్దరు సభాకలెక్టరులు, పోలీసు నూపర్నంటు, డిప్యూటీనూపర్నంటు, సార్జెంటు, సుమారు 50 మంది తక్కువలెనీ తుపాకులు, లాటింగుల రిజర్వు పోలీసు రి వాల్యుర్లతో కూడా రెండు లారీలపైనను, కార్లపైనను వచ్చి ఊరొకమారు తిరిగి పోలీసుస్టేషనుసభ కవాతులు తీర్చుచుండిరి. సుమారు 5 వేల ప్రజలతో సభ ఆరంభమయ్యెను. సభపల్లి డిప్యూనారాయణగారు నిషేధ కీర్తనలుపాడిన వెనుక ఉపశాస్త్రస మారంభించి 144 యొక్క యు, శిబిరమునెత్తివేయించుట గూర్చియు, అన్యాయపు అరెస్టు లగూర్చియు ఉపన్యసింపించుచుండిరి. ఇందరు పోలీసులు పటాల ములు సభామేజిస్ట్రీటు మహాభయంకర పటాల్పముతో వచ్చిరి. సత్యాగ్రహాలందరు 30 మందిపైగా ఒక్కొక్క స్థిర ముగ మార్చినిరి. జంతుగొంతులేక కాంతికారకు ప్రార్థించిరి. నిర్భయముగ సభాదరుగుచుండినను, 1 నిమిషములో ఆందరిని విడిచిపొయి చెల్లాచెదురు చేసెదనని ఉద్వోహలు హడలు గొట్టుచుండిరి. సత్యాగ్రహాలందరి తరపున బ్రహ్మానందగారు నిష్కారణం ప్రజలపై ఆచూకమును బారినె లాటిల్ ప్రయోగింపబడ్డనియు కాంతిముగ విన్నవించిరి. సత్యాగ్రహాలను మొదలుకొట్టక ప్రజలందరను ఎదిరికీ నెవడిన వారిని వారి రిజర్వులు తెల్లవారి అధికార అజ్ఞచే కొట్టులు, మోనుట చేయ సాగిరి. కాంతముగ దెబ్బలుతిపటయు పారిపోవుటయు జరిగెను. కాని తిరిగి ప్రజలు సభలో ఒకదెబ్బగాని ఒక తిట్టుగాని బదులీయలేదు. అంతట సభ ముగిందైనదని బ్రహ్మానందగారు ప్రకటించిరి. ముగిసిపోయినసభనుండి యిండ్లకు వెళ్ళుడిగ జయ భ్యులువేసికొని పోవుచున్న ప్రజలపై వరుసగా దెబ్బల తిట్టెనుగించిరి.

విశాఖ పట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

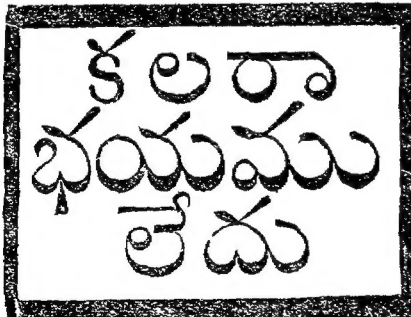
శ్రీమతియశ్రీ వాలంటీర్లు

జూన్ 20:— మాడుగులలోని చిత్రావతిశివాలయమును చేరిన ఈ క్రింది శ్రీమతియశ్రీలు చిరామకెరమల భూమిమహాదేవాలయమును పరివేషించు వాలంటీర్లగళికి, వీరి కటుంబములను పురుషులగుడ సత్కారములగు నున్నారు. శ్రీమతులు, (1) సుమతిదేవిగారు, (2) జగన్మాధభూపతి దేవవర్మగారిసతి, (3) లింగమణి దేవిగారు, (4) రాజేంద్రమణి దేవిగారు, (5) రత్నమణి దేవిగారు, (6) శ్రీ జగన్మాధభూపతి దేవవర్మగారి తనయులు, (7) రాజేంద్రమణి దేవిగారు, (8) రత్నమణి దేవిగారు, (9) యమునామణి దేవిగారు, (10) లింగమణి దేవిగారు, (11) శ్రీ కృష్ణభూపతి దేవవర్మగారి తనయులు, (12) సూర్యమణి దేవిగారు, (13) లింగమణి దేవిగారు, (14) చంద్రమణి దేవిగారు, (15) లింగభూపతిదేవవర్మగారి తనయులు, (16) చిత్రామణి దేవిగారు, (17) శ్రీహరిహరభూపతి దేవవర్మగారిసతి, (18) కుందమణి దేవిగారు (వీరితనయు) (19) జోగిమణి దేవిగారు, (20) శ్రీ జగన్మాధభూపతి సింహగారిసతి, (21) సత్కృతసూర్యమణి దేవిగారు, (22) శ్రీబలరామభూపతి దేవవర్మగారి సతి, (23) లింగమణి దేవిగారు, (24) శ్రీమదర్జునదేవు సాంత్వీగారిసతి, (25) సువర్ణమణి దేవిగారు, (వీరితనయు) (26) చంద్రమణి దేవిగారు, (27) సరసింహభూపతిగారి తనయు.

గూట్టాల-(గోదావరి యేజన్సీ)

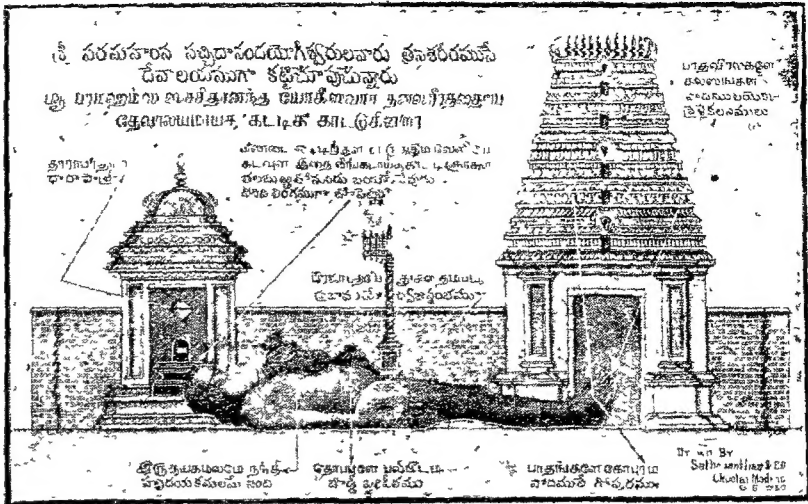
(స్వకీయవిలేఖరి)

జూన్ 20:— పోలవరం స్వరాజ్య ఆశ్రమస్థాపకులను, యేజన్సీ కాంగ్రెసు నియంత్రణయైన శ్రీయుత చేబియ్యం సోమయ్యగారును తదితర ఆశ్రమవాసులను వాలంటీర్లగళి ముతో గూట్టాల సారాకల్లు దుకాణములవద్ద పికెటింగు చేయుచున్నారు. గ్రామములో జాతీయగీతములు పాడుచు నగర స:కీర్తనలు చేయుచున్నారు. నిన్నరాత్రి బహిరంగసభ జరుపబడినది. శ్రీయుత మారిన సత్యన్నారాయణగారు తాము వసూలుచేసిన వాలంటీర్ నిధిలోనుండి రూ 25/- యేజన్సీ వాలంటీర్ల పోషణకై నొసగి తమ ఆభిమానమును వెల్లడించి పురజులను కూడ సహాయముచేయవలసినదిగా హెచ్చరించిరి. శ్రీయుతులు తూము రామారావుగారు, యేజన్సీదళ నాయకుడు శ్రీయుత చేబియ్యం శ్రీరామమూర్తిగారు వంగల పూడి వాస్తవ్యులు, నీరుకొండ వెంకట్రావుగారు బహిరంగ సభలో ప్రస్తుతపరిస్థితులనుగూర్చి విపులముగా ముచ్చటించిరి. ఈశోజన గ్రామరామచావిడిలో మహిళాసభ జరిగినది. చాల మంది శ్రీమతి సభకు ఖద్దరుధారణులై వచ్చిరి. చుట్టుపట్ల పీఠులలోను అరుగులమీద చాలమంది పురుషులుకూడ వచ్చి యుండిరి. శ్రీమతి చేబియ్యం మణిదేవిగారు ప్రస్తుత రాజకీయరంగమునుగూర్చియు, ప్రజలు జూపుచున్న త్యాగమును గూర్చియు విపులముగా మాట్లాడిరి. పురుషులను ప్రత్యేకముగా సభ జరుపబడినది. శ్రీయుత పున్నంరాజు దుర్గాప్రసాద రావుగారు మాట్లాడిరి.

వైక్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి కర్పూరాద్యరిప్తము (రిజిష్టర్డ్) విషూచినంతేవినివటి

ఆను జగద్యిక్ష్వాతిశయిన బౌద్ధరాజములు. కలరా యంత్రీప్రస్థితియందున్నను నిష్పంశయముగ అటంకపరచును. 32 వత్సరములనుండి యాచార్యరత్న మునందును లక్షలలోనికి ప్రాణముల కాపాడిన మహాచిక్షుకుములివి. వీనిరిత్యవాడుక కలరావ్యాధి నరికట్టును. పెట్టు 1 క రూ 1-2-0. వెంటనే ఒక పెట్టుకు వ్రాయును. ఆయుర్వేదాశ్రమము, 151, గోవిందప్ప నాయకపిడి, తపాలుపెట్టె 287, మదరాసు. తుదిలిపాసము:—“పండిట్” మదరాసు.

శరీరదేవాలయ రహస్యార్థ పారిజాతము.

వై కనుపజవిన గ్రంథమున స్నానము చేయవలసిన పద్ధతియు, శ్రీమార్గము, లేక విభూతి మంత్రపూర్వకముగా వుంచ వలసిన పద్ధతియు, పూజగది వుండవలసిన పద్ధతియు, పూజగదిలోనికి వెళ్లి యేమంత్రమును రోలాను జపముచేయవలయునో ఆపద్ధ తినిగురించియు, పూజముగించుకొని వెలువలకువచ్చినవెనుక భోజనముచేయునపుడు విస్తరిలోండించిన ఆన్నము, పదార్థములను భగవంతునికి ఆరగింపుచేసి తదుపరి ఆశేవమును భుజించవలసిన పద్ధతియు శ్రీ పరమహంస సచ్చిదానంద యోగీశ్వరులవారు వ్రాసి వెలువలించియున్నారు. మరియు, భగవంతుడు మనశరీరములోనే నివసించుచున్నాడని, దెలుపుటకగాను పూర్వీకపు పెద్దలు మనశరీరమునే దేవాలయముగాకట్టి జూపెట్టిరి. ఆశరీరదేవాలయములో దేవుడు మూలస్థానము బ్రహ్మకపాలము. కనుక, ఈ గ్రంథకర్త యొక్క బ్రహ్మకపాలములో శివమతస్థులకుగాను శివలింగమును వుంచి, విష్ణుమతస్థులకుగాను విష్ణురూపమును వుంచి దేవాల యమునుకట్టించి యీ గ్రంథములో చూపబడియున్నది. ఇంతియేగాక, ఆదేవాలయపటములలో నొకటియును శివలింగపటమును యీ ప్రకటనలో చూపబడియున్నది. నింకను ఆశీక గొప్పగొప్ప దేవరహస్యములను సహా ఈ గ్రంథములో వెలువలించియున్నారు. ఈ గ్రంథము 80-పుటలును రీ-పటములును గలది. క్రయం వి. పి. ఖర్చులతోసహా (0-10-0) పది ఆణాలుమాత్ర మేను. విషయములు గొప్పవి. ధరసరసము. కనుక, వలయువారు క్రిందిలిపాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును. శరీరదేవాలయ రహస్యార్థ పారిజాతము రూ 0-8-0 వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. శ్రీ సచ్చిదానందర్ కంపెనీ, పెరంబూరు బారక్క, చెన్నపురి.

స్వదేశ పరిశ్రమలు

శ్రీ కృష్ణ రాజేంద్ర మిల్సు, మైసూరు

6 1/2 నెంబరు మొదలు 60 నెంబరు వరకు

ప్రసిద్ధి కెక్కిన పడుగునూలు

స్వదేశపు { ప్రత్తి పెట్టుబడి స్వదేశపు { పనివాలడు మేనేజిమెంటు

నాణ్యమునందును, గట్టియందును, చవుకయందును మా నూలుయొక్క ప్రశస్తి అందరు ఎరిగినదే ఏజెంట్లు:—బి. పి. జి. రంగనాయకులు అండ్ కంపెనీ, 46, గిడ్డంగిపిడి, మద్రాసు.

నవాకారవాదులసభ - జగయ్యపేట 18-6-30 తేదీన జగయ్యపేట డిప్యూటీ కమిషనరుగారు గారగు జనాభా నైయ్యోజ్ ఆహ్వానము సాహెబు బహద్దర్ వారి ఆహ్వానమునైన ఇదట నవాకారవాదుల సభ జరిగెను. సుమారు 500 వందలమంది ప్రజలు హాజరైరి. లోకశోభందు దాక్షులు గారగు జనాభా ఖాళింఖాను సాహెబుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. గ్రామంలో ముఖ్యులు కొందరను, కొందరు వుద్యోగము లను ప్రస్తుతపరిస్థితులనుగూర్చి వుపన్యసించిరి. అధ్యక్షునికి వందలమంది సభ ముగించబడినది. (ఒకవిలేఖరి)

గుంటూరుజిల్లా - కారంచేడు 144 వ సెక్షన్ ఉల్లంఘన 17-6-30 న మాజిల్లా సెప్టెంబర్ డిప్యూటీ మాజరింపెం డెంటుగారు స్కూలు ఇన్ స్పెక్టరుగారు యేబరిమంది రిజిస్టర్డ్ పోలీసువచ్చి మా గ్రామస్థులను అరుగురిని అరెస్టుచేసి చీరాల మేజిస్ట్రేటువారివద్దకు తీసుకొని వెళ్లి నారు. తస్ఫులితముగా మా గ్రామములో చాలామంది అరెస్టు అగుటను సంగీకరియించెడి, అందుచే వెన్వంటనే మరునాడు అనగా 18-6-30 వ తారీఖు సాయంత్రం 4 గంటలకు మా గ్రామమునకు 144 వ సెక్షన్ ను యిచ్చినారు. అందుచే 20-6-30 వ తారీఖు సాయంత్రం తన్యా వెంకటకుబ్బయ్యగారి ప్రతినిధి నాయకత్వముక్రింద 5 గురు యువకులు 144 వ సెక్షన్ ను ఉల్లంఘించి గ్రామముంతయు స్వ రాజ్యగీతములు పాడుచూ తిరిగినారు. యార్లగడ్డ లింగయ్యచౌదరి.

అసలు బంగారు నగలకు శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ, మాన్యుఫ్యాక్చరింగు జ్యాయలర్సు అండ్ డైమండు మర్చంట్సు, బెజవాడ. 3

నీతానగరం జూన్ 20:— పోలవరం స్వరాజ్య ఆశ్రమవాసులు యేజన్సీ వాలంటీర్లగళిమతో నీతానగరం, వంగలపూడి, రా జుపాలెం, చినకొండేపూడి గ్రామములలో నగరసంకీర్తన జరిపి నీతానగర వదవ్వుభమువద్ద బహిరంగసభ జరిపిరి. శ్రీయుత చేబియ్యం సోమయ్యగారు, తూము రామారావుగారు, నీరు కొండ వెంకట్రావుగారు మాట్లాడిరి. సుమారు 500 జనము సభకు వచ్చిరి. (ఒకవిలేఖరి)

తాడేపల్లిగూడెం 22-6-30 కల్లు సారాదుకా. పికెటింగుచేసే కాంగ్రెసు శాంతిసైనికులు శ్రీయుతులు ప్రయాగ నూర్సి హరాయణమూర్తి బ్రా హ్మణులు చిలకలంపాడు అగ్రహారం (2) వర్ధిశేడి చిన్న సుబ్బా రావు, కాపులు పూర్ణ గ్రామం (8) గంటూరు నూర్సి హరాయణరాజుగారు త్రియ్యలు తాడేపల్లిగూడెం కాపురస్తులను వెంటపాడు పోలీసు సబ్బుఇన్ స్పెక్టరు వెంకయ్యనాయుడుగారు మధ్యాహ్నము అరెస్టుచేసిరి. (స్వకీయవిలేఖరి)

సంస్కరింపబడిన జన్మినుపక్షము-

జాతీయత

సత్యాన్వేషి

జన్మినుపక్షము రాజకీయ పక్షముగా మార్చబడినది. ఈ మాట్య మంచిదేయని చెప్పవలెను. అయితే దీనివలన యెంత మాత్రము మేలుయని విచారించవలెను. ఈపక్షము యీనాన్న చే యెంతమాత్రమైనను జాతీయపక్ష మైనదా జన్మినుపక్షము పూర్తిగా జాతీయపక్ష మనెడు నూతనము యేదైనను గోచరించుచున్నవా?

సాంఘికమతవిభేదములే ప్రధానముగాగల పక్షములలో మాడ తీవ్రజాతీయతయే ఆదేశముగాకల పక్షములు కొన్ని గలవు. ఈదాహరణము జపయితరు ఉలేమా హిందీపక్షము కొన్ని పక్షములు సాంఘికతర పక్షముల యొక్కవాటికి జాతీయ పక్ష నామము నామ మాత్రా విశిష్టమైయున్నవి. అట్టివి వితవాదులయొక్క రాజ్యవిముఖుల పక్షములు మతవిభేదములను పోటింప పక్షములన్నియును జాతీయపక్షములనియే చెప్పటకు వీలులేదు. నూతనముగా సంస్కరింపబడిన జన్మినుపక్షము అమితముగా వితవాదపక్షమనియే నెంచవలెను. ప్రస్తుతమున యీ పక్షమునందు ప్రాముఖ్యస్థానములను వహించియున్న రాజులుగాని జమీందారులు గాని ప్రభుత్వమును నెదుర్కొననను నమ్మకము చెన్నరాష్ట్ర భూస్వాములు కాననల్లంపున ఉద్యమముపట్ట తమ గాఢ అసమ్మతిని చెలుపుచునూ యీ ఉద్యమమును ఆగచు విషయమున భూస్వాములు తమకై వించ న లేక తోడ్పడ ద ర ని యు ను రాజప్రతినిధిగారికి కొద్ది కోజుల క్రితము తిండి నంపిరి.

జన్మినుపక్ష కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు యీ క్రింది పనుస్థల గూర్చి తమ యభిప్రాయములను వెల్లడించెదరా?

- (1) కాననల్లంపున ఉద్యమము.
(2) కాంతి యంతమును పిక్రేటింగు.
(3) సత్యాగ్రహములను నిర్వహించుక వారిని లాటిల్తో కొట్టుట.

(4) బ్రిటిషు వస్తు బహిష్కారము.

(5) విలిటరీ చేతను పోలీసులును నెరవేరుట జనలను తుపాకులతో కాల్చికో అట్టి కాల్యాలవిషయమై విచారించుటకు జుడిషియలు విచారణ సంఘములు నియమింపవలెను.

(6) గవర్న మెంటువారితో సహకారమున కంగీకరించుటకు అధికార స్వాతంత్ర్య ప్రసాదము కనిష్ట వాంఛితముగా నిర్ణయించినారా, లేక పీరియడ్ల కోయంబత్తురు తీర్మానమువలె ఇదికూడ ఒక మోసమేనా?

జ మి ం దా రీ ప్రాం త ము లలోగల కైతులహక్కులను కాపాడుటకు ఆవసరమైన కాననములు ఇది ఒక రాజకీయపక్షముగా ఏర్పడియున్నది బ్రాహ్మణులకు ఓట్లు యివ్వవద్దని యిప్పుడు బ్రాహ్మణేతరులకు విజ్ఞాపించుట సాధ్యముకాదు. రాజకీయపక్షములన్న ఒక వ్యవహారధర్మమును నిర్ణయించవలెను. ఇప్పుడు దేశమును బాధించుచున్న ముఖ్యవిషయములనుగూర్చి స్పష్టమైన అభిప్రాయమును ప్రకటించవలెను.

శ్రీ మునుస్వామినాయుడుగారు చెప్పిన మాటలను బట్టి వ్యవహారపరిష్కారమునకు మహాత్మా గాంధీగారిక్కడ అర్హులు అని తెలియుచున్నది. కాబట్టి గాంధీ మహాత్ముడు లేకుండా కొందులేమిలు సభ జరుగకూడదని వీరి అభిప్రాయములు. ఈవాక్యములు వారి స్వకీయాభిప్రాయములను తెలియజేయుచున్నవా లేక వారి పార్టీ అభిరుచిలను తెలియజేయుచున్నవా లేక ప్రజల కండ్లను దుడుదులకై పట్టిన పటాటోపవాక్యములా? గాంధీగారియంగు ఆయనకు విశ్వాసమున్నయెడల ఆయన యుద్యమమునకు తోడ్పడవలెను. కనుక స్వామినాయుడుగాని జన్మినుపక్షముగాని ఏమి చేయు దలంచినారు? నాయకుగారి కాంగ్రెసు పక్షాభిమానము క పట పాటకము కానియెడల వారు చెప్పేది మాటలను కాన్యరూపమున కనుసరించవలెను. వారు తమపార్టీలోనుండి విడిచిపోవలెను. లేదా దేశానికంజనేయవలెను. నాయకుగారు తమ పార్టీలోనుండి విడిచిపోయినయెడల ఆయనపే హితులైన జమీందారులుగాని జిల్లా గోర్డర్ల పేసీదొడ్లుగాని ఆయనకు చేయూతనిచ్చి సహాయము చేయవలరని నాయకుగారికి పూర్తిగా తెలియును. వారు తమ శిష్యాగురుల ఎదుట యెంతగాంభీర్యములు పలికినను తమపార్టీతో సంబంధమును వదిలుకొనవలరు. తమ దేశీయులను తమకై ప్రయత్నముతో సంత్సరించుటలేదని వారు ప్రయత్నించుచున్నారా, కాని వారి ఉద్దేశ్యము అదికాదు. జన్మినుపార్టీలో ఆంగ్లల పలుకుబడి పెంచుకొనుటలేదని వారు ప్రయత్నించుచున్నారు. రాజకీయ ధర్మనూత్రములు ఆంగ్లలకుగాని తమిళులకుగాని నూతనముగానే వర్తించును. కాబట్టి రాజకీయ ధర్మ నూత్రము విషయములలో నాయకుగారికి అభిప్రాయ భేదములు ఉండవలెను. ఏ క్రొత్త చర్యకల్గె ప్రజలకుగలిగెడు ఉపకారము తెలియునలేదు. క్రొత్తకాలభింపెడి ప్రభుత్వోద్యమములను

ఆంగ్లమును తమిళులను పంచుకొనుటకై ప్రయత్నించుచున్నపుడు ప్రజాపకార విషయముగాని రాజకీయాంధోళనముగాని కావాలదు. ఇట్టి ప్రయత్నములవల్ల నిజాలోచనలు ప్రజలలో గలుగును. ప్రజలకుండు చేత్యుగ రాజకీయపక్షములు ఉండవలసినయెడల ప్రజాక విభజననుబట్టిగాక రాజ్యాంగ ధర్మనూత్రములను బట్టి విభేదము ఉండవలెను. ప్రతి సంఘమున్ను ఒక్కొక్కర జాతీయ పక్షముగా ఏర్పడియెడల కన్నువారు మొలలిమార్పు, చెడు, నాయకులైన రాజుల ప్రతివారకు ప్రతీక ప్రాతినిధ్యముకొరకై మేలపో దగూడదు. కాంగ్రెసు సంఘము వారి ఆంధోళనావధితి వ్యాపనమునకుమైనది కాదని అందువలన ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధవిధానమును తాను అభిక్షేపించవలసని శ్రీ రామస్వామి మొలలియారుగారు తమ అభిప్రాయమును వెల్లడించిరి. ఇకనాయకుగారి అభిప్రాయ మేమిటి?

మద్రాసు అండ్ సదరన్ మరాటా రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లండులో ఇన్కార్పొరేట్ చేయబడినది)

ప్రకటన

తిరుపతికి వెళ్ళు ప్రయాణీకులకు రాకపోకల కుపయోగ పడు రిటరన్ టికెట్లు 1 జూలై 1930 తేది నుండి దిగువ ప్రేక్షనుల కివ్వబడును. సదరు టికెట్లుగలవారు ప్రయాణమును 14 దినములలో పూర్తి చేయవలయును.

Table with 2 columns: ప్రేక్షనులనుండి, రిటరన్ టికెట్ యాత్రీకుల పన్నుతో సహా. Rows include 1. నుంటూరు, 2. తెనాలి, 3. తెజవాడ, 4. గోదావరి, 5. రాజమండ్రి, 6. కాకినాడ పార్టు లేక టౌన్, 7. బెల్లారి, 8. నంద్యాల, 9. నరసారావుపేట, 10. మచిలీపట్నం.

పై టికెట్లుగల ప్రయాణీకులు యే ప్యాసింజరు బండిలో నైనను ప్రయాణము చేయవచ్చును.

విజయనగరం డాక్టర్. జమ్మి వెంకట్రమణయ్య

లివరు అందు స్టీప్ వ్యాధులకు ప్రత్యేక చికిత్స నియమిస్తున్నాను. మద్రాసులో భాయముగా నుండును. ఉత్తర తత్వత్తరము లన్నియు క్రింది ఆద్రునునకు వ్రాయవలెను. నెం. 27, మాధవవేదమూళ కోయల్ ఏథి, హైల్యాగా లాగానా.

తోటా ప్రశ్న

అయిన ప్రశ్నలు వ్రాసి కందులో ఉంచి పైపేట్లవేసి మాకు పంపి క మీ శీర్షికవరును చింపకయే పూజచేసి ఫలితములను వ్రాసి సదరుఫలితములను మీశీర్షికవరుకు కలిపి రు 1-4-0 లకు పి. పి. గా పంపుము. దినచర్య ఫలితం రు 0-2-0 శ్రీనరసయ్య జ్యోతిషాలయం, కాకినాడ.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 6 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రు. 1-0-0. పై ప్రతిప్రశ్నకు రు. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయు కాలమును తెలుపవలెను. వి. పి. 0-4-0 అవును. గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, శిరుత్తణి. P. O.

WANTED. 1 Candidates for Telegraph, Wireless, Station Master and Electrical Courses. Railway Fare PAID. Boarding arrangements. Prospectus on two anna stamps:—ROYAL TELEGRAPH COLLEGE, CLOCK TOWER, DELHI.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 సం॥ జూన్ నెల 24 వ తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు

Table with 2 columns: Commodity, Price. Rows include రియ్యముబస్తాలు, కందులు బస్తా 1-కి ర 205, పెనగలు, పెనలు, వినుములు, ఉలములు.

2. ధాన్యము వస్తువులు

Table with 2 columns: Commodity, Price. Rows include కందులు బస్తా 1-కి ర 205, పెనగలు, పెనలు, వినుములు, ఉలములు.

3. నూనెవస్తువులు

Table with 2 columns: Commodity, Price. Rows include నువ్వులనూనె బా 1-కి, నెయ్యి మ 1-కి, కేరు నెనగపప్పు బా 1-కి, కేరు నెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 100 వినుకనూనె 95, ఆముదము బా 1-కి.

4. చిల్ల రవస్తువులు

Table with 2 columns: Commodity, Price. Rows include చాయపసుపు బా 1-కి, కూరపసుపు, విరతకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి, ధనియాలు, గుంటూరుపాయకట్టు నీనీలిండు మణుగు 1-కి రు 40 45, తెల్లము బా 1-కి, అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి, చింతపండు బా 1-కి.

5. ఇనుము

Table with 2 columns: Commodity, Price. Rows include వట్టారకం బా 1-కి, చదరం, రవుండు, నూలు.

Table with 2 columns: Commodity, Price. Rows include నెం 20 చెన్ని సింహం యీటె, నెం 8, నెం 24, నెం 20 1/2, నెం 40, నెం 4 చెన్ని మసీదు, 44 శాండ్, నెం 20 1/2 జమ్మరు, నెం 20 1/2 చెలిడిళ్ల, నెం 20 1/2 తిరుమరు, నెం 24, నెం 28, నెం 80 చిన్న కెట్ట.

7. లోహములు

Table with 2 columns: Commodity, Price. Rows include నెం 100 తులం 1-కి, బంగారు తులం 1-కి, పవరను 1-కి, ఇత్తడి బా 1-కి, రాగి బా 1-కి.

8. రంగులు

Table with 2 columns: Commodity, Price. Rows include అలిమేలు స్వీట్లకులాండు అలిజరయ్య సింహంమాడు, 14 రతులు, 28 రతులు, 55 రతులు, 1 అందరు, రంగులుపాళ్లుస్కాల్ రెడ్ అనగా (బిర్ని-రెడ్డు), కాంగో రంగు, 4 రు.

కాంగ్రెస్ బిక్క-టే సమర్థమైనది

ప్రస్తుత రాజకీయమును గూర్చి
లీడరు పత్రికావ్యాఖ్య

జూన్ 16 తారీఖున వెలువడిన లీడరు పత్రిక ప్రస్తుత రాజకీయములను గూర్చి యీ క్రిందివిధమున వ్రాసెను.

నేమనలో లిబరల్స్ ఛేడరేషనుయొక్క పక్షాంతిలో మాకు సంపూర్ణమైన సమ్మతమున్నది. ఆ ప్రతిష్టాపన యంగీకరించినచో మాత్రమే రాజకీయసమస్య పరిష్కారమనవచ్చును. కాంగ్రెస్ లిగి న స్థితి యున్నచో మాకు చాల సంతోషము కలిగియుండెడిది. అట్లు చెప్పకాలకున్నాము. ప్రస్తుతసమస్యను దేశములో పోగణించబడదగిన సంస్థ కాంగ్రెస్ మాత్రమే గాంధీజీతోమీదను, ప్రజలచే గౌరవించబడు ఆసంఘాతులకు నాయకత్వమును పరస్పరాలలోనుండ, ప్రభుత్వనిరంతరముననుభూతిగా ఆముఖంలోనుండ, ఈ కారణముచే 1857 సంవత్సరమునుండి యీమధ్య యెన్నడును కనిపించిన యెరుగనిద్యము ప్రభుత్వముచే ప్రబలియుండ కొంతమంది రాండుటేబిలు సమావేశమునకు భోయి అచ్చట బిక్కవిధమైన స్వాతంత్ర్యవిధానము నిర్ణయించి తెచ్చినను దేశములో వానిని అంగీకరించువారు లేకపోయిచే నవి అసంజయుగాంచగలవు. దేశము ఆసంస్కరణల సంగీకరింపక పోవుటచే 1921 సంవత్సరమున దోర్బడిన యిబ్బందులకంటె యిప్పుడు యిబ్బందులు హెచ్చునట్లుగా ఉన్నట్లుచూచుము. రాజీప్రయత్నములలో కాంగ్రెసు సంస్థ పరిణామబడవలసిన సంస్థగా నుండును. కావున గాంధీజీతోమీద రాజీవడినగాని రాండుటేబిల్ సమావేశము జయప్రదముకావని విశ్వాసప్రకటించుచున్నది. ఊరక వారట్లు చెప్పలేదు. మితవాదప్రముఖులగు సత్రా, శ్రీనివాసశాస్త్రి, సర్ చియ్యలాల, వెల్లెవాడ, సర్ ఫిరోజ్ నేతా, సర్ కాన్హి జహంగీర్, సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యంగారులు చెప్పినదానికంటె నేటియు స్పష్టముగా నుండజాలదు. రాజప్రతినిధియగు భారతివార్తదర్శియు, ఎందుకు రాండుటేబిల్ సమావేశము చేయబాని నాడు? ప్రస్తుత సమస్యను దేశముయొక్క కష్టములు భావుటకే వారట్లు పూనుకొనినాకు సమ్మతము. అట్లయినచో వారి ప్రయత్నములు ఫలితపంపదగిన అవలంబించుట ఏకేకార్థముకదా! ప్రయత్నములు విఫలముకాకుండ, తమ ఉద్దేశ్యములు నెరవేరనట్లు బాగ్రత్తయిటకు వారు పూనుకొనెదరా? సీతిగతులు చాల విషయముగా నున్నవి. ఇప్పుడువేయవలసిన బట్టిచాల ముఖ్యమగు ఫలితములు కలుగును ఈ రాండుటేబిల్ సమావేశములో జరుగ విషయములవలన కోరికలవి ప్రజల శ్రేయము అధికారములో నున్నవారికి సరిగా ప్రార్థించుటకు బుద్ధివంతలైనచి ఉదారముగా ప్రవర్తించు భావమునిచ్చి సత్యత్యులగు రక్షియిగాక యిది మేము సన్నభావమున దయామయుని నేడుకొనుచున్నాము. (హిందూ)

అమృతసరులో వికేటింగు

దుకాణములన్నియు మూసివేయబడెను

అమృతసరు, జూన్ 17—విదేశీవస్తు దుకాణములవద్ద వికేటింగు తిరిగి ప్రారంభింపబడెను. 150 మంది వారింట్లో వికేటింగు చేయుచున్నారు. వీరిలో శ్రీమంతుడగలను, పోలీసువాడు అచటకు రానేలేదు. బట్టల దుకాణములన్నియు మూసివేయబడెను. సత్యాగ్రహ యుద్ధసంఘమువారితో బట్టలవ్యాపారగులు రాయవారములు జరుపుచున్నారు. రాజీ కుదుర్గలదు.

4వ జట్టు అరెస్టుచేయబడెను

అమృతసరు, జూన్ 17—తొరు అసాగ్రామములో పికేటింగుచేయుచున్న వలంటీర్ జట్టులో నాల్గవ జట్టులో చేరిన 15 మంది అరెస్టుచేయబడిరి. ఇంకొకరు యీ గ్రామములో 57 మంది యీ ఆర్డినెన్సు ప్రకారము అరెస్టు చేయబడిరి.

ఇంకను అనేకమంది నిధముగానున్నారు. (ఫీ తె.)

సత్యాగ్రహనియంత్ర అరెస్టు

అమృతసరు, జూన్ 22—అమృతసరులో సత్యాగ్రహనియంత్ర గానున్న ఫాజీ అబ్దుల్ రహమానునారు నేటి ఉదయము అరెస్టుచేయబడిరి. రాజ్యదోహదాగై అరెస్టుచేయబడిరి. వారి గౌరవార్థము అమృతసరులో హతాశము జరిగినది.

అమృతసరు వర్తకుల తీర్మానము

అమృతసరులో దిగవ రివ్యూవలము చేయుచున్న వర్తకులు సభచేసి యీ క్రిందిరీతి తీర్మానించిరి.

ఇప్పుడు అమలించుచున్న నిష్పాదవిధానమువల్ల దేశములో వ్యాపారమంతయు తొరుకును తొగలను, అమలించుచున్నది ఎదురు చేసి ఆమెతో సమాధానముకల్పించునట్లు ప్రకటించెదమ.

ఈ తీర్మానము వై ప్రాయగాదికి అందజేయబడెను. (ఫీ తె.)

సంయుక్తరాష్ట్రప్రభుత్వమువారి ప్రతికూల ప్రచారము

ప్రచురణశాఖాధికారి నియామకము

అలహాబాదు, జూన్ 22—ప్రస్తుత కాసనోల్లంఘనోద్యమమును ప్రతిఘటించుచు ప్రచారమును గావించు నిమిత్తము సంయుక్త రాష్ట్రప్రభుత్వమువారు ప్రచురణశాఖకు సాపేంద్రి, అలహాబాదులో డిప్యూటీ కలెక్టరుగానున్న ఆర్. ఎం. సక్సే నాగార్హియుద్యోగమునకు నియమించబడి నానిటాలనుకు జెట్టుట కాజ్ఞాపించబడియున్నారు. (ఆ. తె.)

సారాదుకాణదారు ఇంటివద్ద వికేటింగు

వలంటీరులు జామీనుమీద విడుదల చేయబడిరి

గాయిబాద్, జూన్ 19—ఇరుట సారాదుకాణదారు తమ్ముడగు భానురేఖచంద్రబోసుగారు ఫిర్యాదుచేయుటవల్ల 5 గురు జామీన్ రాజ్యదోహదాగై అరెస్టుచేయబడిరి. వీరు సదరు దుకాణదారు ఇంటివద్ద పికేటింగు చేసిరి. జ్యోత్సనాధునంద రూపాయిలు జామీను ఇచ్చినందున వారు విడుదలయిరి. (ఫీ తె.)

పికేటింగు అర్హియున్న క్రొత్త ప్రదేశములకు వర్తించుట

పంజాబు రాష్ట్రములోని పరగణాలకు అనుబంధరచబడినవి

లాహోరు, జూన్ 21—పికేటింగు కాపము జలందరు, లాహోరు, అమృతసరు, రావల్పిండి, ముల్తాను, లాహియానా మున్సిసిపాలిటీలలో పికేటింగు చేయరాదనను నిర్ణయించుచు కాపము అనుబంధరచబడిన. నేరముచేసినవారికి జామీను ఉండదు. (ఆ. తె.)

సలంటీరులను విడిపించిన కల్లుదుకాణదారు

వలంటీరులను విడిపిపెట్టిన నేగాని దుకాణము తెరువలేదు

పాట్నా, జూన్ 19—దావూరునగరులో నొక కల్లుదుకాణము కలదు. ముగ్గురు వలంటీర్ దుకాణమువద్ద పికేటింగుచేసిరి. పోలీసువారిచే అరెస్టు చేయబడిరి. సదరు ముగ్గురు వలంటీరులకు వదలిపెట్టినచో గాని తాను కల్లుదుకాణము తెరువను, అని దుకాణదారు పోలీసువారితో చెప్పెను. పోలీసువారు వలంటీరులను వదలిపెట్టిరి. (ఫీ తె.)

సరిహద్దురాష్ట్రపు వార్తలు

సెంట్రలు జైలులో వలంటీర్లకు కొరడావేటులు

పెనాబరు, జూన్ 17—పెనాబరు సెంట్రలు జైలులో కొరడా ప్రయోగము జరిగినట్లు వదంతులుకలవు. సత్యజింక దృఢపడలేదు. విచారణకై వేచియున్న 20 మంది ఖాదీ భిక్షులకు (వలంటీర్లు)లకు, ఒక్కొక్కరికి 15 చెబ్బల చొప్పున కంత్రితో కొట్టిరి వలంటీర్లందరు "హి" తరగతిలోనున్నారు. వీరినందరినీ, ఎప్పుడును "హి" తరగతిలోనేయుంచవలెనని ఆంధ్రరంగికాజులు ప్రభుత్వమువారి సంగీకారంబు.

పెనాబరుకోటలో? ఖైదీలు, ఇంకను విచారణచేరా. వారు, ఇదే విధముగా శిక్షింపబడునని జెవరింపులు గలవని వదంతు. (ఫీ తె.)

సరిహద్దు జాతుల హక్కు

పెనాబరు, జూన్ 21—మహామండల పరిషత్తులో భార్యనుచులేదు. సోదరులు ధర్మింపువుచున్నందున, వైమానిక ప్రయోగముల కనవరము రేకపోయింది. హాజీరత్నా హుదా సాబ్ క్యాపడంగు సుధిశిర్గాను సంపాదించుచు.

ఆశ్వికబలముపై తొప్పులు

హిందూ, జూన్ 21—కృష్ణామండల 17వ తేదీ ముపబడిన వార్తప్రకారము ఆంధ్రమునందోహద, సుప్రీమ్కాదునొక ప్రదేశములకు ముగ్గు ఆశ్వికబల ఖైదీ సమీక్షించెను. ఒకనికి గాయములయ్యెను. రెండుగురులు చరిపోయెను. హాతమలనశ్యించుటకై వైద్యము పంపబడెను. (ఆ. తె.)

వంగరాష్ట్రము

చిటగాంగు పితూరీ విచారణ

చిటగాంగు, జూన్ 21—చిటగాంగు పితూరీ కేసులో యింకను చార్జీషట్టి యింకను తయారు కాలేదు. జూలై రెండువారములో ప్రత్యేక ప్రోద్దు విచారణ నెలలుపెట్టును. ఇంకను పట్టునవని పితూరీదారులను పోలీసులు తీవ్రముగా నన్నే పించుచున్నారు. అనేకచోట్ల నిశీధిపరిశోధనలు జరుగుచున్నవి. ఎవ్వరును దొరకనట్లులేదు. ఇప్పటికి 29 మంది అరెస్టులు విచారణకు వేచియున్నారు. (ఫీ తె.)

మిడ్నపూరు కాల్యులు-వారంటు

మిడ్నపూరు, జూన్ 22—ఖోయిరాలో పోలీసులు టుపాకులు కాల్చినపుడు చెబ్బలుతీసి 5 గురికిని అరెస్టు వారంటు పంపబడినవి. అందులో యిద్దరు ప్రాణాపాయస్థితియందున్నారు.

సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు హత్యకై అరెస్టులు

మిడ్నపూరు, జూన్ 21—దామపురం పోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు హత్య సంబంధమున చాలా అరెస్టులు చేయబడినవి తెలియచున్నది. వీరిని విచారించుట కొక ప్రత్యేక ప్రొబ్లెమ్ ను ఏర్పరుపబడును.

పోలీసు పరిశోధన

కలకత్తా, జూన్ 21—దేశబంధువర్తి సుసాగర సమితి కార్యాలయమును పోలీసులు పరిశోధించి కొన్ని కాగితములను తీసికొనిపోయిరి.

భిందేవ్యమిత్రగారి కేసు

భిందేవ్య మిత్రగారు కాంగ్రెసు బ్యుటెటినులను ప్రచురించినందున పత్రికాకాపము క్రిందవిచారించబడిరి. ఒక సంవత్సరము వరకును నూరు రూపాయల జామీను క్రింద ప్రమాణబద్ధులైరి.

వలంటీరు అరెస్టు

కొల్కత్తా నువంటీరు అనిలసప్రగారిని పెంగాలు ఆర్డినెన్సు క్రింద అరెస్టు చేసిరి.

రామచంద్రన్ బాటియాగారికి శిక్ష

బుర్రా బహు కాసనోల్లంఘన సంఘకార్యదర్శియగు రామచంద్రన్ బాటియాగారు డిక్లరేషను లేకుండా సత్యాగ్రహ బ్యుటెటినులను ప్రచురించినందుకై 8 నెలలు శిక్ష విధింపబడిరి. సాంఘిక బహిష్కారము మాజాగ్రామములో ప్రభుత్వోద్యోగులను చాకిదారులను సాంఘికముగా బహిష్కరించి నందులకై దుర్లభనందిగాడును, మరి ముగ్గురును అరెస్టు చేయబడిరి.

కాంగ్రెసు కార్యాలయ పరిశోధన

కలకత్తా (ఉత్తరం) కాంగ్రెసుకార్యాలయమును, రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుకార్యాలయమును, పోలీసులు సోదాచూచిరి. ఒక వలంటీరును రెండవ స్థలమున అరెస్టుచేసిరి.

బుర్రాబజారులో 88 అరెస్టులు

బుర్రాబజారులో విదేశీవస్తుముల పికేటింగుచేయుచున్నందుకై 88 మంది వలంటీర్లు అరెస్టు చేయబడిరి. మద్యవిక్రయనిరోధము బుర్రాబజారులో మద్యకాలయిద్ద పికేటింగుచేసినందులకు 4 గంటలకు అరెస్టు కాబడిరి.

పెంగాలు కాసనోల్లంఘన సభాద్యక్షుని అరెస్టు

కలకత్తా, జూన్ 19—పోలీసులు పెంగాలుకాసనోల్లంఘనసభాకార్యాలయమును పరిశోధించి, బ్యుటెటిన్ పత్రములను పట్టుకపోయిరి. తత్ఫలభాద్యక్షునగు ప్రభులకుమారనేను గారి నేదో నేరముపై అరెస్టు చేసిరి.

క్లెయివుసిధిలో అరెస్టులు

144 వ స్క్వేర్ నుల్లంఘించి క్లెయివు సిధిలో ఉపన్యసింప ప్రయత్నించినందులకై ఇరువురు వలంటీర్లు అరెస్టుయిరి. (ఫీ తె.)

సంయుక్త రాష్ట్రము లక్నోలో వికేటింగు

లక్నో, జూన్ 22—144 స్క్వేర్ అనుబంధమున్న పోలీసి స్థానిక కాంగ్రెసుసమితివారు కల్లు సారాదుకాణముల పికేటింగు జరుపుచున్నారు. ముఖ్యముగా రెండు పెద్దదుకాణములనుండి వలంటీర్లు సేవించుచున్నారు. తొందరలో ఇది అన్ని మద్యకాలయములకు అల్లకొనవచ్చును. సతాక సత్యాగ్రహము మామూలుగనే ఉండును. అనియత దౌలాబాద్ ను లక్నో లును వలంటీర్లు పతాకలతో సేవించుచున్నారు. పోలీసు ప్రత్యతి పంకములకు ఎదురు నిలిచియున్నారు. (ఆ. తె.)

జమిందారు ప్రముఖుని నిరసన

మిరటా, జూన్ 21—మిరటా మండలమున జమిందారు ప్రముఖులై చౌదరీ ధర్మవీర నారాయణగంగూరిని తమ యొద్దనున్న టుపాచుకలను లై సెన్సులగు నిపురించుకొనునని ప్రభుత్వ సూజాపించెను. దీనికి తోటి, జలంబూరు వారు అనేక గ్రామముల అంతర్దానని సత్కరించుట తెలియుచున్నది. (ఫీ తె.)

మా త్ర కో శ వ్యా ధు లు - ఒక కొత్త చికిత్స

URESOL (యూరిసోల్)

అను ఔషధమును వాడుటచే రక్తపు సంఘటనలు సుమారు

9 నెలలు 12 వారములలో పూర్తియైనవిగా చూడవచ్చును

అన్ని ముంపుల పాత్రులకు, ఎంతో ముఖ్యముగా దిక్కు, కడుపు, పొట్ట

ప్రాప్తమైన కాలసిననాదు ఈ ఔషధమును వాడుటచే ముందుగా

బుడ్డి 1-కి వెల 0-10-0 అణాలు

అమృతాంజనము డిపో

మదరాసు, బొంబాయి.

వెలువడినది!

కొలది ప్రతులు మాత్రమే

వెలువడినది!!

త్వరపడుడు.

ఆంధ్రవాఙ్మయ సూచిక

(ముద్రితముద్రితగ్రంథముల పట్టికలు - ఆంధ్రగ్రంథమాలలో ౧౧-వ పుస్తకము)

ఈ పుస్తకమున ౧౯౨౭-వ సంవత్సరము చివరవరకు అచ్చయిన తెలుగు పుస్తకముల పట్టిక ఒకటి, ఆ పుస్తకములను వ్రాసినవారి పట్టిక ఒకటి, విషయమునుబట్టి విభాగించి ఆయా విభాగములక్రింద వచ్చిన పుస్తకములకు పట్టిక ఒకటి, ఇంకా కాకినాడ ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్తు లైబ్రరీలోను, తంజావూరు సరస్వతీ లైబ్రరీలోను, చెన్నపురమున ఓరియంటల్ లైబ్రరీలోను ఉండే వ్రాతపుస్తకములలో ఇప్పటికి అచ్చుకాకుండా ఉన్న తెలుగు పుస్తకముల పట్టికలును, ప్రత్యేకము అకారాదిగా ఉన్నవి. ఆంధ్రవాఙ్మయ విమర్శనరూపమున ప్రకాశకుల సీరిక ౧౦౮ పుటల పరిమితిగలది యీ పుస్తకమున ఉన్నది.

తెలుగుభాషలో పుట్టిన పుస్తకములను, వానిలో ఇప్పటికి అచ్చయినవానినీ, కానివానినీ తెలిసికొనుటకు ఈ సూచిక చాల ఉపయోగకరము.

భారతీయైజపుస్తకము, పుటలు ౬౨౦, మంచి కాగితములు, వెల మూడురూపాయలు మాత్రమే మేనేజరు - ఆంధ్రగ్రంథమాల, నెం. 7, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

ఆంధ్రగ్రంథమాల

నెం. 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథ లాంఛను విజ్ఞానాధ్యయనమునకు సాధనము లై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథముల గ్రంథమునకును కొక గ్రంథమువలెనైన బ్రతుకొనబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు

- 1 శతకములందరి (శక్తిసంపుటము): వృషాధిప, నర్మకర్మ, దేవకీసంకన, ఒకటిమిల్లరభువీర, వానాసుర, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామచంద్ర శతకములు పది యందు గలవు. ఒక్కొక్క-శతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) ౧-౮-౦
- 2 సువర్ణతాళము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమూర్త్యులను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచించబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగు పీఠిక గలది. ౩-౮-౦
- 3 గాంధీమహాత్ముని జ్ఞాపకము రాంగ్రేసు అధ్యక్షోపన్యాసము ౦-౪-౦
- 4 కమలాక్షి (చిన్నవిదిత్రకథ): శ్రీ రాయనం వేంకటేశపుడుగారు, యమ్.ఎ., యల్.టి. ౦-౮-౦
- 5 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పనుమర్తి కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభద్రాగ్రంథియు, గాయకతామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు వరచదుగ వర్ణింపబడినది. సంపూర్ణసారముగ త్యాగరాజుగారు చియించిన కృతమును నిందు చేర్చబడినవి. ౦-౧౦-౦
- 6 కల్పము (యందులముల నాటకము): నాన్నేశ్వర కవిశిఖామణి యగు ఇబ్ సెను గారి ప్రౌఢము అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకుని శ్రీ పాణకా సిచ్చిరెడ్డిగారు. ౧-౦-౦
- 7 కల్పమునగుచరిత్రము: శ్రీ కుంజూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. యే. శ్రీకృష్ణ దేవరాయ సామ్రాజ్యంపై పీఠిక వగు విద్యానగరము (హంపిశిథిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృతి పరిస్థితులు నిందు వర్ణింపబడినవి. ౧-౮-౦
- 8 ఆంధ్రీయ ప్రభుసంపుటము. శ్రీ గాంధీమహాత్ములవారి స్వీయచరిత్రము. ఇందు వారి సత్యాగ్రహ-సత్యహోమముల కథ వివరింపబడినది. ఆ దర్శనీయమును ప్రదర్శించునది. మూలమునుండి శ్రీ శతావధాని వేటూరి శివరామ శాస్త్రిగారిచే ననువదించబడినది. 400 కు పైగ పుటలు గలవు. చక్కనియెచ్చు, లేవరు. ౦-౧౨-౦

కాకినాడకు సాగే రైలులో, పుట్టాచివరకు

అంధ్రవాఙ్మయ విమర్శనరూపమున ప్రకాశకుల సీరిక ౧౦౮ పుటల పరిమితిగలది యీ పుస్తకమున ఉన్నది.

త్వరపడుడు!

కొలది ప్రతులు మాత్రమే మిగిలియున్నవి.

ఆత్మకథ

(గాంధీమహాత్ముని స్వీయచరిత్రము.)

ద్వి తీ య ము ద్ర గ ము

క్రాన్ సెజ, పుటలు ౪౫౦

మేలయిన కాగితము; ముచ్చటలు గూర్పు అచ్చు.

అమూల్యమైన ఈ గ్రంథమునకు

వెంటనే ఆర్డరులు పంపుడు.

శతావధాని వేటూరి శివరామ

శాస్త్రిగారు తెనిగించినది

వెల 12 అణాలు మాత్రమే.

టోకుగా కొనువారలకు కమిషన్ యివ్వబడును.

తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము, మదరాసు.

ఆంధ్రపత్రికకు

నూతన ఏజెంట్లు

యీదిగవ స్థలములందు సదరు స్థలములపేరులకు ప్రక్కన తెలిపియుండ వారినివ జెంట్లుగా నియమించియున్నాము. గాన దయయుంచి చందాదారులు వారికి చందాలను ప్రతివెల 1 వ తారీఖులోగా చెల్లించి వాటిమూలముగా పత్రికలను స్వీకరింప ప్రార్థింతులు.

యాచుర్తి గూర్వప్రకాశక వుగారు, పరసరావుపేట. డి. వి. క్యాంబలరావుగారు, తణుకు. హెచ్. యస్. మధురావుగారు, బళ్లారి. పద్మాల ప్రకాశరావుగారు, తుని. జి. వెంకటస్వామిగారు, బి. యే. ఆరోగ్యవారం అందు మదనపల్లి.

కె. వీరాచార్యులుగారు, అంగిలూరు.

ఆంధ్రదినపత్రిక

ఆంధ్ర దినపత్రిక	పాదగూరివారి	చెన్నపట్నమువాడి
సంవత్సరమునకు	24 0 0	20 0 0
ఆరుమాసములకు	12 0 0.	10 0 0
మూడుమాసములకు	6 4 0	5 4 0
మాసమునకు	2 2 0	1 12 0

వారపత్రిక

వారపత్రిక సంవత్సరం వంద రూ. 4 0 0
వారపత్రిక సంవత్సరం వంద రూ. 4 0 0

చెన్నపట్నమువాడి

మదరాసు.